

העולם הזה

קודם ולדהיים בא לפגישה

עם דפנה ברק במלון:

שגית'י, אבל

בתוס-לב!!

אגס פאי וואל

לגוף שלך מגיע תנובה

תנובה

מיכתבים

שיכתוב ההיסטוריה

על הצלחותיו של ה"טוריסט" יצחק שמיר ("הנודון", העולם הזה 16.3.88).

כיצד קורה שאדם נכון ומפוכח כעורך העולם הזה נופל גם הוא קורבן לתרגיל שיכתוב ההיסטוריה, המתבצע ב-11 השנים האחרונות, מאז עלה הליכוד לשלטון, והוא כותב, במדור הנודון, כבדרך אגב, כי יצחק שמיר הוא "הטוריסט" המצליח ביותר של המאה ה-20.

לאיוו הצלחה בדיוק מתכוון אורי אכנאי? הרי העובדות ההיסטוריות הן שלא קבוצת השוליים הטוריסטית, הלח"י של יצחק שמיר, ולא המתחרת בעלת מיספר החברים היותר רציני, האצ"ל של מנחם בגין, הן שגרמו ליציאת האנגלים מן הארץ ולהקמת מדינת ישראל. זאת קמה בעיקר בזכות ריגשיהאשמה של אומות העולם מול שואת יהודי אירופה, ואשר ליציאת האנגלים, אמנם ייתכן ופעילות ארגון ההגנה ובמיוחד הבאת אוניות המעפילים, החישו באנגלים את הרצון להתפטר מהמעמסה, אם כי מעל לכל וקדם לכל יציאת האנגלים היתה חלק בלתינפרד מתהליך הדחקולוניזציה שלאחרי מלחמת העולם השנייה שראשיתה באסיה (הודו, אינדונזיה) והמשכה באפריקה.

מיכאל רוטבליט, ירושלים

100% נורמלי

על דברים מפתיעים שהשמיע יצחק מודעי ("מודעי: הגולן והביקעה תחילה", "תשקיף", העולם הזה 16.3.88).

אם אכן הודה יצחק מודעי, כי יש הגיון בתביעות הסורים על הגולן ובנוסף לכך גם צריך להתכונן לסגת ממערב לירדן, הרי שמודעי לא רק שאיננו זקוק, כדברי משימיו, לפסיכיאטר, אלא שהוא 100% נורמלי, עם קבלות.

יעקב מזוס, חיפה

מישאלה חסודה

עוד על ייחודו של המיספר 40, כסייבה לקביעת חגיגות ה-40 למדינה ("מה הם אומרים", העולם הזה 24.2.88 והלאה).

40 שנים אינן מסמלות רק תקופה בהיסטוריה הישראלית. רייד, שמלך 40 שנה ובנו, שלמה, שמלך 40 שנה.

כשאתה, או יותר נכון, המדינה, מגיעה ל-40 שנה, יש כזה ייחוד גדול. הלא כבר אמרו חז"לנו (בפרקי אבות): "בן ארבעים — לבינה" ומאוד יכול להיות שזאת הסיבה שבחרו דווקא בשנת ה-40 לעריכת החגיגות יוצאותהדופן.

המדינה הגיעה סוף-סוף אל הבינה, או, בלשון יותר מקובלת, אל השכל. אם כי נדמה, בינתיים, שזאת רק מישאלה חסודה.

דוד שגב, תל-אביב

מנכ"ל הג'ונגלים

על תופעה נפוצה במישרד מנכ"לים ("דיברה אלוי בפרחים", "גם זה וגם זה", העולם הזה 9.3.88).

אני תמיד-דעים עם עורכת המדור גם זה וגם זה. גם אני אינני סובל אנשים שכתיהם מלאים צמחים.

ויש רק סוג אחד של אנשים שאני סובל עוד פחות. אלה הם מנכ"לים בכירים, רואיחשבון ועורכידין, עימם אני בא במגע יומיומי ושמיש-דיהם לא נראים כמישרדים של אנשים מן השורה, אלא נראים כמו ג'ונגלים טרופיים עשירי-צמחייה. לפעמים מרוב עצים אני לא רואה את האדם שאני צריך לשאת ולתת עימו בנושאים שהם ברובם של כסיי.

יהודה זינר, תל-אביב

בורקים בציציות

על בעיית אבחנה מסובכת ("אפליה דתית בשירותים", "תשקיף", העולם הזה 16.3.88).

הידיעה המשונה, שלפיה אין מרשים לכנות חילוניות להשתמש בתוריהשירותים של אנשי ברסית בראילון, מעלה שאלה נכבדה.

כיצד בורקים אם בת, המבקשת להיכנס לתוריהשירותים, היא רתית או, חלילה, חילונית? הלא כנות אינו לובשות שלית קטן, ולכן אי-אפשר לבדוק בציציותיהן. או, אולי, בודקים בציציה?

העולם הזה 2639

שולץ כועס

שר החוץ האמריקאי הזמין שני פרופסורים פלסטיניים, אזרחי ארצות-הברית וחברי המועצה הלאומית הפלסטינית לשליחה. היה זה ביטוי לכעסו על יצחק שמיר, שירק לו בפרצוף. אבל זה גם מעיד שבלי אש"ף אי אפשר לזוז ולוא גם צעד אחד קדימה.

החטא ועונשו

אברהם אסולין מנתניה יצא לפוצץ את מכוניתו של שכן, כדי לנקום על רצח של שכן שלישי. אבל בדרך קרתה לו תקלה. השלט-רחוק התקלקל, ומיטען החבלה התפוצץ בידו. ידו ורגלו נקטעו, עיניו נפגעו, ולבית-המישפט הוא הובא כשהוא בכיסא גלגלים.

לחצי!

האלופה קמה מהקיר שים? אחרי הפסדים רצופים, מכבי תל-אביב בכדורסל חזרה אל עצמה ושוב תתחרה לה לנצח. ביום המיוש, היה יומה הגדול של הקבוצה. הם ניצחו את סרטייד-בלגראד (84:98). מכבי, שוב על המפה של גביע-אירופה לקבוצות-אלופות.

מיקרה לב

הארט אייד הוא מכשיר מהפכני המשמש כיחידת החייאה אוטומטית למיירים של התי-קסילב או דוסילב במקומות ציבוריים. הרופאים משבחים, אבל לא מוכנים להתחייב.

הקטנים נגד מסי-ההכנסה

יואל מרגלית, רואה-חשבון ותיק, החליט לנסות ולהילחם בעוולות הקטנות שהאז-רחים כבר התרגלו להן. בעיקבות המסקנה שאליה הגיע, כי חיי האזרח בארץ הופכים לסיוט כתוצאה מהתגודדות ממושכת עם שילטונות-המס, הוא החליט להקים את האגודה לזכויות משלם-המיסים בישראל.

רינוני רון

אין סיבה ברורה לגירוי שין של הוגג הסולידר, העיתונאי אבי ולנטין ומעצבת-הפנים דורית ולנטין (בתצלום) • הסטודנט הביישן למת-מטיקה של קרולין לנגפורד צעיר ממנה בשבע שנים, אבל מה זה משנה? העיקר האהבה • הירבה ריאטה של אריק שרון: ירקות מאודים, אורז ותה.

המדורים הקבועים:

- 3 מיכתבים — בודקים בציציות
- 4 איגרת העורך — 51 שנה להעולם הזה
- 5 תשקיף — אין מונופול בדרך-הרון
- 6 במדינה — חדשותי עד, מעריב
- 7 הנדון — הבה ותחכמה
- 12 אנשים — שני נדדים בתיאטרון
- 15 יומן אישי — כך כתב הבומר
- 16 ראיון השבוע — להיות ערבי-ישראלי
- 19 אתה והשקל — מציאות בלודון
- 21 גם זה וגם זה — קישוטים אכילים

כתבת השער הקדמי:

ד"ש לחיים הרצוג

קורט ולדהיים בא לבקר את דפנה ברק במלון שלה. בווינה. אני לא מבין מה רוצים ממני. הוא מתמם. כולנו עושים שניאות. הוא מתלונן שונכדו בן ה-12 שאל אותו אם זה נכון שהוא רוצח. ומחמיא לכתבת. את יפהיפה. את באמת לא נראית יהודיה. וחץ מזה הוא שלח ד"ש. לחבר שלי. חיים הרצוג.

כתבת השער האחורי:

נובחים על ירדנה

המתחרים לא מפרגנים. זהו שיר חלש. אין לו סיכוי לזכות באירוויזיון. אומר שלמה צח. מה זה האירוויזיון? חרטא אחת גדולה! מניבה מרגלית צנעני. התחרות הזאת היתה מין ממזר. מתלונן קובי אשרת. אבל גברי מזור. מנהלה האישי של ירדנה ארזי. הודף את כולם. שיפטיקו כבר לנבוח. רק חולי נפש מאבדים את הפרופורציות בתחרות הזאת!

יום האדמה

סלימאן שקיר, ערבי-ישראלי מסחנין שבגליל, בנה האינדיבידואליזם העברתי בירושלים, מספר באיין העולם הזה על יוסהארמה הראשון ב-1976. היא מתאר את המובות למדיניות שר"י אי יאת המבית שיקובי היא וחבריה. היא מספר על הרגשות של ערביי-ישראלים מיום התיקון למתן.

דף חדש

גדאכפולאניה

על השיר "המהפכני" שזיעזע את אמות הסיפים. גראמפולאניה. אבל השאלה היא — מה אנחנו רוצים? והעיקר — הסבלנות.

מגולני לקנדה ובחזרה

אחרי שלוש שנים בגולני השתחרר פוי דויטש מהצבא והחליט לרדת מהארץ. אבל החיים הטובים בקנדה לא סיפקו אותו. בקרוב הוא חוזר.

נקדעה מעגועים

אורית ארביב, הנמצאת במעצר-בית בגלל אקדח, מספרת על החודש שבו היתה עצורה בנווה-התירצה. הייתי שש שנים בכלא וחשבתי שלא אראה אותו יותר. היא אומרת, כל הזמן נקרעתי מגעועים לילד. הוא ביקש ממני שלא אעזוב אותו.

אין התנגדות

אין אונס!

עיתונאי הלך לראיין צעירה שהתלוננה על אונס ואחרי כמה ימים היא טענה שגם היא אנסה. אך כשהגיעה הפרשה לבית-המשפט זוכה העיתונאי, משום שה שופטים קבעו כי הצעירה לא גילתה התנגדות די תקיפה.

"אל תטיף נגד החשיכה. הרלק נר"
אימרה אמריקאית זו משקפת את הגישה שהביאה אותנו לבצע, ערב פסח 1950, מעשה שהיה מהפכה גדולה בחינוך, וגם בחיי הציבור הישראלי. קיבלנו לידנו את העולם הזה, שבעונת שנוסר ערב פסח 1937 עלידי אורי קיסרי. **השבוע מלאו 51 שנים לעיתון, 38 שנים למערכת שאני עומד בראשה.** הקבוצה שקיבלה לידה את העיתון בפסח 1950 באה ברובה משרות-הקרב של מילחמת העצמאות. הראגה למדינה החדשה בערה בעצמותיה, וגם הרצון העז להעלות אותה על דרך חדשה. דרך של שלום, דרך של מישור ליברלי, שיוויון-זכויות בין האזרחים בלי הבדל של לאום, עדה ומין. על כך היינו באופוזיציה קיצונית, לאורך כל החזית, לשילטון שקם במדינה עם היוסדה, בראשות רודי ברגוריון.

ידענו בדיוק למה אנחנו מתנגדים: לציחצוח החרבות, לפולחן הביטחון, להשתלטות המיפלגות על כל תחומי חינוך, לריכוז המיעוט הערבי, להפליית העולים החדשים מאצות-המיוח, ליכפיה הדתית, לחוקי החירום, לשירות הביורוקרטי סתם שמצאה את ביטוייה בהחלטה שלא לחוקק חוקה, לשחיתות שהחלה אז להרים את ראשה המכוער.

כל זה מצוי כבר בגליונות הראשונים שיצאו מתחת לידנו. הגליון שאתה מחזיק בידך הוא הגליון ה-2639 העולם הזה, וה-1589 מאז אותה מהפכה. רצינו גם לחולל מהפכה ע"י תונאית. היא היתה חלק מגי שתנו הכללית. כדי לכונן את הדמוקרטיה הישראלית בפועל, ולא רק להלכה, היה צורך בי אזרחים אחראיים, שיש לפניהם כל המידע הדרוש כדי לקבל החלטות. מידע זה לא טופק עלי ידי העיתונים של אז, שהיו משועבדים לגמרי לשילטון ולמיפלגותיו.

לכן יצרנו עיתונות חדשה — לא, "עיתונאות חדשה" מצטעצעת, אלא עיתונות חדשה ממש, די מספקת את כל המידע,

שאינה נרתעת מפני שום הרתעה שילטונית, שאי-אפשר לקנות, לשחד או להפחיד אותה, החוששת את הכל והמסרסמת את הכל.

האם הוא מיותר?

בשנים האחרונות נוצרת אופנה האומרת: העולם הזה ניצח, ועל כך הפך מיותר.

אמנם, מבחינה עיתונאית, קיבלו כל כלי-התיקשורת בארץ את עקרונות-היסוד שלנו, את גישתנו לתפקיד העיתונאי וגם את השפה העיתונית שנוצרה בשבועון זה.

גם עקרונותינו הפוליטיים התקבלו, לכאורה, במידה רבה. הכל מדברים כיום על הצורך בחוקה, על הפער העדתי, על הסכנה שבכפייה הדתית, על הצורך בשלום ובשיוויון.

אך החדושים האחרונים הוכיחו כי אופטימיות זו היתה מבוססת על אש"י ליה.

חופשי-העיתונות בארץ אינו מובטח. מזה שלר שה חרשים הרימו מתגדי החופש הזה את הראש, והם הקובעים את המציאות. נעשה נסיון לגרש את התיקשורת הישראלית והורה מוידת האירועים כימים אלה — השטחים הכבושים יש קמה להסתר, ורוצים להסתיר. בישראל עצמה נסגרים עיתונים על פי צו השילטון, על סמך חוקים קולוניאליים מימי החושך של הנציב העליון הבריטי.

גרוע מזה: רוב העיתונים משתפים פעולה עם רוח רעה זו, משלימים איתה או אף מחייבים אותה. העיתונים "מגויסים", עוורים לגנוז מידע חיוני בשטחים רבים, או מוסרים את המידע בשפת-כוכים קולוניאלית, תוך שימוש במילים של הסתה ושטיפת-מוח.

מי שפוגע בחופש-המידע פוגע, כי מובן, בדמוקרטיה עצמה. שהרי מי ש מונע מידע מן האזרח, או המוסר לו מידע מזויף, מונע מן האזרח את האפשרות לקבל הברעות דמוקרטיות.

הוא הופך את האזרח לנתין של השי לטון, לבשרית-תחתים ולבשרית-קלפיות. השילטון עצמו מאמץ לעצמו, במהירות רבה, את המושגים של השילטון הקולוניאלי — לא רק כלפי האוכלוסיה בשטחים הכבושים, אלא גם כלפי אזרחי ישראל עצמה. גישות גזעניות פורחות, ערכי-היסוד של צה"ל הולכים ומתערערים, זכויות-האדם וחירויות-האזרח תלויות על בלימה. הכפייה הדתית פורחת כפי שלא פרח מעולם, ויחד איתה גם השחיתות של המיפלגות וגופי השילטון.

האם הפך, "העולם הזה" מיותר? נהפוך הוא: מאז ראשית שנות ה-50 לא היתה עוד תקופה שבה היה, "העולם הזה" דרוש יותר, חיוני יותר.

הוא צדק

כמעט תמיד

יש דרכים שונות למדידת חשיבותו של עיתון.

היא שכל מי שחוקר כיום את תולדות המדינה מסתמך על העולם הזה. גם בין שונאי העולם הזה פשטה אופנה: הם מעלים על נס את פעולת העולם הזה בתקופה זו או אחרת בעבר, תוך התעלמות מתפקיד העולם הזה כיום.

קראתי עשרות מאמרים בנושא "בימי-הזהרה של העולם הזה..." או: "העולם הזה היה בשנות ה-50 (או ה-60, או ה-70) הכוח המוביל במאבק בשחיתות (או בכפייה הדתית, או למען השלום, וכו')..." או: "היו ימים כאשר העולם הזה חולל מהפכה (ובעיתונות, במתנה-השלום, בכנסת וכו')..."

אפשר לחשוב שאי-פעם היתה תקופה שבה התקבל מאבקו של העולם הזה בהתלהבות כללית, וכה בתמיכת הכל.

אין תמונה כוזבת מזו. גם בעצם הימים ההם טענו שונאינו כי אנחנו עזכריישראל, בזגרים, או סתם משוגעים, קבוצת-שוליים חסרת-חשיבות. כאותם "ימי הזהרה" (ולא חשוב מתי היו, לדעת הכותב) ניהל העולם הזה מאבק-יחיד,

אותנו ושניסו להחזיק אותנו. ראינו בכך את המחיר שאנחנו נתבעים לשלם עבור הזכות להיאבק על אמונתנו. מעולם לא פיקפקנו בכך שהמחיר כדאי.

אך היתה — ועוד ישנה — מכה שבאה מידי אוהבינו דווקא, ועימה היה לנו הרבה יותר קשה להשלים.

דור שלם גדל על בירכי העולם הזה. מאות אלפים, המתהלכים כיום בארץ, והם מיטב האזרחים ההגונים ומיטב הלוחמים לשלום ולצדק, עמדו על דעתם תוך קריאת העולם הזה. כמעט ואין הפגנה של גופי-שלום שבה לא ניגשים אלי צעירים ומבוגרים ואומרים: "אני קורא את העולם הזה מאז שהייתי בבית-הספר, והוא השפיע על כל השקפתי." זה מחמיא, וגם מעניק סיפוק עמוק.

אבל אני מתאפק לא-דאחתי מלשאול: "האם אי פעם רכשת גליון של העולם הזה?"

כי זוהי תופעה המלווה אותנו מאז היום הראשון: מיספר הקוראים כל עותק של העולם הזה הוא חסר-תקדים בארץ, ואולי בעולם כולו. כל עותק של "העולם הזה" עובר מיד ליד, לא רק במישור-האלא גם בין שכנים, חברים, לעבודה וחברים סתם. מחקרים מדעיים עמדו על תופעה זו.

מבחינה מסוימת, זה מאוד חיובי. הרי אנחנו רוצים להשפיע. לשם כך אנחנו קיימים ופועלים. וככל שירבו לקרוא כל עותק של העיתון, כן גדל הסיכוי להשפיע, לשכנע, לעורר מחי שבה.

אבל יש צד שני למטבע (תרחי משמע). אין כל פרופורציה בין מיספר הקוראים של העולם הזה ובין תפוצתו. בגלל החרם שהוטל על השבוע עון הזה מאז יומו הראשון עלידי חלק גדול של המשק, שלא נתן לנו מודעות, תלוי העולם הזה יותר מכל עיתון אחר בקוראיו. הם מממנים את קיומו, פשוטו כמשמעו.

אבל חלק גדול מאוד של הקוראים — וביניהם רבים מן הנאמנים ביותר, הנלהבים ביותר למאבקינו — רואים את עצמם פטורים מלדאוג לקיומו. הם מקבלים את העיתון מיד שליטת, חמישית, וגם שמינית ועשירית.

הרבה הכריח אותנו לקבוע גליון מחיר גבוה-יחסית (אם כי אינו גבוה בהשוואה לשבועונים בעולם). הוא מצמצם בהרבה את יכולתנו להרחיב את סיקור העיתון ולהתפשט על שטחים נוספים.

אילו היה כל קורא של השבועון הזה משלם עבורו, היה, "העולם הזה" פורח בכל הזמנים. מכיוון שזוה איננו כך, נשארונו עיתון עני.

נפוליון אמר: הצבא צועד על קיבתו. זה נכון גם לגבי עיתון, שגם הוא מכשיר של מאבק. אין לנו דוד עשיר. שום מיפלגה אינה משלמת את חשבונותינו, וגם לא קונצרו כלכלי. מעולם לא קיבלנו אף אגודה שחוקה אחת מגורם כלשהו התומך במאבקנו. שום מיליונר נלהב אינו רואה צורך לקיים אותנו.

חובה זו מוטלת בלי-כח על הקוראים עצמם, ובודאי על אותם קוראים המאמינים ששבועון זה ממלא תפקיד חיוני במאבק על דמות המדינה ועתידה — וכיום יותר מתמיד.

כמו ביום הראשון
בהיכנסנו לשנה ה-39 של המערכת הנוכחית אנחנו חרורים רוח-מאבק כמו ביום הראשון. דאגתנו לעתיד המדינה הפכה בחודשים האחרונים לחרדה ממש.

מייסדי המערכת שייכים לדור שהקים את המדינה ואת צה"ל. הוא לא קיבל אותה בירושה מאבא. לכן היה מגוי וגמור עימו לדאוג לכך שזאת תהיה מדינה שנוכל להתגאות בה, שנשמח לחיות בה, שתהיה אור — אם לא לגויים, הרי לפחות לעצמנו.

מאז עברו במערכת דורות של עיתונאים, והרוח הזאת עברה מאיש לאיש.

ברוח זו יצאנו לדרכנו, וברוח זו נמשיך. על פי הסיסמה שאימצנו לעצמנו, השבוע לפני 39 שנה: בלי מורא, בלי משוא-פנים.

כשהוא מוחרם עלידי כל כלי-התיקשורת, מושמץ מעל כל בימה, ובעיקר — נתון במצור עלידי גורמי-הכלכלה.

דווקא בימים שבהם ניהל העולם הזה את המאבקים שאותם מעלים כיום על נס (למשל, בימי פרשת-לבון, או פרשת עמוס ברגוריון) הצליח השילטון להטיל על העולם הזה חרם כלכלי סוטאלי, שהיה טבעת-חנק על צווארנו.

היו תקופות רבות בחיי העולם הזה, כאשר עצם קיומו היה מוטל בספק, והיה תלוי על חוט השערה. בשעה שאיסר הראל וחבריו גייסו את כל משאבי-השילטון כדי להילחם בנו ולרדפנו עד צוואר, מפני שראו בנו את "האוייב מס' 1" של המישור (וכדבריו), לא ידענו איך לשלם את המשכורות לחבריה-מערכת.

גם כאשר נערכו ההתנקשויות בחי יינו, כאשר התפוצצו הספצצות במערי כת, כאשר הוצאו מישרדנו — היה ראשנו עסוק בבעיות כלכליות.

עיתונים שהתרפו לפני השילטון ומילאו אחר כל מישאלותיו, עיתונים שפנו אל היצרים הפרימיטיביים ביותר של גזענות ולאומנות, שיגשגו, פרחו וגדלו. ואילו העולם הזה חי במצור. האימפריות הכלכליות הגדולות של הממשלה, ההסתדרות, הסוכנות והמיפלגות, יחד עם חלק גדול של המשק "הפרטי", החרים אותנו.

באחת התוכניות סיפר איסר הראל כי בשנות ה-50 היה העולם הזה כלי-כח, שגרוליה-המדינה רעדו מפניו, שהעיתונות פחדו לתקוף אותו, וכו'. כואתם הימים עצמם חדר העולם הזה מתורש לחודש לעצם קיומו הכלכלי.

מכל המאבקים של "העולם הזה", והם רבים ומפוארים, זה היה בעיניי המאבק ההירואי ביותר.

מכה

מידי אוהבינו

ספגנו בהבנה את מכות שונאינו, שהחרימו

ימי הזהרה

הם עכשיו!

אחת התופעות המעניינות, מבחינתנו,

ד.א.א.א.

נשיים

מעצר עלידי רשת מהאוור

העיתון ארץ קודש, היוצא לאור בירושלים המיוחדת, דיווח כי הצבא התחיל להשתמש ברשתות כדי לעצור מפגנים פלסטיניים בשטחים הכבושים. בעיתון נכתב כי עלידי רשתות, שזורקו ממסוקים, נעצרו שישה מפגנים במחנה הפליטים אליאמרי.

מתיחות בין ארנס לשמיר

בין חייב משה ארנס לראשיהממשלה, יצחק שמיר, שזררת בימים האחרונים מתיחות. הסיבה המוצגת נעוצה בביקורת שמותח ארנס על שמיר, ובה הוא טוען שהסיבה לזימתו של שולץ היא מיכתבו של שמיר אליו, שבו הביע נכונות להתפטר על שטחים תמורת שלום.

הסיבה הפנימית למתיחות היא התנאי שהציב ארנס לחזרתו לממשלה. הוא הודיע שיחזור רק אם ישוב להיות חבר בקבינט. אך במקומו של ארנס יושב בקבינט יצחק מודעי, ושמיר אינו מעז להוציאו משם, כדי לא ליצור קרע בין חרות לליברלים.

לבורג סיכויים להיבחר

על מישכת הצעירים ברשימת מפלגת העבודה לבנסת הבאה, שבה יש שני מקומות לאנשים מתחת לגיל 35, יתמודדו שיבעה. ביניהם אברהם בורג, ירון רן, עוזר של משה שחל, אפרים יוגר, מוכיר המישמרת הצעירה, ויוסי שפרלינג. לבורג סיכויים טובים לזכות בהתמודדות באחד המקומות הריאליים.

אדן מכין דוח נוסף

מבקר-המישטרה אברהם אדן עומד להגיש דוח נוסף, ובו מסקנות חקירה אודי כה שערך על איסורים במישטרת עזה. אדן התחיל בחקירה בעיקבות פניה של אחד ממנהיגי רצועת עזה, שטען כי סוכן סמוי של המישטרה, שהתמחה בסמים, ניסה להפיל את בנו של אותו מנהיג. הפלסטיני פנה דווקא לאדן, משום ש הוא מכיר אותו שנים רבות, ואף הציל את חייו לפני 40 שנה.

מיפלגת העבודה

בודקת את סנה

המוסד לביקורת של מיפלגת העבודה התבקש לבדוק אם תא"ל (מיל) אפרים סנה יכול להתמודד על מקום ברשימת-המיפלגה לבנסת הקרובה, מביוון שהצטרף כחבר למיפלגה רק בדצמבר 1986. מקורביו של סנה טוענים כי הפנייה למוסד לביקורת נובעת מחששם של אישים, המתמודדים עם סנה באותו המחוז. במחוז השרון, שבו מתמודד סנה, יתמודדו גם חייב רפי אדרי ותא"ל (מיל) "סידוקה" פורץ.

ערביה לרשימת המערך

לפי שעה הודיעו 17 נשים, חברות מיפלגת העבודה, על כוונתן להתמודד על מקום ריאלי ברשימת המיפלגה לבנסת הבאה. בין הנשים גם ערביה אות, אנעס זועבי, אלמנתו של סוף אלידן זועבי, מי שכיהן כח"כ מטעם רשימת-כח של מיפלגת העבודה.

נשים שוות ביפו

בבחירות למועצה המוסלמית, שנערכו השבוע ביפו, השתתפו גם נשים. הפוסקים המוסלמיים, שרנו בשאלת מעמדן של הנשים, החליטו כי אין כל סיבה היכלתית להפלות אותן לרעה, והעניקו להן זכות-בחירה. המועצה המוסלמית נבדלת מהוועד המוסלמי בכך שאינה ממונה עלידי השילטונות, אלא נבחרת באורח דמוקרטי.

אגודה למען רדיו דתי

ארגון דתי, הפועל למען הקמת תחנת-רדיו ארצית לסי ההלכה, הגביר בעת האחרונה את מאמציו להשגת רישיון. האגודה שלחה מיכתב לשר-התקשורת, ובו בקשה לקבלת רישיון לתחנת-רדיו ארצית. כמקביל הודיעה האגודה כי ככוונתה לפתוח קורסים לתיקשורת כללית, שיערכו ככל מקום בארץ שבו יהיו לפחות 10 משתתפים. בין הקורסים גם קורס לצילום ולהפקת סרטי-טלוויזיה.

נשים קובעות יותר

חברת-הביטוח מנזון התחילה במסע-חזורים נמרץ דווקא אחרי מבטחות (ממין נקבה). אל"מ (מיל) אילן אורן, מנכ"ל החברה, ברק מחקרים שנעשו באנגליה, ומצא כי מישל הנשים כוהלטות המישפחתיות עלה בעשור האחרון והפך מכריע. התברר גם שהנשים הן המחליטות העיקריות בנוגע לפוליסות-ביטוח. סוכני הביטוח של החברה, המגויסים מבוטחים חדשים, קיבלו הנחיה לסנות בעיקר לנשים.

115

מניין ההרוגים מיריות בשטחים הכביר שים מאז תחילת ההתקוממות הגיע, ביום הראשון בערב, ל-115, לפי מניין מקורות פלסטיניים. מיספר זה כולל 12 מיקרים שבהם נהרגו פלסטינים עלידי מתנחלים או אזרחים, ושאר המיקרים שבהם נהרגו פלסטינים עלידי כוחות צה"ל. דובר צה"ל מונה 99 הרוגים, שנזרו כולם עלידי החיילים, מאז 9 בדצמבר 1987.

מיספר ההרוגים, הכולל גם את מי ש מתו ממכות, מהרעלות-גז, או מסיבות אחרות הקשורות בעימותים עם כוחות הביטחון, הגיע ביום הראשון בערב ל-167, לפי מקורות פלסטיניים.

הימין מתאגד

לפעילות נרחבת

גופים רבים מן הימין מתאגדים בימים אלה במטה משותף. בין הגופים אמוה, תנועת ההתיישבות של גושי-אמונים, גוף מועצות יש"ע, נשות אר" (אמהות למען ישראל). ביתניים מתכננים המארגנים, בהם חנן פורת, יואל ברנזון, פינחס ולרשטיין ואריאלה רבדל, שירת-מכוניות שתסע בפסח דרך ירושלים לחברון, צעדה ביום-העצמאות מצפון הגדה-המערבית לזארי ערה, ופיקניק המוני בווארי ערה. חרדת לא הצטרפה באופן רשמי למטה המשותף, אך רבים מחבריה פעילים בו.

איראנים

לאישכוז בישראל

השמועות על מצוקת-האישכוז בארץ לא הגיעו, כנראה, לאוזניהם של עשירי טהראן. שלושה איראנים הגיעו השבוע, דרך תורכיה, לקבלת טיפול רפואי בבית-החולים סרטי במרכז הארץ.

כתב-אישום נוסף

נגד בעל "מין"

חקירה ארוכה וממושכת מתנהלת על ידי שילטונות-המכס בישראל ובאסליה בנוגע לעסקיו של בעל מיפעל מין-וילון, התעשיין משה שחר. הוא הורשע באחרונה בעבירות שונות ונידון לשלוחתו מאסר כפועל, ועוד שנה-הצי מאסר על-תנאי. כבר אז ידע שעם סיום חקירת המכס יוגש נגדו כתב-אישום נוסף וחמור הרבה יותר.

נושא החקירה הוא מישלוחי בגדים מהונגריקנג לאסליה, תוך כדי החלפת מיסמכים והתיימרות כאילו גשלוו הכנדים מישראל. בגלל הסכמי-מכס מוטל באסליה על ייבוא מישראל מכס נמוך בהרבה מזה המוטל על סחורה המיובאת מהונגריקנג. החקירה עומדת כבר בשלבי-סיום, ופקידו מכס ומישטרה מאימליה עומדים לבוא לישראל בקרוב להעיר עדות מקדמת בבית-המישפט, לפני הגשת כתב-אישום.

עיתונאים יפיקו עיתונים

שלושה עיתונאים כלכליים בולטים — דני גוב, שהיה עורכו הראשון של גלובס וכתב כלכלי בכיר בדבר; אבי קרשין, וצחי נגה מחזשוח — פרשו השבוע מעיתונותם, ופתחו מישר לחדשי-ציבור, שיתמחה גם בהפקת עיתונים מיקצועיים.

אין מונופול

בבדיקות-הריין

שלושה מכונים רפואיים ייחודיים (מי כונים גנטיים) לא יוכלו לשמור בידיהם מונופול על בדיקות חלבון עוברי, בדיקה שהיא בבדיקות-סינון לאיתור הריניות בעלי סיכון מוגבר לעוברים עם מומים במערכת העצבים המרכזית או תיסמונת דאון (מונגולואידזם).

מעבדה רפואית ירושלמית, "מעבדות זר", המתמחה בבדיקות לבירור עקרות, פריון ומעקב תקינות ההריון והעובר, זכתה השבוע בבג"ץ בצרעלית-נאי נגד מישרדה-בריאות, שביקש למנוע מן המד עבדה ביצוע בדיקות חלבון עוברי. מפסיקת הבג"ץ ייהנו קודם כל הנשים ההרות המעוניינות בבדיקה, שישלמו עתה מחיר (28 שקלים) שהוא נמוך בהר" בה מן המחיר הנגבה במכונים.

"מעריב" עיתון וקי

מחלקת המודעות של "מעריב" מסרבת לפרסם מודעות חד-מיניות במדור הדיכרויות. עורכי מועים, הירחון להומוסקסואלים, פנו למעריב בשאלה בעניין זה ונענו: "אנחנו רוצים עיתון נקי. יש לנו הוראה לא לפרסם דברים כאלה."

עורך אחראי:

חנוך מרמרי

העורך האחראי של "הארץ", מתי גולן, עומד לסיים את תפקידו. במקומו יתמנה חנוך מרמרי, מי שהיה אחר מארבעת בעלי המדור הסאטירי "זו הארץ" של "העולם הזה", ואחר-כך חבר צוות "ניקוי-ראשי" בטלוויזיה.

גויבה

ב.מגן-דיד-אדום

בסנוף, "מגן-דיד-אדום" בצמון תל-אביב התגלו בזמן האחרון גניבות רבות. מנהלי הסניף החליטו לסנות למישטרה. השוטרים הכינו לגנב סיתוי בצורת שטרות-כסף מסומנים בצבע זרחני. השבוע סגרו השוטרים את הבניין, וביקשו מכל העובדים לרדת אחד-אחד ל-חדר חשד, שבו ישב שוטר ליד שולחן. על השולחן האירה מנורה, וכל עובד הת-בקש להציג את ידיו מול האור. בגניבת השטרות המסומנים נתפסה צעירה המשרתת במקום שרות לאומי.

צעירים מתחלפים

בעבודה

משה כהן, יושב-ראש דר-ההמשך של מיפלגת העבודה, החליט לבטל את מועמדותו לבנסת מטעם חוג דור-ההמשך. במקומו נבחר מיכה גולדמן, ראש מועצת כפר-תבור. כהן, המשמש כיושב-ראש "ארגון תעשיות עתירות-הידע בישראל" הוא בעל מיפעל פאן יוניברסל אינטרנשונל, ומסביר את הסרת מועמדותו בקבלת הזמנה גדולה למיפעלו. כצמרת מיפלגת העבודה מעידים לכהן תפקיד בכיר במישור הממלכתי, אם יעלה בידה לזכות במחירות הבאות.

המהפכה ביחסי ארצות הברית-אש"ף

שולץ

והפרופסורים

שני פרופסורים פלסטיניים נפגשו עם שריהחץ האמריקאי.

האם זוהי מהפכה? יצחק שמיר ושימרון פרס — מאוחרים, כמו תמיד, בכל עניין שהוא חשוב באמת — השיבו בחיוב. הם גינו את הפגישה, אישיש כדרכו, וטענו שיש בה הפרה של התחייבות האמריקאים מלפני 12 שנים שלא לקיים מגעים עם אש"ף.

(אותה התחייבות נקשרה בשני תנאי, שנקבעו מראש בתיכום רב כדי שאש"ף לא יוכל לקבלם. ראשית: שאש"ף יכיר באופן חד-צדדי בזכות הקיום של ישראל, מבלי שישאל תכיר באש"ף או בזכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית. שנית: שאש"ף יקבל את החלטות מועצת הביטחון 242 ו-338, המתעלמות מעצם קיומו של העם הפלסטיני).

האמריקאים טענו כי שני הפרופ

בוועדה הפועל של אש"ף וביו"ר שלו, יאסר ערפאת. היא המקבלת את כל ההחלטות העקרוניות לגבי המדיניות והאסטרטגיה של אש"ף. היא המוסד מכת, ברוב של שני שלישים, לשנות את האמונה הפלסטינית המפורסמת. כל הטענות האלה הן בגדר התחכמות. הפגישה של ג'ורג' שולץ עם אד"ווארד סעיד ואיבראהים אברלווע'ד אכן היתה נכחינת צעד מהפכני.

הכל השתנה. חסדי המדיניות של ממשלת ישראל הביאו את האמרה הלאטינית, שהיתה חביבה על מנהם בגין: PACTA SUNT SERVANDA (יש לקיים אמונות). אבל יש אמרה לאטינית השייכת יותר לעניין: REBUS SIC STANTIBUS (כל עוד התנאים לא השתנו).

ההתחייבות של הנרי קסינג'ר מלפני 12 שנה היתה מבוססת על הערכה מסוימת של המציאות. רהיניו: שאש"ף שר להשיג שלום בין ישראל וירדן, מבלי להזדקק לפלסטינים.

הערכה זו הופרכה מכל וכל. ההתיקומות בשטחים הכבושים, הנמשכת זה חודש רבניעי בתאוצה גוברת והולכת, יצרה מצב חדש לגמרי. במצב החדש הזה, ההתחייבות הישנה של ארצות הברית, שהיתה מטופשת מלכתחילה, הפכה מגוחכת. ברור לכל כדיעת שאין שום אפשרות לצעור אף צעד אחד לקראת שלום בלי הפלסטינים. קרי: בלי אש"ף.

השאלה היא: מדוע מצא שולץ לנכון לעשות דווקא עכשיו את הצעד הזה, חרף התנגדותו הקיצונית של שמיר, והתנגדותו החלושה של פרס?

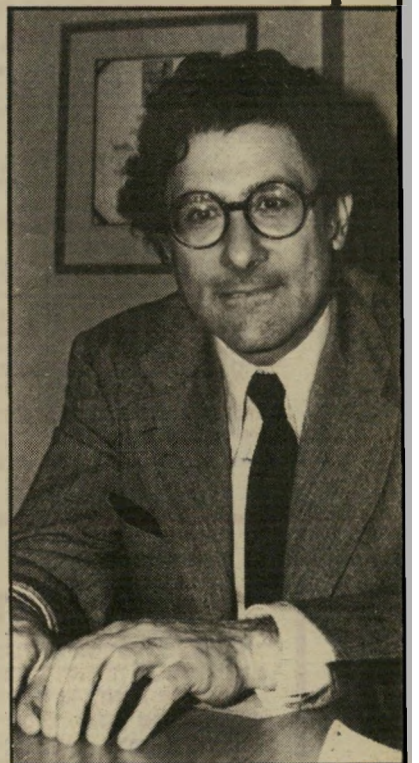
שולץ מרוגז. תשובה פשטנית היא: שולץ מרוגז על שמיר. שמיר הוזמן לארצות הברית כדי שאפשר יהיה לכופף את זרועו. אבל הוא כופף את זרועו של שולץ, וגם של רונלד רגן עצמו. למעשה ירק להם בפרצוף על אדמת ארצות הברית, לעיני כל. הוא הציג אותם ככלי ריק.

מכיוון שאיש אינו אוהב להיות מוצג ככלי ריק — בייחוד כשווה אכן האמת — ניתן להבין מדוע שולץ מרוגז.

אבל יש סיבה עמוקה יותר, שאינה קשורה ברגשות.

ממשלת-רגן נכנסת לקרחת של סוף-העונה. בעוד שמונה חודשים היא עומדת לסיים את כהונתה, בלי הצלחה כלשהי. בענייני פנים היא כושלת. בענייני חוץ היא מובסת. היא לא הצליחה לחסל במכה אחת רודן קטן בפנמה, מדינת-חסות אמריקאית לכל דבר. היא לא הצליחה לפתוח במלחמה בניקאראגואה, וכיום מנהלים בניי חסות, הקונטראס, על דעת עצמם משאומתן עם ממשלת ניקאראגואה. על רקע זה יצא שולץ למסע הדילוגים שלו במרחב. הוא היה זקוק להצלחה אחת גדולה, ולוא רק למדיי-עין.

לא כמו שטינקר. אלא שהתוכנית שהביא עימו היתה חסרת-תוחלת מלכתחילה. היא נגלתה בחיפזון, בלא מחשבה יתרה. כשחצנות האופיינית לנציג של מעצמה גדולה חשב שולץ שהכל יעמדו דום ויצרעו, כאשר הוא יופיע בשם נשיא ארצות הברית. (התי זה לא קרה. האינתיפאדה (התי

חבר-מועצה סעיד איש לא עמד דום

סורים הם אורחים של ארצות הברית, מלומדים מכובדים התופסים מקום חשוב באוניברסיטאות אמריקאיות. הם גם רמזו שיש לא מעט חוצפה בעצם התנגדותה של מדינה זרה (ישראל) לפגישה של שר אמריקאי עם שני אורחים של ארצו.

השגריר האמריקאי בישראל אף טען כי שני הפרופסורים הם אמנם חביי. המועצה הלאומית הפלסטינית, אך שגוף זה אינו שייך לאש"ף, אלא מהווה רק "מיטריה" לגופים פלסטיניים שונים. מאותו ההגיון ניתן היה לטעון כי הכנסת אינה שייכת למדינת ישראל, אלא מהווה רק מיטריה לכמה מיפלגות.

המועצה הלאומית הפלסטינית היא הגוף העליון של אש"ף. היא הבוחרת

במדינה

העם

מיניסטרים

לתעמולה

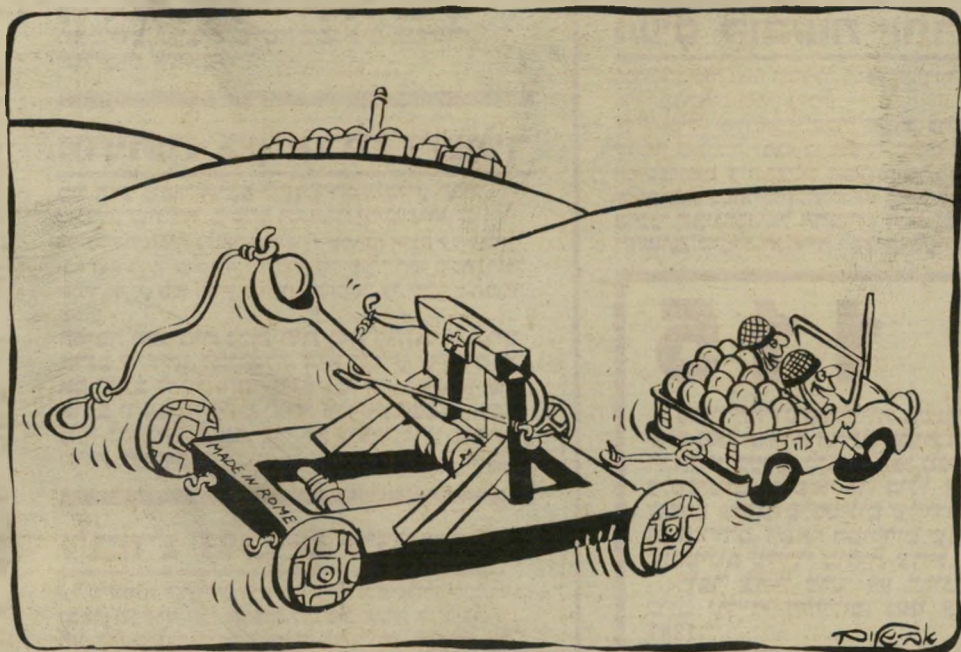
רבין גרם לאסון אחד.

עכשיו הוא גורם

לאסון חמור פי כמה.

יוס"הארמה המקורי פרץ בגלל יצחק רבין.

זה היה ב-1976. ממשלתו של יצחק רבין החליטה להפסיק ארמות ערביות נרחבות למען יהודי הגליל. האוכלוסיה הערבית הכריזה על שביתה כללית. לקראת אותו היום, נעשו מאמצים נואשים לשנות את החלטתו של רבין.

נשק חדש

הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון "מכניסה את עצמה לארמה.

עיתונות

"חדשות"

נגד "מעריב"

צהרון אחד שלח כתב

לסיקור ספינת

המגורשים ובאותו

הזמן השמיני עורכו

את הצהרון השני.

בעוד שכתב מטעם העיתון מעריב סיקר באתונה את האירועים שהיו קשורים בספינת-המגורשים של אש"ף, ואף היה נוכח בכל מסיבות העיתונאים, ובכללן אותן שנערכו בשגרירות אש"ף באתונה, כתב עירי ריסנצ'יק, עורך מעריב, מאמר השמצה נגד כתב חדשות. נתן זיב, שסיקר אף הוא את האירועים הקשורים בספינה, יוסי קליין, עורך חדשות, ונתן זיב, הכתב, שלחו למועצת העיתונות תלונה נגד ריסנצ'יק.

וזו לשון המיכתב:

ביום 9.2.88 פירסם עורך מעריב מאמר שכותרתו סקופ הוא לפעמים סתם ריב שנל אש"ף. (לפי: לוחמה פסיכולוגית).

מור ריסנצ'יק מתהדר במאמר שלו בכך שמעריב החליט לסקר נושא אונייית-המגורשים על-ידי כתבו באתור

אחד המומחים הגדולים להתיישבות, אריה (לובנה) אליאב, אף פנה באופן כבול לרבין והציע לו תוכנית ליישוב הגליל מבלי לפגוע באוכלוסיה הערבית.

רבין נשאר נוקשה. הוא נתן הוראה לרכא את השביתה כנשק. התוצאה היתה שכוחות-הביטחון פתחו באש על אורחיישראל והרגו שישה.

באותו היום נפל דבר בישראל. נפ"ר ערה תהום בין הרוב היהודי והמיעוט הערבי, שהתרחבה מאז. "ערביי ישר אל" הצטרפו שוב לעם הפלסטיני. יוסי הארמה הפך סמל, שחשיבותו הלכה וגדלה משנה לשנה.

זה היה אסון לאומי — הישגו של יצחק רבין.

בנות ואלות. מי שסבר כי היתה זאת התקפת-איוולת חרי-פעמית של רבין, למד בינתיים כי באותו יום התי גלו תכונות-האופי האמיתיות של הדיי. מבחינה מסוימת, היתה התנהגותו של רבין ביום-הארמה מעין חזרה כללית להתנהגותו מאז פרוץ ההתיקומות הנוכחית בגדה וברצועה.

השבוע, לקראת יוסי-הארמה ה-13, התנהג רבין כריקטור צבאי ברפובליקת-בנות מרכז-אמריקאית. לא זה כלבר שהוא הטיל מצור על השטחים הכבושים, אלא שהכריז מלחמה על הדמוקרטיה הישראלית עצמה.

סגירת השטחים הכבושים לפני אמי צעירי-התיקשורת באה למנוע בעד הציבור הישראלי לדעת את האמת על המתרחש בשטח, שבו פועל כיום חלק גדול של צבאו — בניו ובנותיו. גם הכנות הוטלו למערכה זו, כשבידיהן אלות, סמל מיפלצתי למציאות החרשה בעירן רבין.

כדי להוסיף חטא על פשע, כחר צה"ל בחבורה קטנה של עיתונאים

נפגש שולץ עם שני אישים התופסים מקום בכיר באש"ף.

שולץ רוצה לכנס ועידה ביני-לאומית. שריהחץ הסובייטי הודיע לו — כמו חוסיין, מובארכ וזאפטי אל-אסד לפניו — שאין ועידה בלי אש"ף.

עכשיו מנסה שולץ להגיע לידו הסדר חדש: אש"ף יזמן לוועידה על-ידי מזכיר האו"ם. אחר-כך יעבור המי-שאיזומתן לוועידת-מישנה, ושם תידון בעיית הגדה והרצועה בין ישראל ומישלחת ירדנית-פלסטינית, שחבריה הפלסטיניים ימונו על-ידי אש"ף.

מי הבוגד? ההזמנה לאש"ף תכיל לול את הדרישה שאש"ף יקבל את ההחלטה 242 ויתנגד לטרור. יתכן שהדבר אפשרי על רקע זה. אש"ף ממילא הודיע שהוא מתנגד לטרור (מונה שאינו כולל, לפי המינוח של אש"ף, את "המאבק המזויין" בתוך גבולות הארץ). יתכן שהוא יהיה מסוגל לקבל גם את ההחלטה 242 אם הרבר קשור בהזמנת אש"ף לוועידה ביני-לאומית, שפירושה הכרה באש"ף.

מובן שיצחק שמיר יתנגד לכך בכל הכוח. הרבר יציג את ישראל כמדינה האחת המסרבת להיכנס למשאומתן. אך זה לא יטריד את שמיר. ובוודאי פחות מאשר הסכנה שמא יואשם על-ידי אריאל שרון ואנשי-התחיה בכי-גידה.

גם שימרון פרס יתקשה לקבל את הכנסת אש"ף להיכל המשאומתן בדלת הראשית. הוא משתדל להתחרות בשמיר בנינו אש"ף. הוא לא ירצה להיכנס למערכת-הבחירות כשהליכוד מאשים אותו כאשפיסט — תואר גנאי שפרס עצמו השתמש בו בשפע נגד יריביו משמאל.

התחוית ליוזמת-שולץ, שלב ב: עדיין חסרת-תוחלת.

הנדרון:

ה"טראנספר" אינו רק סיוט. הוא גם קישקוש

הבה נתחכמה

● המילחמה פרצה אחרי שישאל קיבלה החלטה של עצרת האו"ם, ואילו הפלסטינים רחו אותה. גם זה הוסיף אהדה רבה לישראל, ושלל את האהדה מן הפלסטינים.

● בארץ עצמה ובעולם כולו הצטיירה המילחמה, בצדק, כמי אבק לחיים ולמוות, מילחמת-הכחדה, שבה עומדת ישראל הקטנה כשגבה אל הקיר, מילחמת רודת בגוליית.

● שני הצדדים שללו את הצלם האנושי של האויב, והתייחסו אליו כאל פראים, שנגרם מותר הכל.

● התכרה הפלסטינית היתה מפגרת וחטרת-אונים, ולא היה בכוחה להתמרד נגד הגירוש.

● מאורעות המילחמה היו מורכבים ומטושטשים, ובמשך זמן רב לא היה ברור מה קורה בשטח. בתום המילחמה, כשהסתבר שיש מאות אלפי פליטים, הופתעו רבים.

● גם אחרי המילחמה שמרה ישראל על תרמית של עליונות מוסרית, כמדינה שוחרת-שלום שכל שכניה זוממים לכלותה. הישראלים האמינו בכך, וכן רוב העולם.

● זוהי תמונה פשטנית — אך היא אמיתית בעיקרה.

● אני מעז לטעון כי נסיבות אלה היו חד-פעמיות.

● אין הן קיימות כיום, ואין כל סיכוי לכך שישונו אי-פעם.

הטראנספר כאילו אומרים: אחרי מה שעשו לנו הנאצים, מותר לנו הכל. המוסר נשרף באשויץ. מותר לנו לעשות מה שעשו לנו. אין טעם בוויכוח המוסרי. יש טעם בוויכוח המעשי.

מי שמציע טראנספר, מה הוא מציע? איך הוא מציע להגשים את ההצעה הזאת? מת? באילו נסיבות? באילו אמצעים?

בלי תשובות על שאלות אלה, אין זו תוכנית ואין זו הצעה, אלא קישקוש.

בארץ שבין הירדן והים חיים כיום 2.3 מיליון פלסטינים. יותר ממיליון וחצי נשחטים הכבושים, השאר בישראל. רעיון הטראנספר פירושו, "העברת" כל בני-הארץ האלה, ילדים, נשים וגברים, אל מחוץ לארץ.

מדע בדיוני

כלומר: יהיה צורך לשלוח מיליונים מעריהם ומכפריהם, מב' תיהם ומאדמתם, ולהעבירם בכוח אל מחוץ לארץ, כדי שיהפכו פליטים בירדן, בלבנון, בסוריה או במצרים.

איך?

התכונה הבולטת ביותר, המשותפת לכל חסידיו הטראנספרי, היא הכיוון של מבטם. הם מביטים אחורה, אל 1948. אין הם מביטים קדימה, אל המציאות שלפנינו.

הם אומרים, בפשטות: זה קרה ב-1948. ומה שהיה אפשרי אז, אפשרי גם עכשיו.

והי פירכה גמורה.

מהלך מילחמת 1948 גורשו בין 500 אלף למיליון ערבים מן השטחים שנכבשו בידי צה"ל, ושבהם קמו מדינת-ישראל. (מי שטוען עדיין שהם לא גורשו, אלא ברחו בהתנבחות, רחל הוא הוראות שקיבלו ממנהיגיהם, מסיים בזה את הוויכוח. הרי הוא אומר: גם ב-1948 לא הצלחנו לגרש איש. ואם לא אז, הרי על אחת כמה וכמה לא נצליח לגרש איש מחר. מנהיגי-ערב לא יקראו לפלסטינים שוב לקום ולברוח בהמוניהם. משמע: אין כל אפשרות, והטראנספר יורד מן הפרק.)

אבל נניח שאכן הצלחנו לגרש ב-1948 כ-800 אלף פלסטינים. איך זה היה אפשרי?

כדי להשיג על כך, יש לזכור את הנסיבות המיוחדות של 1948. בין השאר:

- הדבר התרחש במהלך של מילחמה קשה, ארוכה ואכזרית, שנמשכה יותר משנה.
- ישראל רכבה על גל עוצה של אהדה עולמית. העולם היה כולו יסורי-מצפון אחרי השואה, שהסתיימה זה עתה, וישראל הצטיירה כמדינת הקורבנות.
- שתי המעצמות העולמיות, ארצות-הברית וברית-המועצות, התייצבו במילחמה לצד ישראל.

שבוע יתכנסו בניישראל בפעם המיוחדת-כמה מסביב לשולחן-הסדר, וידברו על יציאת מצרים — מאורע שאירע, לפי המיתוס הלאומי, לפני יותר מ-3000 שנה.

בחלל יעמדו המילים העתיקות של סיפור-המקרא. הן נשמעו עתה כאילו נכתבו אתמול. לא רק מבחינת הסיגנון, המורני להפליא, אלא גם מבחינת התוכן. אלא שהפעם לא ברור באיזה צד אנחנו עומדים.

כך אמר מלך מצריים, כפי שכתוב בפרקי-הפתיחה של ספר שמות: "הנה עמי-בניישראל רב ועצום ממנו. הבה נתחכמה לו, סן ירבה, והיה כי תקראנה מילחמה, ונוסף גם הוא על שונאיו ונלחם בנו." ובהמשך: "כאשר יענו אותו, כן ירבה וכן יפרוץ." הנה היא לפני 150 דורות: פצצת-הזמן הרמוגרפית. אלא שעכשיו היא מתקתקת מתחת לרגלינו שלנו, ואנו מוצאים את עצמנו במקומה של פרעה.

איך מתמודדים עם הבעיה הזאת? ההגדה של פסח מספרת לנו על נסיון אחד, שהסתיים בכי שלון גמור. פרעה העביר את בניישראל בפרך, הרג את בניהם, נקט בכל שיטות הריכוך. זה נכשל. את הבישול הזה אנחנו חוגגים זה אלפי שנים.

אם כן, מהו הפיתרון? על נושא זה נשפכו בארץ מילים ללא-ספור, בעלי-פה ובכתב. הומצאו תוכניות-סרק, מתוכניות-אלון עד תוכניות-שולץ. שתי המיסלגות מגמגמות, ועל כן לא שייכנעה אף אחת מהן את רוב העם. היה צורך להקים קואליציה מגמגמת — ממשלת האחדות הלאומית של העיוור והפיסה.

המערך מדבר על "פשרה טריטוריאלית" אך בכל שנות שיל-טונו לא מצא אף קונה ערבי אחד להצעתו. מוכרים בלבד. הליכוד מדבר על ארצי-ישראל השלמה ועל סיפוח, אך אין לו תשובה על שאלת כל השאלות: מה לעשות במיליוני הערבים החיים בארצי-ישראל השלמה.

בגלל הגימגום הזה, מאבדות שתי המיסלגות את הנוער. אנשים צעירים מחפשים תשובות אמיתיות, בנות. הם מתעבים זיוף וצביעות. לכן הם פונים מן הליכוד לעבר התחיה ומאיר כהנא, ומן המערך לעבר סיעות-השלום.

שתי המיסלגות הגדולות ממשיכות לייצג את ההמון הגדול שבאמצע, אותם החוששים מפני ההתמודדות עם הבעיה, המבקישים להמשיך איכשהו, מבלי לחשוב על התוצאות הרוט-האסון. מי רוצה לחשוב על אסון?

הצעירים יודעים — ולוא גם במעורפל ובמעומעם, שיש רק שני פיתרונות אפשריים לסיכסוך הישראלי-פלסטיני: חלוקה בין שתי מדינות או גירוש.

הפיתרון האחר ברור לגמרי. פירושו: ישראל תנהל משאומתן עם אש"ף. יוסכם על כינון מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת-עזה, לצד ישראל. הפלסטינים יכירו בישראל, ישראל תכיר במדינת-פלסטין. הגבולות בין שתי המדינות יהיו פתוחים. סידורי-ביטחון מתאימים יבטיחו את ביטחון שתי המדינות. בעיית הפליטים תיפתר במאמץ הדדי. ירושלים תישאר מאוחדת במישור העירוני, ותשמש בירת שתי המדינות.

זה ברור. בוודאי, הפרטים יהיו קשים ומסובכים, יהיה צורך במשאומתן ארוך כדי להגיע להסכמה מלאה. אך הפיתרון כשל-עצמו מוכן. ברור מה צריך לעשות מחר בבוקר, וברור באיזו דרך יש להתקדם, ולאו.

ככל שפיתרון זה יוצג לציבור בכלל, ולנוער בפרט, בשפה ברורה ותכליתית, כלי גימגום וכלי פחד, תוך ניתוח מפוכח של הסיכויים והסיכונים הכרוכים בו, כן ייטב לוויכוח. לעומת זאת אין הפיתרון הנגדי ברור כלל וכלל.

אולי זוהי רווקה אחת מנקודות-המשכה של פיתרון הגירוש: אי-הבהירות שלו.

לכאורה זהו פיתרון פשוט וברור מאין כמוהו, ומכאן גם כוחו להשפיע על הבריות.

מה יותר פשוט מזה? גירוש הוא גירוש. טראנספר הוא גירוש. לוקחים את הערבים ומגרשים אותם.

אין צורך להסביר. אין צורך לפרט. הרעיון מעיד על עצמו. די במילה אחת, והכל ברור. האמנם?

אני קורא תגר על כל חסידיו הטראנספרי, המציעים את מר-כולתם בכל שוק פוליטי, להסיר את העטיפה ולהניח לנו להציץ בסחורה אחת.

כדי אזי נתברר כי זוהי סחורה קלוקלת מאוד. אינני מתכוון לבחינה המוסרית. הרי זהו פיתרון בלתי-מוסרי על פניו, המתגאה והמתפאר בעצם אי-מוסריותו. יתכן שאי-מוסריות טוטאלית זו היא אחת מתכונותיו המושכות ביותר. בעלי

מובן שכל הדיבורים על "הסכמה הדדית" לטראנספר הם עורבא פרח, וצביעות מתחסדת.

לעולם לא ימצא אף שליט ערבי אחד, ולא כל שכן מנהיג פלסטיני, שיסכים להעברת האוכלוסיה הפלסטינית מן הארץ. מרובר על גירוש, פשוטו כמשמעו.

גירוש כזה אינו אפשרי אלא בתנאים של מילחמה, בחלק ממעשי-המילחמה. למעשה מודים בזה כל חסידיו הטראנספרי.

הגירוש של 1948 נעשה בתנאי-המילחמה. גם הגירוש השני, המצומצם יותר, בשנת 1967, נעשה במהלך המילחמה. מכאן, כמסקנה הכרחית: כל מי שדוגל בטראנספר צריך לשאוף למילחמה.

אך האם אפשרי כיום טראנספר גם בתנאי מילחמה? האם המילחמה הצפויה תאפשר טראנספר?

כל מילחמה כזאת יורקת צה"ל ללכל הכבישים, ולא יוכל לסכול בהם תנועה של פליטים. בגלל סיבה זו לא התאפשר גירוש גדול של אוכלוסיה אורחית ב-1967, אף שלפני-כן נעשו הכנות לכך. בסופו של דבר הצליחו לגרש רק את תושבי המחנות שליד יריחו, שהיו סמוכים לירדן.

אין ספק שבמילחמה הבאה יופעל נשק להשמדה המונית. ייעשה נסיון להמטיר על ריכוזי האוכלוסיה הישראלית טילים בעלי ראשי-קרב כימיים. מימדי הקורבנות עלולים להיות שונים מכל אשר ידענו.

צריך להיות אדם די מטורף כדי לשאוף למילחמה כזאת, כדי לבצע טראנספר. האם כדאי לנו לשחק ב"החלפת מלכות" — להסתכן בהריגת רבבות אורחים בישראל, גברים נשים וטף, כדי לאפשר את גירושם של מאות אלפי פלסטינים, גברים, נשים וטף?

מ עמדה של ישראל בכל מילחמה בעתיד יהיה שונה לחלוטין ממצבנו ב-1948.

בשנים האחרונות, ובעיקר בחודשים האחרונים, מצטיירת ישראל בעולם כולו כמדינה קולוניאלית אכזרית, נחשלת ומנושלת.

ההתקוממות הפלסטינית נתפסת בעולם כולו כמרד של עם מרוכב, הלוחם על חרותו. חיילי צה"ל נראים על מירקע הטי" וזיויה כקלגסים של מישטרה קולוניאלית, ההורגים ילדים, קובים רים אנשים חיים, מרסקים עצמות, פורצים בלילות לבתים. לא עוד רוד מול גוליית, אלא גוליית מול רוד.

מעצמה עולמית אחת מגויסת נגד ישראל, והשניה מתחילה להתנגד. באירופה ובאסיה המזרחית והדרומית צונחות המניות של ישראל באופן תלול.

במצב כזה, כל נסיון של גירוש המוני של אוכלוסייה יזיק מייד את העולם כולו. הפעם לא יעברו חודשים רבים עד שהעולם יתפוס מהו קורה, כפי שהיה ב-1948. תוך ימים יעמוד העולם כולו על המתרחש. ישראל תעמוד מול אולטימטום עולמי.

אין צורך בכתיבת סיפור בריוני כדי לתאר את המצב. צה"ל יהיה נתון במילחמה בעבר-הירדן ובסוריה. בעורף הישראלי יש רור תוהו-ובוהו, בעיקבות ההפצצות בטל-גאווים. בערים ובכפ רים הפלסטיניים ישרור מצב של התקוממות נוסח גטורושה. יחידות של צה"ל ינסו לרכז מאות אלפי פלסטינים כדי להעמיסם על משאיות ולהעבירם בכבישים העמוסים מיוזרח. העולם יאיים במישלוח מייד של כוחות בינלאומיים למניעת הגירוש. ארצות-הברית וברית-המועצות יגישו אולטימטום משותף.

תסריט דמיוני? אין זה תסריט כלל. זהו סיוט. רק מטורף יכול לראות בזוועה זו את התחלת הגאולה.

האמת הפשוטה היא שרעיון הטראנספר אינו רק בלתי-אנושי ובלתי-מוסרי — הוא גם רעיון שאינו ניתן לביצוע. פרי המחשבה הפגומה של מוחות מטורפים או פרימיטיביים.

ואם מישו מהם יעז לטעון אחרת — אנא, שיי איל בטובו להגיש לנו תוכנית מעשית מפורטת.

מאת אורי אבנרי

ברנו הולנר

מונולוג של קורט ולדהיים:

אלה הם אנשים שאין להם כבוד לבחירה דמוקרטית. אינני מצפה לכך שכולם יאהבו אותי. זה יהיה נאיבי מצדי. אבל נבי חרתי ברוב הגדול ביותר שהיה אי פעם באוסטריה (54%). האם שקלתי התפטרות? ודאי שהיו לי רגעים קשים, הרבה רגעים קשים. אבל אילו הייתי מתפטר, העם היה אומר: "מה זאת אומרת? אנחנו הצבענו! הבענו את דעתנו בדרך דמוקרטית, וכך

יירה מפוארת כמו שלי, שבסופה כיהנתי במשך 10 שנים כמוזכ"ל האו"ם... זה חסר תקדים, להיות 10 שנים בתפקיד הזה: היו אמנם שנבחרו לקרנציה שניה, אבל הם לא החזיקו מעמד — הם נפטרו. אני היחיד ששרד כחיים במשך שתי קרנציות שלמות! ופיתאום — מאשימים אותי ככאלה דברים! עם כל הצניעות, אני יכול להתגאות בכך שראגתי תמיד — במיוחד כש הייתי מוזכ"ל האו"ם! — לזכויות האזרח

הרי הפרשה התחילה כאן (באוסטריה). אני זוכר בדיוק איך: היה איוה דוקי טור דירל, היסטוריון צעיר, שגילה כמה מהתצלומים המפורסמים (כיום) שלי במדים מימי מלחמת העולם השני. הגבתי בלי בהלה, מפני שמעולם לא הכחשתי שהייתי בצבא בתקופת המלחמה. לא צפיתי אז כזאת התפתחות. מי יכול היה לצפות? האירוניה היא שמישפחתי נרדפה קשות על ידי הנאצים. אבי נעצר על

שה לי, קשה לי לשכנע אנשים. איך אני חושב שאני מצטייר בעיני אנשים בישראל? אוהו, בנקודות, כי אני יכול, בעצם, לשפוט רק לפי ההצהרות של כמה מנהיגים וחבריי פרלמנט שם. אני קורא, כמובן, חלק מהמאמרים המתפרסמים בישראל נגד. מתרגמים אותם עבורי. תמיד חשתי שהלואי ויכולתי לדבר ישירות אל הישראלים, אבל זאת הפעם

"כולנו עושים שגיאות..."

עת לא מתחשבים בה?" אשתי שאלה אותי כמה פעמים: "למה אנחנו צריכים את כל זאת? אתה בטוח שאנחנו צריכים זאת?" מה ענית לה? שבמשך כל חיי לא ברתתי מאחריות או מחיים קשים. זאת לא גישה נכונה, להיכנע ללחץ. הדוקטור (ברנו) קרייסקי סיפר לי ששיקרת לי לזמן מה: שילשום? לא שיקרתי לדוקטור קרייסקי! הוא מעולם לא שאל אותי על עברי הצבאי. מצירי, הוא יכול היה לעיין בתיקים. הוא אמר לי שהפרק הזה לא נכלל בקוריקולום ויטה (תולדות חיים) א גיד לך משהו: רוב הדריפולמטים האוסטריים אינם מפרטים בכלל את עברם בקוריקולום ויטה. אני עוד פירטתי הרבה יותר מאחרים.

מדוע דילגתי דווקא על הפרק הזה? לא חשבתי שזה כליך חשוב. לא פיללתי שזה עומד להיחפז לפרק מהש מעותי בחיי.

בכל אופן, קרייסקי מעולם לא שאל אותי על עברי הצבאי, ולכן גם לא שיקרתי לו. אין לי מושג מדוע הוא כליך כועס עלי, או נפגע ממני. הוא בכלל רגוז מאו על שהוא לא בשילטון. נכון, היתה שיחת טלפון אחרונה שלנו. אמרתי לו: "מעולם לא שיקרתי לך בנוגע לעברי".

מה אני מעריך שיהיה? אני מקווה שהרוחות תירגענה. אעשה למען זאת כמיטב יכולתי.

האם אני מתכוון לכהן את מלוא שש (המשך בעמוד 41)

דס: דאגתי ליהודי ברית המועצות, חיי לצאת שבויים צרפתיים. הכל יודעים איך סיכנתי את עורי ממש למען שבור יים אמריקאים... איך, בכל זאת, אני מסביר את מה שקרה? אני לא פטליסט, אני מאמין באלוהים! כקאטולי, אני משוכנע שצריך לאהוב, לסלוח ולעזור. אני מנסה לעשות זאת, על אף מצבי הקשה. האם מצבי מפריע לתיפקודי כנשיא אוסטריה? אני מנסה לתפקד נורמלית. אינני חושב שעבודתי כנשיא נפגעה מהפרשה: מאז נובמבר 1986 הייתי צריך לראווג שהמשלה החדשה והי קנצלר שנבחר (פרנץ וראניצקי) יתפ קרו כהלכה.

אינני סבור שהפוליטיקאים כאן מ נצלים את מצבי העריו. כן, אני מודה שמצבי עדיין ביותר.

לשימחתי, ההפרדה באוסטריה בין הממשלה לבין הנשיאות ברורה ביותר. מדוע רציתי להיות נשיא? רציתי מומן. בבחירות ב' 1971 נכשלתי, אם כי זה נחשב אז כהישג אישי שלי. תמיד הייתי קשור לארצות.

מערכת יחסי עם הקנצלר? קורק טיל, אפילו ידידותית. נכון, וראניצקי (הקנצלר) באמת צוטט, באחרונה, כאי לו אמר ש-60% מומנו מוקרש למה שמכונה "פרשת זלדהיים", אבל אני לא נפגעתי מזה. אני גם לא חושב שהוא התכוון למה שהשתמע מכך. הפארי דוכס הוא שהאנשים המשימים אותי מעסיקים אותי — לא אני! הם הבעיה, ולא אני!

אבל לי לא היה כוח! איך אני חש כשמדברים לי את התואר "נאצי"? כששמעתי זאת לראשונה, לקיתי פשוט בהלם! אחרי קארי

ידי הגסטפו, אחי ואני קיבלנו מכות אימות מידיהם. אני לא מבין מה רוצים ממני. הייתי רק סגן! לסגן אין בכלל כוח. תלוי באיוו עמדה הסגן מצוי? נכון,

סוף הראיון: לחיצת הידיים
אח, לא נראית כמו יהודי

הראשונה שאני עושה זאת מאז התחילה הפרשה.

האמת היא שגם כשניסיתי להסביר את עמרתי בעבר, כמעמרים שונים, ממילא פירסמו את דבריי כשהם מסור לפים. אז מה הטעם?

עכשיו, כשאנחנו משוחחים, הפרשה שוקעת במצת. אולי זהו באמת הומן לדבר.

איך אני מצטייר בישראל? האם עלה על דעתי שאני מצטייר כאורח מיפ לצאתי? אני מאוד מקווה שלא. אני יצור אנושי! נורא קשה לי, במצב הזה, לי ולמישפחתי. יש לי אשה, שלושה ילדים ונכדים שצריכים להתמודד עם הפרשה יומיומית.

קשה נורא להיות מותקף כפי שאני מותקף מזה שנתיים. זה כואב. ברור שזה כואב לי, אבל גם למישפחתי. אני מנסה להנהיג חיי מישפחה נורמליים כשנתיים האחרונות, אבל זה כמעט בלתי תיאפשר.

הנכד שלי, בן 12, חזר מבית יסהי פר ושאל אותי: "סבא, זה נכון מה שהילדים אומרים עליך?" מה אמרו לו? שסבא שלו רוצח? ילדים זה עם נורא אכזרי!

אין לי מושג מדוע התחילה הפרשה לפני שנתיים. בגלל מועד הבחירות לנשיאות? כבר "רצתי" לנשיאות ב' 1971. את אמנם צעירה מכדי לזכור, אבל איש לא נופף אז בשוסידבר מעי. כרי מי יכול היה לצפות דבר כזה? אני חושב שהפעם זה קרה, מפני שהעריכו שסיכויי לזכות מצויינים.

ד"ש לחיים הרצוג

הפרופסור יהודה וולך: "הוא לא מאמין לעצמו!"

ואחרי כך צירפנו יוניי אחר. הגשנו את הד"ח גם לקנצלר וגם לנשיא. בעת ההגשה, הם לא החליפו מילה ביניהם. כל אחד בא עם הסטנוגרף שלו. לא התרשמתי שהם (פרנץ וראניצקי וקורט ולדהיים) סומכים זה על זה במיוחד... "הד"ח היה קשה מאוד מבחינתו של ולדהיים. כך, לפחות, אני מעריך זאת. ותארי לעצמך שאחרי שנודעו לו פרטי הד"ח, הוא הופיע בטלויזיה והכריז — הוועדה ניתנה אותי!"

וולך לא הסתיר לשינה שהוא רותח על המניפולציה שבשל לו נשיא אוסטריה. הוא סיפר שלילה לפני פירסום הד"ח הוא שליל לגבי ולדהיים — זימן הנשיא את שר-החוץ אלואיס מוק (תומכו של ולדהיים) ואת הקנצלר וראניצקי, ואיים עליהם בעניין הד"ח. לנשיא אוסטריה יש סמכות, על גבי הנייר, לפזר את הממשלה והפרלמנט. "ולדהיים", טען וולך, "השתעשע ברעיון באותם הרגעים הקשים."

במהלך ביקורי באוסטריה ניסיתי לברוק אם יש לשמועה זו רגליים. ולדהיים, כמובן, הכחיש מכל וכל. אחרים, כמו קרייסקי והממונה הישראלי בווינה, גידעו ידן, הכירו אותה.

וולך אף טען ששר-החוץ מוק, תומכו העיקרי של ולדהיים, איש שלא לפי סם את הד"ח. "יופי", ענה לו וולך, "נפרסם זאת באורח עצמאי. עוד יהיה לנו בסטסלר! נצא מכך אנשים עשי-רים!"

וולך לא יצא מהד"ח איש עשיר. מיכצרו באוניברסיטת תל-אביב הוא חרר אפורי, בקצה המימון של בניין-גילמן. הד"ח אמנם עורר גלים, אך לא גרם לוולדהיים להתפטר, כפי שקיווה וולך. הפרופסור הלוחם עוד תולה תיקויות בחקירה הנערכת כיום בבירטניה, על חלקו של ולדהיים בהרצאה להורג של אנשי-קומנדו בריטיים. "העולם", על פי תפיסתו של וולך, "כבר התרגל להרג ולגירוש של יהודים, אבל להרוג קצינים אנגליים? מכך יורעו!"

וולך התקשה לתפוס, במשך כל שני חתנו, מדוע אין ולדהיים מתפטר מהנשיאות. "הרי לולא רץ לנשיאות, היה יכול לשבת על וריהרפה עד קץ חייו! מה עקץ אותו לרוץ?"

את תתאכזב ממנו. הוא יספר לך כמה זה נורא, מה שקרה. הוא, כמובן, לא ראה, לא שמע על מה שעשו היהודים בשואה, ושוב — כמה זה נורא... כך קדם את פני הפרופסור יהודה וולך, מי שנמנה על ועדת-ההיסטוריונים הבינלאומית שמונתה לבקשת ולדהיים לחקור את עברו. נפגשתי עם וולך לפני שנסעתי לראיון אתי ולדהיים. וולך — איש תקין, המדבר במעורבות רגשית על עבודתו בוועדה — אינו נמנה עם האדישים לקיומו של ולדהיים. הוא מוטרד מכך עד כדי אובססיה ממש.

כשדברנו של ולדהיים עקץ את נשיאו בעניין — "רפנה מכירה את הפרופסור וולך..." — כיחכך נשיא אוסטריה בגרונו ונראה אובד-עצות, כאילו ניסה לעשות הערכת-מצב — בעד מי אני, נגד מי.

"ולדהיים אמר לי", פיתח וולך תיזה פסיכולוגית, שהוא מבין שהשואה אכן הייתה טרגדיה אימה, ואם אני רוצה לחקור זאת — הוא יעזור לי ויעמיד הכל לרשותי... בפסיכולוגיה מוכר מצב שבו אנשים מאמינים בשקרים שלהם. אני משוכנע שהוא יודע שהוא משקר! הד"ח שהשתתפתי בחיבורו מוכיח שהמדובר באדם שטרח והעלים פרקים שלמים מתולדות-חייו! הבעיה היא שהכלים העומרים לרשותי, כהיסטוריון, אינם מספיקים לניתוח התנהגותו של האיש. לכן נחוץ פסיכולוג. הרי הרעיון להקים ועדת-ההיסטוריונים היה של ולדהיים עצמו! לא ברור לי כיצד חשב האיש לצאת מכך בשלום. כאשר מינו את הוועדה, כבר ידעו על קיומם של מאות מיסמכים ותעודות, שעליהם מתבססת חתימתו."

ועדת-ההיסטוריונים הגישה את הד"ח המפורסם שלה ב-9 בפברואר. ערב הפירסום כבר יצא ולדהיים בהצ'רה מאושרת, כך סיפר לי וולך. הוא היה באופוריה כללית! הוא הודיע שהוא טוהר! וולך התעצבן קשות מסי' לוף הד"ח על פי הבנתו, וכינס מסיבת-עיתונאים גדולה, שבה הבהיר: "כל מה שמופיע בכלי-התיקשורת ובהצהרת הנשיא, בשקר יסודי!"

כיצד עברה הוועדה? "עברנו במשך שישה חודשים", סיחר וולך, "שיבצה חברים. בתחילה היינו שישה בלבד,

התעלומה הזאת לא יכולתי לפענח, אך היה ברור לי שהאיש סובל מהמצב שאליו נקלע, שאינו רואה דרך ברורה שתביא אותו לקצה המינהרה, ושהוא משוכנע שמה שעובר עליו בשנתיים האחרונות לא מגיע לו.

בין אם יש בסיס היסטורי להר"גשתו זאת, בין אם לא — זוהי הר"גשתו הסובייקטיבית, והוא נוהג

בכך שעישנה סיגרים. זהו מלון בעל מסורת. מייד העברתי את פסי השיחה לתכל'ס."

לוולדהיים יצא מווייטין בארצו של טיפ-מטופש, שאינו פוסח על שום מוקש אפשרי בדרך לטעויות נוספות. הבדיחות ששמעתי בווייט נה על נשיא-המדינה היו מין תע-רובת של עקיצה ושייכות, נוסח:

ולדהיים בשעת הראיון
אני דג קר"י

כקורבן מושלם: החל בחיובים הנוגים ששלח לעברי, דרך נסיונותיו הבלתי-נלאים לשכנע בצידקתו, דרך לחיצת-היד המהוססת שלו ובנימת-קולו המתחננת משהו.

כשנסעתי לווינה, הציב לפניי הפרופסור וולך אתגר: "אם תצליחי להוציא ממנו הצהרה כלשהי בעניין התפטרותו..." הדוקטור בדורו קרייסקי העדיף באוזניו שוולדהיים יהיה מעוניין לסיים כחצי קדנציה, לפחות, כלומר: לכהן עוד כשנה, ואז — יתפטר. הערכת-המצב שלי היא שוולדהיים לא יתפטר כל עוד לא תיחד הפרשה מהכותרות, וכל עוד יופעל עליו לחץ מסיבי. לעומת זאת, הוא עשוי לעשות זאת כשהפרשה תאבד גובה.

עם תום הראיון נמרד ממני ולדהיים באווירה רגשנית דחושה, שעוררה בי תמיהה, והוסיף: "אל תשכחי למסור ד"ש לחבר טוב שלי, ממש חבר שלי, חיים הרצוג. אל תשכחי." לא שכחתי.

"נו, מה לעשות! הטיפש הוא שלנו..."

"את יפהיפה", החמיא לי. "את באמת לא נראית יהודית". וכש"סיפרתי לו על מוצאי, אמך היתה באושוויץ! או, זה כל-כך מעצב, כל-כך, כל-כך מעצב!"

המסנגרים על ולדהיים מתקרי ממים נגד הרעיון שזרים — יהודים במיוחד — מעזים להתערב בענייני ניהול הפנימיים של אוסטריה, ומעריצים על הליך דמוקרטי. ואילו המודים בכך שהוא מבין את אוס-טריה אינם מתרצים זאת בעברו השנוי-במחלוקת, אלא בחוסר-חוכמתו ובעובדה שהסתבך בשק-רים על עברו.

קשה היה לי למדוד את מנת-המישכל של האיש במשך הראיון, אם כי הדבר שבלט לעיניי, יותר מכל, הוא הצורך הכפייתי שלו למצוא-חן, לשכנע שהוא דובר אמת. הפרופסור יהודה וולך, שעזמו שוחחתי לקראת הראיון, ניסה לגלות אם ולדהיים מאמין לדבריו או שהוא פשוט משקר. את

"אני דג קר"י שאל אותי נדהם מהעזתי לצטט באוזניו את הכינוי שדבק בו, "כך גם את התרשמת! לא, לא, באמת שאני לא דג קר, באמת שלא!"

עוזרו של קורט ולדהיים, המ"צוי מזה חודשים במרכז פולמוס בינלאומי, ושההפגנות הקוראות להתפטרותו הפכו עניין יומיומי, לא התלחבו מהרעיון שוולדהיים יתראין בראשונה בכלי-תיקשורת ישראלי.

למעשה, כשהגעתי לווינה כדי לראיין אותו, נאמר לי שוולדהיים החליט באחרונה שלא להעניק ראיונות העלולים לנגוע במה שמ"כונה "פרשת-ולדהיים". על אחת כמה וכמה, נרמז לי, שאין הכוונה להתראיין על-ידי ישראלים! בכל זאת, עבד קריסטין, דוב"ר, קשות, כדי לשכנע אותי במידת הפופולאריות של מעבידו, נשיא אוסטריה, בקרב עמו. קריסטין טימן הסביר לי ארוכות שהפיר-סומים ברחבי העולם על המגנות ומחאות בתוך אוסטריה מנוגמים ביותר.

אם כך, הסברתי לקריסטין, אין לי כל עניין לפגוש שוולדהיים בבית-הנשיא, כשהוא מוגן על-ידי חנויות-ביטחון ועטיונות פרוטקול. לעומת זאת, אילו היה ולדהיים מגיע לבית-המלון שבו התגוררתי — הייתי יכולה להיווכח בתגובת הקהל כלפיו, ולהתרשם מאישיותו במו-עיני.

מקץ חצי שעה קיבלתי הודעה טלפונית: ולדהיים הרים את הכ"ספה ונענה להצעתו. ביום הרביעי, כחצי שעה לפני המגישה המיועדת, סיירתי ברחבי מלון-זאכר, לשם היה אמור ולדהיים להגיע. שום תכונה מיוחדת לא ניכרה בבית-הקפה, בלובי או בבר של המלון המהודר.

מקץ כמה דקות הגיע קריסטין, אך בחברת אנשי-ביטחון. אחרי סקירה מדוקדקת של המלון הוח"לט שנשב בבר הכחול של המלון. לפתע הבחנתי במלצרים המו"מים ובאנשים הממהרים לכיוון מסוים. כמה שניות נוספות, ווולדהיים נכנס לבר — גבר גבוה, בעל מראה עייף.

מהרגע הראשון הירבה לחייך לעברי. ולהצין אותי במחמאות. ניכר שהוא במצוקה, וחיוני עובר רו לשאוב אהדה מכל מקור אפשרי.

"המלון", פתח בסמול-טוק המ"סורתי, "שייך לגברת שהתפרסמה

ברונו קרייסקי:

הוא שיקר לי!"

את ברונו קרייסקי, מי שהיה קנצלר אוסטריה במשך 13 שנים, סגשתי בביתו, בשבוע שעבר, בשעת אחר-הצהרים. מששמע שבכוונתי לראיין את ולדהיים, אמר:

בתחילה תמכתי בוולדהיים, ועכשיו אני מתנגד לו.

לא, לא, זה לא כל-כך פשוט. זה הרבה יותר מורכב מזה. ולדהיים היה תמיד פוליטיקאי ממוצע, מאוד ממוצע. הוא לויאלר לממוצע האוסטרי, מתאים לכך: נגד ישראל וכדומה.

למשל, אילו היו מציעים לי להיות נשיא אוסטריה — לא היו רוצים בכך באמת. את מכינה מה אני אומר? נחזור שנים אחורה: כשכיהנתי כקנצלר אוסטריה, בא אלי ולדהיים ואמר לי: "אומרים שיש לי סיכוי טוב להיות מוזל האומות-המאוחדות". בדקתי זאת עם האמריקאים, עם הרוסים, והסי-

תבר לי שאכן כן — היה סיכוי טוב. כל מה שידעתי עליו אז היה, שהוא היה ברוסיה בזמן המלחמה, ושהוא נפצע שם. מעבר לכך? כלום! לא חשדתי בכלום. מה פיתאום! מה שאני מספר לך עכשיו קרה ב-1970. מ-1942 עברו 28 שנים... לא הראו לי דבר מעבר למה שאני מספר לך. בוודאי שיכולתי לדעת, אילו התאמצתי וחקרתי. אבל זה לא ענייני. מה פיתאום, שאלך ואנכור בתיקים?

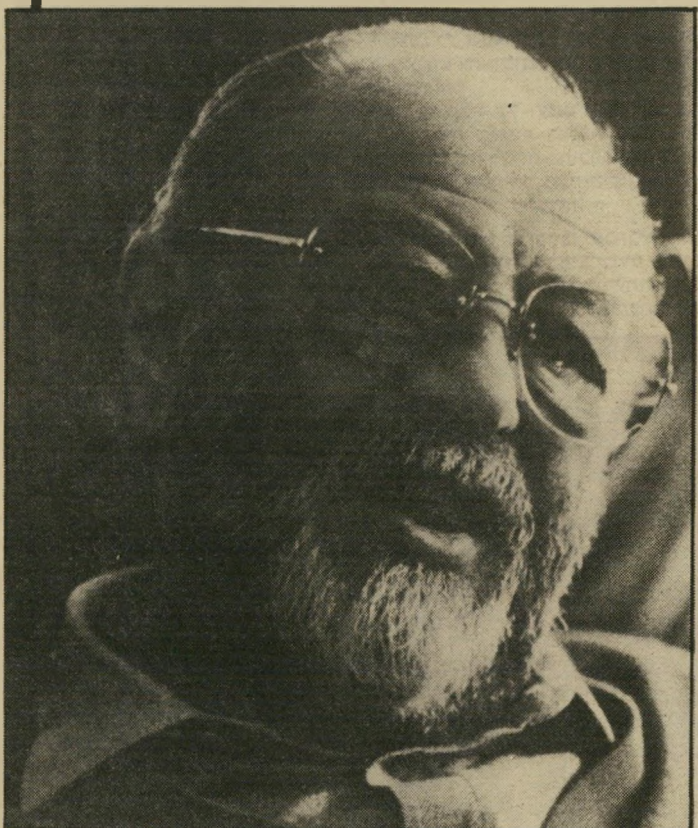
ולדהיים היה באותו הזמן פנוי להובלה. היה גם מקס יעקובסון, די"ר לומט פיני, אבל הוא היה חצי יהודי... כן, עוזר שאני נשמע מאשים. על מה? על כך שלא הראו לי את כל החומר.

מי לא הראה לי? האמריקאים? הם יכלו אז לבוא ולומר לי: "בסדר, אנחנו מוכנים למנות מוזל-אוסטרי, אבל

מצאנו ניירות בקשר למועמד שלכם. תבחרו מישהו אחר!" מדוע תמכתי בו כשהיה מועמד לתפקיד נשיא-אוסטריה? מפני שלא היה אז מועמד רציני לתפקיד. היה איזה רופא למחלות-עור או משהו כזה. ולדהיים, לפחות, הכיר את העולם והיה מוכר בעולם הרחב.

מה זה בעצם נשיא באוסטריה? אין לו מה לומר. נכון, על פי החוק היבש יכול הנשיא להפוך לדיקטטור כך לילה. הוא יכול לפזר את הפרלמנט ולשלוט במשך חודשים, ללא עוררין. זוהי חוקה פאשיסטית! עד היום זה היה בתיאוריה בלבד, אבל את צודקת, זה אפשרי. כן, שמעתי ד"ש אימו של ולדהיים לנהוג כך, לפני פירסום מסקנות ועדת-ההיסטוריונים.

מי שמרגיזים אותי בכל הפרשה הם האדונים (ישראל) זינגר ווארגר (ברוני) (המשך בעמוד 35)

ברונו קרייסקי

האמריקאים לא אמרו לי כלום!"

במדיונה

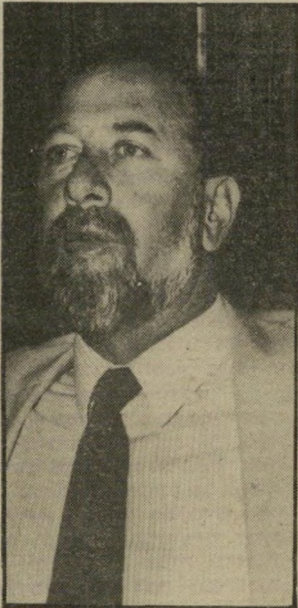
(המשך מעמוד 6)

נה, ומבקר את החלטת חדשות לשגר שליח מיוחד. מר דיסנצ'יק איננו מגלה לקוראיו כי לפני שיגור השליח המיוחד ביקש חדשות מכתב מעריב לסקר עבורו את הנושא, ומעריב ב"אדיבותו" סירב להרשות זאת. לפיכך נאלץ חדשות, שאין לו כתב קבוע באתונה, לשגר שליח מיוחד למקום.

מר דיסנצ'יק קובע במאמרו כי: "מדי בוקר אפשר להאזין לשליח המיוחד של 'חדשות' לחגיגת התעמולה של אש"ף משרד בריגוש גובר בנול" צה"ל."

העובדות הן שונות: שליח חדשות דיווח בנול"צ על בוקר אחד. יתר על כן, מר דיסנצ'יק אינו מגלה לקוראיו כי דווקא שליח מעריב הוא אשר דיווח בנול"צ על בוקר אחד. באותו נושא, בבקרים רבים, לפני הדיווח של שליח חדשות ואחרי הדיווח של שליח חדשות.

מר דיסנצ'יק נמנע מלגלות לקוראיו כי כתב מעריב באתונה היה בין חלוצי המשתתפים במסיבת העיתונאים שערך כו אנשי אש"ף בבית הנציגות שלהם באתונה, בעור שליח חדשות נמנע תחילה מלהיכנס לבניין, ועל כן לא השתתף במסיבת העיתונאים הראשונה של אש"ף. רק בעיקבות השתתפותו ה"חלוצית" של כתב מעריב ב"חגיגת

עוזר דיסנצ'יק שליח, מעריב דיווח

התעמולה של אש"ף, השתתף שליח חדשות במסיבת עיתונאים שנתקיימו לאחר מכן.

מר דיסנצ'יק כותב ברוח נבואית ובנימה צינית כי: "אם הספינה תצא לדרך, היו סמוכים ובטוחים ששליח חדשות יסדר אלינו מעל סיפונה, דרך נול"צ."

וממור מכך, הוא מוסיף ומפליג עד למעשה ב"הספסר במעלות: השלב הבא של העיתונות הישראלית הופך שית ובעלת היוזמה יהיה להצטרף לחוליות הפיגוע של אש"ף ולתאר את דרכה באיזור הביטחון בדרום-לבנון, עד לגרירה מערכת, אל הקרב עם הצניחנים, או ראיון בלעדי ונועז עם מפקד החוליה, שזה עתה השתלטה על בית ספר במעלות."

עולה משני קטעים חמורים אלו, כי נוסף לכך שמר דיסנצ'יק הסתיר מקורו איזו עובדות חשובות, יש ברישמתו של מר דיסנצ'יק משום נסיון לפגוע בחדש שות ובכיתובי חבר האיגוד, בדרך המרמזת על שיתוף פעולה עם האויב. ראוי שמועצת העיתונות תתן דעתה על השאלה אם הסתרת עובדות מה קוראים והתבטאות זו של עיתונאי ותיק ועוזר עיתון מתיישבות עם דור אות תקנות האתיקה המקצועית של המועצה, ובעיקר עם הוראות סעיף 1 וסעיף 2 של תקנות האתיקה, לפיהן נדרש דיווח "ביושר" ב"מהימנות ודי יוק".

אנו נודה אם תודיעונו מסקנותיכם בעניין.

שנערות נחמדות עולות 20 דולר ללילה. פגשתי נערות נחמדות בנפאל וניסתי איתן, ואותו דבר קרה לי בלונדון. פגשתי בחורה נחמדה במרכז, הלכתי נני יחד לסרט ולהצגה.

כל הזמן בלונדון ניסיתי להתקשר אלייך מהמלון שלי ומסנדרווייטס, אי כל לא היתה תשובה. ומכיוון שסנדרווייטס לא פירסם את הסיפור שלי, היה לי זמן להתחבב ולפגוש אנשים.

ועוננו טוען באחד המיכתבים כי התכוון להמשיך לנסוע מאוסטרליה לניו זילנד, טאהיטי ולוס אנג'לס ומ"שם לניו יורק. אבל אוסקר גררו וסנדרווייטס שלחו אותי לכאן על-ידי ישראלים. רציתי לפרסם את המידע שלי בארצות הברית, אבל הרבה דברים הכתיבו את חיי עד כאן.

אינני מצטער על מה שעשיתי. הנקודה היא שאני לא מרגל (כמו פולארד). אני זה שהחליט לפרסם את המידע בגלל סיבה מסוימת, כך שאני לא (מילה בלתי ברורה) כל זה. לא איכפת לי מה שכתבו עלי בעיתונים. סיבילו בכלא מאפשר לווענונו להודות עם סיבילו של ישוע הנוצרי, והוא מוכיח זאת במיכתבו: "הזמן הקשה הוא כעת, לחכות בסבל ובכבדיות. האם את יכולה לחכות? אני יכול, אבל אני מרגיש רע לחשוב על כך שאת סובלת בגללי ועלייך לסבול לבדך? זוהי דרכו של ישוע הנוצרי. שא את הצלב עורך ונך אחרי". אני מרגיש שהאמונה עוזרת לי.

הצעת הנישואין של מוטי התקבלה ברצינות ובשימחה על-ידי ג'ור, והיא שלחה לו במיכתב סידרה של שאלות

מצייני, "אני לא יכול לכתוב על (1) העבודה שעברתי, את יודעת. (2) (וכאן באות ארבע שורות מחוקות בעט וצלל המפנה לתחתית הדף, שם כתוב: אסור לי לכתוב על המניע למה שעשיתי. את יכולה לכתוב לי מה את חושבת היה המניע). (3) אני לא יכול לכתוב על הדרך שהביאו אותי לכאן. זה סוד, אבל הסיבה היא למנוע ממני לומר את האמת."

זמן מה אחרי שכתב מיכתב זה מצא וענונו דרך להעביר לעולם מידע על

זה יהיה לחיות לפי ישוע הנוצרי ולהאמין בו. ביקרתי בכנסיה כל יום ראשון, ואחרי חודש הוטבלתי. אז עברתי להתגורר ליד הכנסיה כאחד מאנשי הקהילה. קראתי את הברית החדשה, ואני יודע על ישוע הנוצרי ואני אוהב את דרכו. בחיים האלה אני רוצה לעזור לאנשים, לתת לה את כל מה שאני יכול. כי אני מאמין שבחיים האלה צריך לעשות משהו טוב עבור אחרים, ללא הבדל אם הם לבנים או שחורים.

„אני רוצה להיות כואר!"

כואר!

הדרך שבה הגיע לישראל, כאשר כתב זאת על כף ידו.

לא כמו פולארד

מאחר שהקשר בין וענונו לזימט נותק כליל, כאשר יצא למסעו במזרח הרחוק, התעניינה ג'ור בקשריו עם נשים אחרות בזמן הטיול, והוא משיב: "שאלת אם היו לי יחסים באסיה ובלונדון. כמו טייל פגשתי טיילים אחרים, חלקם היו נערות. נסענו יחד, או שתינו קפה או אכלנו במסעדה. ערה. לפעמים ישנו באותה אכסניה. לא היו לי שום יחסים עם הנערות האלה. אפילו לא בכניסה, מקום

הסיבה השניה בגללה אני רוצה להיות נוצרי היא כי אני רוצה להיות חופשי לבחור את דתי ולא לדבוק בדת אבותי. הנרי אינם יכולים להחליט עבורי... כל אחד חייב לבחור את אמונתו ולמצוא את תשובתו לפרש החיים בעולם הזה."

מיכתביו של וענונו לג'ור נכתבו באנגלית בסיסית במקצת. הוא נעזר במילון כדי לדלות מתוכו מילים שר"רשו לו, ולעיתים ניכר שהוא מתרגם תרגום מילולי מעברית.

הוא סיפר לג'ור כי מיכתביו אינם עוברים צנזורה, וכי היא יכולה לכתוב לו על כל דבר שיעלה על דעתה. אבל הם רוצים לדעת מה את כותבת, הוא

מרדכי וענונו שושפט השבוע ל18 שנות מאסר, כתב לידיחו ג'ור זימט (משמאל, מחזיקה בתמונתו):

רדי זימט יודעת עכשיו כי כרי להגשים את חלומה ולהתחתן עם מרדכי וענונו היא תצטרך לחכות 18 שנה. יתכן שהיא תסכים להצעתו להתחתן איתו בכלא על ידי עורך-דין או כומר, ואז תתקצר תקופת הציפייה שלה. זימט, שהיא צעירה אידיאליסטית המ'אמינה בכנותו וצידקתו של "מוטי", לא הופתעה מגורירתו, והיא תמשיך בווראי לחכות.

חלק מעולמו הפנימי והרוחני של וענונו מתגלה במיכתב-האהבה ששלח לג'ור מהכלא. למרות העובדה שזוהי נונז וג'ור הכירו זה את זה בישראל, והיו חברים במשך תקופה של שלושה חודשים כאשר ג'ור עבדה כאחות מיילדת בבית-החולים בבאר-שבע, הרי שבעצם לא הכירו היטב איש את רעהו.

המיכתבים הראשונים מהכלא עדיין מלאים היסוסים וגישושים. מסירותה

של ג'ור, שלא התערה ממנו בעת צרתו, ואשר המשיכה לשלוח לו מיכתבי אהבה ובאה לארץ פעמיים כדי להיות איתו, נגעה לליבו. בגלל נאמנותה של ג'ור, ואולי גם עקב כדירותו וסיבילו של וענונו, נולדה הצעת הנישואין ששלח לג'ור במיכתב.

אני יודע שאני גורם לך בעיות רבות ושוה זמן קשה גם עבורך. אני חייב לך הרבה. כמה שאני מכיר אותך יותר, אני אוהב אותך יותר! אני רוצה לתת לך משהו, והרבה היחיד שאני יכול לתת לך מכאן הוא עתיד ור הבתי. אני רק יכול להבטיח לך שיכול להיות לנו עתיד טוב יחדיו. שאנחנו אנשים טובים המאמינים באנושות, ורוצים לעשות משהו טוב עבור האנשים שות."

אבל את צריכה לחשוב על העתיד ולהחליט אם את מסוגלת לחכות לי. וכעת אני מבקש ממך להיות אשתי. מעולם לא ביקשתי מנערה להתחתן איתי, זו הפעם הראשונה, כתב וענונו באחד המיכתבים הראשונים מהכלא.

לעזור לבני אדם

ענונו לא ניסה להסתיר מג'ור כי מצפה לו תקופת-מאסר ארוכה, וכי היא תסבול בדירות וגירוי חברתי. אבל הוא הציע לה עתיד קסום: "אני רוצה ללמוד כאן, עד שאשתחרר, תיאולוגיה, להכין את עצמי להיות כומר. אז נוכל לגור יחד ליד כנסיה, באיזה מקום באסיה או בדרום-אמריקה, ונעבוד יחד כדי לעזור לאנשים מיסכנים. אני רוצה להקדיש את חיי לעזור לבני-אדם."

המחשבות על הנצרות עוברות כי חוסהני במיכתבים, וענונו מנסה להסביר לג'ור: "כעת אני רוצה לדבר על אמונות. כפי שאת יודעת, הפכתי להיות נוצרי כאשר הייתי בסינדר, אוסטרליה. שם החלטתי להתנצר. התעניינתי בנצרות כבר לפני הרבה זמן, ביקרתי בכנסיות וקראתי ספרים על הנצרות. בסינדר החלטתי לראות איך

מרדכי וענונו

לא היו לי שום יחסים עם נערות אחרות"

רגע לפני היבנה

מילואים בשנה, ואעשה את זה מפני שזה שלי.

איפה עוד אני יכול ללכת לטייל בשבת ולפגוש את כל מי שאני מכיר מהגן, מבית הספר, ומאני לא זוכר איפה (אולי מהצבא?) ואחרי השלום, מה נשמע? לשמוע ריכוז עסיסי על השכנה המתפרפרת, כי זו באמת השכנה שלי. ומהשכנה הקנדית — למי איכפת בכלל, שתפרפר מצדי עם כל טורונטו, זה לא יעניין אותי בכלל! אני רוצה להגיע לתנועה הנוער בארץ ולראות שם את הילדים הקטנים מתווכחים כמו פוליטיקאים מנוסים על המצב המדינה-כלכלי. לא רוצה להשתתף, רק להקשיב להם, לתינוקות הללו שמתווכחים בלחט, ולשמוע איך הארץ הזאת בנפשו, ואיך אחרי שכל צד יגמור את טיעונו, הם ייצאו ביחד לטייל בשבילי הארץ ויאהבו אותה ברגליים.

אפילו לציפצופי המכוניות, הנשמע עים במקלה ענקית ועצבנית באותה עשירית השניה שבה מתחלף הרמזור מאדום לכתום, אני פיתאום מתגעגע. רוצה שוב לשמוע את שאלת השאלות לות על הכניס (שנשאלת 20 פעם בנ"ס) סיעה ממוצעת הרצליה-לאיבני:

„קשה,

אז נשברים?”

אני זוכר שפעם, בבית הספר, בתחילת השנה, נכנסה לכיתה מורה חדשה. היא הביטה בכנסי נפמעת כמשך דקות ארוכות, ואז אמרה: „בכל שנה אני מתרגשת מחדש כשאני נכנסת לכיתה חדשה ורואה את הפרצו פים. רק בארץ אפשר לראות בכיתה אחת ג'נג'ים, בלונדים ושחורים. כל כך הרבה צבעים, כל כך יפים ושונים, ובכל זאת עם אחד”

אבל זה לא רק עניין של צבע. פה הבחורות (לבננות, ברוני) שר נות גם באופי. אני יכול להסתכל בבחור רה במשך חצי שעה, והיא תחשוב שאני מסתכל עליה ששמו ששמו מאחוריה. בארץ אחרי מבט כזה תתפתח תוך כמה שניות שיחה ערה או, שלחלופין, יגיע משפט עצבני כסיגנון „מה יש לך? רר צה תמונה”

נוסף על אהבתי ישראל, שהיקנתה לי השהייה פה בקנדה, הגעתי גם למס קנה שהרברים החומריים בחיים חשוך כים פחות. פה, גם אם יש לך מכונית מפוארת, אין לפני מי להשווץ, גם לשכן יש, אז מה זה שווה?

אני רוצה לחזור לארץ, ולמצוא ג'וז שיאפשר לי התקרבות והתפתחות עצמית. אני אקנה מכונית משומשת במצב טוב (מישהו מוכר?) שתהיה פחות טובה מוז שיש לי כאן. אשכור דירה קטנה בתל-אביב, ואחליל לחיות כמו כלום. חמישה ימים עובדים, שיששבת מכ לים, פעם בכמה שנים חוץ לארץ, פעם בשנה חופשה באילת או בטבריה, ומש תדלים להיות מרוצים.

החלומות על חיים טובים יותר כחוף-לארץ נגזזו, נגזזו כי החיים שם לא יותר טובים. אבל לעצב שגלוה

טלוויזיוני על הירידה עם אלי גבע, חבר „האגודה למניעת ירידה”. אבל שיחת-הטלפון שלה הגיעה מאוחר מדי. באותו היום כבר היה פזי בין שמיים וארץ, במטוס שעשה דרכו לקנדה.

כשהגיע לשם, פגש בחברים מהצבא. בעזרתם מצא עבודה. „אני עובד קשה, קורע את עצמי, אבל מרוויח טוב מאוד, 3000 דולר בחודש בעבודות מזדמנות, פה אין חובבות, מי שעובד קשה, מרוויח.”

החורשים חלפו עברו, והשבו הגיע מיכתב נוסף — המיכתב האחרון מהגולה. „בגלל כל מה שיש לי נגד הארץ, אני עוזב והולך למקום אחר, לנסות חיים אחרים,” אמר. בימים הקרובים הוא יהיה כאן בארץ, והפעם לתמיד.

במיכתב האחרון הוא מסביר את מניעיו:

רגע לפני הירידה

הוא חיל סרבי, הוא שוחרר ממצול. הוא שומר לדתו הארץ, הוא מסביר את מניעיו.

הוא חיל סרבי, הוא שוחרר ממצול. הוא שומר לדתו הארץ, הוא מסביר את מניעיו. הוא חיל סרבי, הוא שוחרר ממצול. הוא שומר לדתו הארץ, הוא מסביר את מניעיו.

אחרי שלוש שנים בגולני השתחרר פזי דויטש, צעיר בלונדי ונאה, מהצבא. הוא החליט לרדת מן הארץ.

אז פירסם העולם הזה (12.8.87) מונולוג שלו, שבו סיפר על מניעיו — מה מביא בחור צעיר, שהיה מדריך בתנועת-נוער, ושהחליט מתוך מניעים אידאולוגיים לשרת בחיל קרבי, לקום ולעזוב.

„חיים רק פעם אחת, הבן-אדם צריך להעביר את החיים הללו איפה שנח לו וטוב לו. אף אחד לא יכול לבוא אלי בתלונות, נתתי למדינה שלושה שנים מחיי. את החובה שלי תרמתי” כך אמר במונולוג.

אחרי פירסום הכתבה הגיעו למערכת עשרות מיכתבים שובה ליריד הצעיר. שבוט אחר-כך טילפנה למערכת עורכת מבט, היא ביקשה ליצור קשר עם פזי, כדי שישתתף בעימות

אביב התחיל לפשוט על טורונטו, ואיתו ריחות-פריחה משכרים, ציוץ ציפורים ושמש חיוורת, הנלחמת עם שמיים אפורים. הימים מתחילים להיות יפים יותר, וגם השלג, ההולך ופוחת, אינו מצליח לשתק את הצמיחה שבי פתח.

אתמול הגיע אלי חבר של חבר של חבר מהצבא. הוא נחת אצלי עם מיוזמה אחת והרבה תיקוות.

ככה זה פה, הצעירים הישראליים מחפשים קשר זה עם זה. מיספר הצעירים הישראליים המגיעים מדרום-בגורלו. ספק רב אם הפקידים הממשלתיים מחמירים-הכסאות (אוף, שוב אני מתחיל לקטור), האמורים לטפל בעניין הירידה, מודעים לכך.

אז החבר של החבר של החבר הגיע לארצות-הקור, ועתה הוא מחפש רידה. עד אז הוא יתגורר אצלי.

הימים עוברים במהירות, וכל יום שחולף מקרב אותי אל החזרה לארץ. בעוד כמה שבועות, אחרי שאמכור את המכונית, ואחרי שאעשה טיול אחרון בארצות-הברית, אני אחזור לארץ-הקודש הכל-יך לא-קדושה, אבל האהובה, ואת האהבה הזאת אפשר לחוש הכי חזק פה. דברים שרואים מכאן לא רואים משם...

במיכתבים האחרונים שקיבלתי מחברים בארץ קראתי דברים לא נעימים. הם כותבים על התאכזרות המציאות האזרחית בחיילי המשוח ררים (לפחות איזה פטור-מס, לפחות זה מגיע לנו, לא? כתב לי דני). הם מספרים על המוראל הירוד, ולא היו חסרות גם מילות-ייאוש על המצב „החרא” שבארצנו (כן, ארצנו).

כתבו לי שאני בשביל מה לחזור, ועדיף שאשאר ואכין תשתית גם להם. אבל אחרי שמונת החודשים שלי פה (שרווקא לא היו כל-יך רעים) הדברים הללו לא יעזרו. אני חוזר.

ללכת

לפסיכיאטר

ההכרזה מה מציעים לי ללכת לפסיכיאטר הקרוב, כדי שיברוק מה עומד מאחורי ההחלטה המוזרה הזאת.

אתה תסע, תתאכזב ותחזור? הם טוענים, אבל גם זה לא יעזור, וריילות אל-נו יזכו בקרוב לבדוק את כרטיסי הטיסה שיש לארץ, ולהעלות אותי למטוס.

כן, אני יודע היטב לאן אני חוזר, אני יודע שמדינת ישראל נמצאת בתקופת מלחמת-חשמי-מאות-השנים, מהי גם יודע שהבן, שהיה לי פעם, יש לו סיכוי סביר ליפול במלחמת-מגן נגד קפי ריסיין. אבל ההרגשה הזאת, ההרגשה שכנראה אין חוק ממנה, שפסית הקרקע הקטנה השוכנת בין עשרות מיליוני ערבים, שכל-יך לא רוצים אותנו פה, שייכת לי, והיא הבית והיא המולדת.

ההרגשה הזאת היא שבסופו של דבר תקבע את גורלי לחיות בארץ, ורק

הטובים יותר. אז עלתה לעיניי התמונה של הרגעים הכי קשים בצבא, שבהם אמר המ”כ, שסבל לא פחות מאיתנו, פקודי, „קשה, אז נשברים” וברגעים האלה, קצת התביישתי (מעצמי, רק מעצמי).

יש בארץ (עדיין יש, אני מניח) הרבה דברים שאני לא אוהב, שלא מוצאים חן בעיני. כל מיני שמות של פוליטיקאים רופיי-שררה מעוררים בי גועל ובח” לה. אני לא סובל את תרבות המנגל בשבתות ובחגים. מרגיזים אותי גורא העיצומים והשביתות שחוזרים חרשות לבקרים, כשהמישפט שמרחף מעליהם הוא הדבר הכי מרגיז בארץ: „מגיע לי”

אין בארץ לתת, יש לקחת. אבל פיתאום חשבתי לעצמי שפה, בקנדה, דברים כגון אלה לא מפריעים לי בכלל, כי לא איכפת לי מה שקורה

לפני שמונה חודשים ירד לקנדה.

הוא מתגעגע בחזרה ומסביר מדוע החליט לשוב

אורמ בגולני: אני לא רוצה לתרום למאמץ המלחמתי או לשיחות-השלום, לא רוצה להפגין לשלום-בטוח או לשלום-עכשיו (למרות שגורא הייתי רוצה שלום בטוח ועכשיו), פשוט עייפתי מכל אלה. אני רוצה להיות בארץ, ללכת לים שלי, לשכנע על החול שלי, להשתוף בשמש שלי, ולראות, כוויית-העין איך צ”ח צ”ח מגושם מנסה באנגלית משובשת למצוא חן בעיניי, של איוו שזופת-שרדים מסקרניגביה,

אז נבחר, בקנדה היא ארץ יפה ונקיה ומנומסת, ובריאן מארוני, ראשי-הממ” שלה, הוא בחור חביב ונערי. אבל למי

בארץ אני מקטר כל הזמן, מפני שאיכפת לי. כאן אני לא מקטר, כי לא איכפת לי כלום. רק מי שאוהב, מקטר

פה, וחוף-מוז, הרברים המרגיזים הללו קצת חסרים (אחרת על מה אפשר יהיה לבעוס ולהתווכח סביב צלחת-הגרעיר נים בימי שיש?) הרי רק בן-אדם אוהב וקרוי אתה מרשה לעצמך לבקר, כי אם הוא לא קרוב, מה איכפת לך ששקרה קורה איתו?

בארץ. אם יהיו קשיים אלה ואחרים (וכללית, למשל) זה לא יפריע לממש את ההרגשה הזו. בצבא תמיד אמרו לנו „קצת קשה, אז נשברים” לא אחת נוכרתי כמישפט הזה. מעניין, זה היה דווקא ברגעים

אני רוצה ללכת לים שלי, לחול שלי, להסתכל בתחניכות שלי, כי רק הפינה הזאת בעולם היא באמת שלי

להתפוררות של החלום נוסף עוד דבר: הרגשה חזקה ונהדרת שבארץ ורק בארץ זה הבית. הידיעה הזאת, שכל העולם הענקי הזה יש לי כזה מקום, תעזור לי בוודאי להעביר טוב יותר את 98 השנים שנותרו לי, על פי החשבון האופטימי של 120 שנה.

ולדעת שפה, ורק פה, כל זה שלי (גם הצ”ח), שלי לטוב ולרע. ולמרות מה שכתבתי על העייפות להילחם ולהפגין, אני יודע, למרות העייפות הזאת אני אהיה בכיכר זו או אחרת להפגין כשרק יהיה צריך, ואלך תוך כרי קיטורים 30- (אז יותר) ימי

לקונסול בדרך נולדה בת, לעזרת אטרון נולדו שני-גדיים ולמארגנים נולדה הנהלה הרמונית

■ באיגוד האמרגנים והמפיקים בישראל חל מהפך בבחירות החשאיות, שהיו לפני שבועיים. **שמואל צמח**, שעמד בראש

עצרו, השכיבו אותה על דשא ועזרו לה כמיטב יכולתם. עכשיו היא בחופשת-לידה, מטפלת ב־שני הגדיים.

לאחר השניים קראו לה **רעות**, ויש להם סיבה. פלג יתי חיל לכהן בקיץ כקונסול ישראל בפילדלפיה, הירועה בפי האמריקאים כ־עיר אהבת-האחים. פלג אומר כי זו תשובתו הציונית לעיר שבה יגור. **שימרון פורס**, ששלח מיברק-ברכה בשמו וכשם **סוניה**, אשתו, כתב, בין השאר: "כעת תוכלו לייצג את המדינה בפילדלפיה בכוחות מוגברים". פלג הוא חבר מיפלגת-העבודה ומקורב לפורס.

■ כמעט-אסון קרה לשחקן **אברהם מור**, המופיע בימים אלה בהצגת הבימה, מעונל הניר הקווקזי. באמצע אחת ההצגות, בשבוע שעבר, נקרע כבל של מנורה, השוקלת 200 קילוגרם, וזו נפלה במרחק של 20 סנטימטר מראשו. מור המשיך בתפקידו, כאלו לא קרה כלום, אבל כעבור חמש דקות החלו ידיו רועות, כתוצאה מהלם-מאומה. למרות זאת נמשכה ההצגה כרגיל.

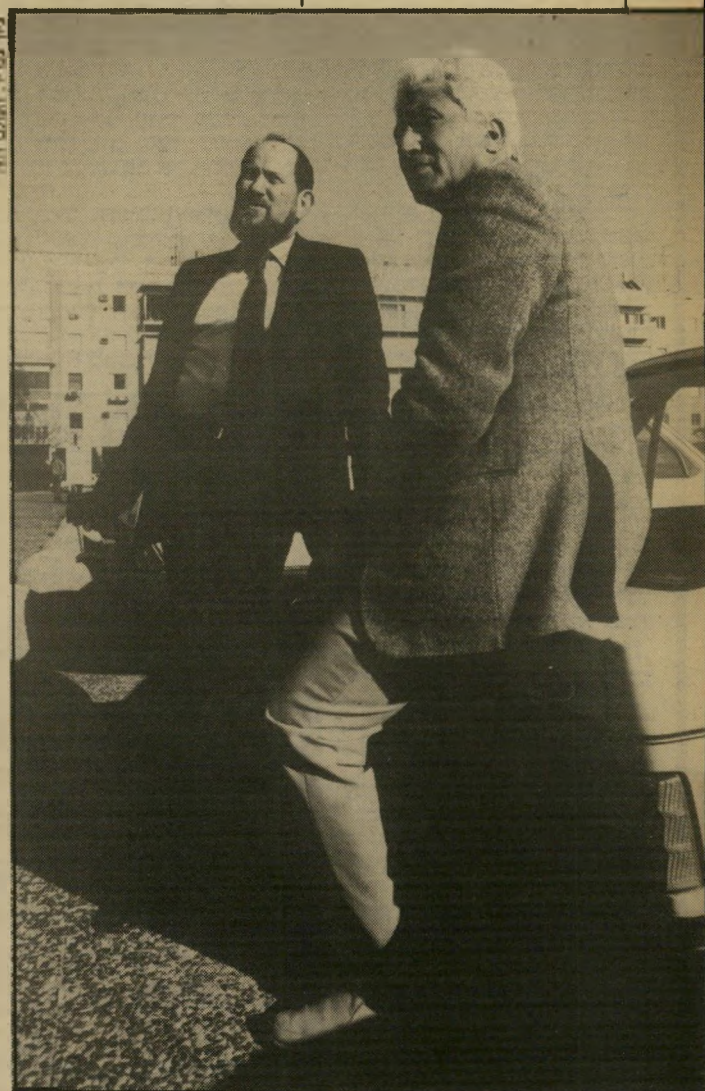
■ באחד מימי-הגשם האחרונים נהגה **חלי גולדנברג**, הדוגמנית-שחקנית, במכוניתה ברחוב רמז בתל-אביב. לפתע, כאשר רצתה לעצור לפני רמזור אדום, הבלמים לא פעלו, והיא נכנסה במכונית פז'ו 505, שחנתה לפניו. נהגת המכונית היתה **ברכה צמח**, רקדנית, בעלת סטודיו ואשתו של המפיק **שמואל צמח**. למכוניתה של צמח, ולה עצמה, לא קרה רבר. גם לחי לא קרה רבר, אבל שני פנסי מכוניתה, מיכסה-המנוע והכנף פייס התרסקו. למזלה היא הסריה רה ימים אחרים לפני-כן את עניין הביטוח המקיף.

■ לקראת הסרט החדש ב־סידרה אסקימו לימון, החלט **שיפתח קצור ויונתן סגל** צריכים לחזור לכוש, ולכן הם מקפידים לבוא יום-יום ולהתאזר מן, במשך שעות, במכוני-בריי אות תל-אביב. הכוכב השלישי בסרט, **צחי נור**, פטור מאימור נים. הוא אמור להישאר שמן בסרט, ואינו צריך להפגין שרירים.

■ **יגאל בשן**, עוזי חיטי מן ויונתן מילר, חברי כמו צועני, הופתעו בשבוע שעבר, כשהיו בדרכם להצגת הופה-קיי.

זקוק לעזרה. יציב סיפר כי אשתו **בתיה**, מורה להיסטוריה במיקצועה, לחצה עליו במשך שנים להפסיק לעשן. הוא ניסה פעמים

■ אחרי שחבר-הכנסת החדש מטעם מפ"ם, הר"ר (לסוציולר) **גדי יצייב**, סיפר לעיתונאים כי החלטתו הראשונה, עם היבחי

אליהו שפייזר והרב מנחם הכהן, ח"כים מטעם מפ"ם לגת-העבודה, העדיפו את השמש ה־קיצית שהאירה השבוע בתל-אביב על פני כניסה ל"היכל התרבות", שבו בחרו חברי-המרכז בשימרון פורס בפעם הרביעית לתפקיד יו"ר המפלגה. מנחם הכהן אמר ש"באתי לכאן כדי לפגוש חברים", ואילו שפייזר הסביר: "שום דבר חדש לא יאמר באולם. כאן יותר טוב". לא כך חשב הד"ר אפרים סנה, מי שהיה עד לא-מכבר ראש "המניחל האזרחי" בגדה, שמקומו ברשימת המפלגה עדיין אינו ברור. הוא חקר (למטה) את מזל המפלגה, עוזי ברעם, שמקומו בטוח לגמרי.

רו לכנסת, היתה להפסיק לעשן, צילצל אליו הר"ר **טוביה לרר**, יושב-ראש האגודה הישראלית למניעת עישון, בירך אותו, והודיע לו: אני לרשותך, אם אתה רבות, אבל לא הצלית. לרר קבע איתו פגישה, כדי להכין לו תוכנית אישית לגמילה מעישון.

■ **לענת ורד** ישראל **פלג** נולדה השבוע בת, אחות איתם במכונית היתה העז לרד, לרד, הלוקחת חלק בהצגה. כאשר החלו להישמע אנחות וגעיות מהכיוון של העז, הם נגיחו אליה, וראו שהיא עומדת להמליט. הם

■ בית הקפה הוותיק **אונל בתל-אביב**, שהיה בעבר מקום מושבם של חברי-כנסת ושרים, ערך השבוע פתיחה מחודשת. הכל ציפו לבואו של הבעלים, **יעקב אנגל**, המתקרב לשנתו ה־80, אך כשבושש להגיע התברר שחמה שעות לפני הפתיחה הוא אושפז בבית-החולים בשל סיבוכים רפואיים.

■ הציירת ואשת-החברה ה־אילנית **אביבה דקל** כתבה מחזה בשם **המיקצונו**. אשה, המוצג בתיאטרון הקהילתי של אילת. אחת משש הנשים המופיעות בהצגה, והזוכה בביקורות אוהדות על מישחק, היא **ניצה הרובמן**, אשתו של ראש העיר רייה.

■ לראש עיריית אילת **לש** עבר, **גדי בן**, לא היה הרכה מול בנהיגה. כשבוע שעבר הוא עבר תאונת-דרכים קשה, וכעת הוא מאושפז בבית-החולים יוספטל, כשהוא תלוי על כל מיני ווים וחוטמים.

■ הזמרת **שולה חן** החליטה שהיא רוצה להוציא לאור תקליט חדש, ובו שירים שונים. אך היא נתקלה בבעיית-מימון. לעזרתה באו שני צעירים, שלא שמעו על בעייתתה ושהציעו לה לנהל פאב חדש שהם פותחים בקרוב. הזמרת תדרג להבאת חבריה מעולם הבידור והזמר, ובכסף שתקבל תממן את הוצאת התקליט.

■ לפני חודש ימים התקשרה **ורד קולק**, יועצת קרן-הידידות ישראל-אמריקה, עם **שלמה בן-גל**, מארגנת תצוגות ואירועים, והודיע לה שהיא נבחרה לייצג את ישראל בתוכנית-טל-וויזיה של רשת 9, העוסקת בהשפעת האמריקאיות על ישראל, במסגרת שידורים מיוחדים ל־יוס-העצמאות של ישראל. בן-גל חשבה שזאת מתיחה, אך כעבור 10 ימים קיבלה מיברק, המבשר לה שצוות-הטלוויזיה אמור להגיע לביתה בתאריך מסוים. ואי כן, ביום שנקבע הופיע צוות גדול, שפלש לביתה ותיעד את פעילותה היומית, כשהמצלמה מתמקדת בכל הפרטים והכלים שבביתה, שהם מתוצרת אמריקאית.

■ **דני ליבאי**, בנם של חבר הכנסת **דודי ליבאי וניצה לר** **באי**, מי שהיתה יועצת ראש ה-

סימנים מיוחדים: "ח"כ לשעבר"

שמאל פלאטו-שרון ואור בכנור

כאשר מוציאים צו עיכוב ציר או מהארץ נגד אדם מסוים, נותנים לציין בטופס המתאים את שמו ומספר תעודת הזהות של המעוכב. לעיתים נותנים בו סימנים מיוחדים, כמו צלקות בולטות או צליעה, בצורה עיכוב שהשיגה קוסמו פארזיאן זה פרטיסטיון מצרפת נגר שמאל פלאטו-שרון, צוין סימן מיוחד במינו של המעוכב. בעמדה זה מתאימה האנו עורכי-הדין של החברה לציין: "חבר-כנסת לשעבר".

ממלאי-הטופס לא התעצלו, ונתנו לפלאטו-שרון מהמאות גוספות. קומתו של המעוכב הוגדרה כ-177 ס"מ, מינדרגופו-הסודגאה, והשער: צבוע שחור, קצת לבן כפיאות, משולב גם חום. אילו זכרו ממלאי-הטופס את העבר, היו גם מוסיפים בודאי שלפעמים שיער ראשו של פלאטו-שרון הוא בלונדי, כפי שהיה כאשר חזר מאיטליה.

הכריתה האמיתית התגלתה כאשר גדרש הח"כ-לשעבר להפקיד את דרכונו במישורה, כדי למנוע ממנו לעזוב את הארץ. במישורה התברר כי כאשר חזר פלאטו ממעצרו במילאנו, הוא הפקיד את דרכונו במישורה, ומאז לא קיבל אותו בחזרה. על כן במילא לא יכול היה לצאת את הארץ.

הבקשה הנוכחית לעיכוב יציאתו של פלאטו-שרון מהארץ התבססה על ראיון שנתן לקול ישראל לפני שבועיים, שם טען כי הוא מתכוון לגסוע לבקר בצרפת מכיוון שתקופת-ההתיישנות על העבירות שביצע שם הסתיימה. מי שברק את התיק טוען כי תקופת-ההתיישנות בצרפת טרם החלה, ועל-כן כל מה שאמר הח"כ-לשעבר בראיון זה רבירי התברכות ופנטזיות. אולם עורכי-הדין של החברה הצרפתית קיבלו את הרכבים ברצינות, וביקשו את עיכוב יציאתו מן הארץ.

מי שזוכר את נסיעתו האחרונה של פלאטו-שרון לאירופה אינו יכול שלא לחזק להעיון כי הוא מתגעגע לכלא אירופי, וכי ינסה לחזור שוב על התרגיל הקודם.

צילום: חיים חן

יעל דין באה למושב מרכז מיפלגת-העבודה כדי לנהל תעמולה למען מועמדותה לכנסת. היא לא ידעה עדיין כי למחרת היום עומד להתפרסם מאמר של אחיה, אסי דין, שבו שפך קיתונות של לעג על מועמדותה. בין השאר כתב: "מאחר שאני לא סובל אותה, יש לי עניין למנוע ממנה לנהל את העם ולא לשלם דו"חות-חנייה... היא רצה לכנסת עם שני נכסים: חיתוך-דיבור ופנים דומים להפליא למשה דיין. עניין חשוב במדינה, שבה מגיעים לממשלה אנשים שלא דומים לאף אחד..."

ממשלה לענייני-נשים, התגורר בשמונת התורשים האחרונים אצל אביו, מפני שהיה בסיכון עם אמו. כעת הם השלימו, והבן, שהוא חייל בשרות-חובה, עבר להתגורר עם אמו.

■ המליארדר האנגלי **סיר ריל סטיין**, שרכש את רשת הילטון הבינלאומית, החליט לבי-לות את תג-הפסח בישראל. אך כניגוד למצופה הוא יתגורר במלון המלך דוד בירושלים, ולא במלון הילטון שבנעלונתו.

■ שחקן הכדורסל **מיקי ברקוביץ**, שהוא גם איש-עסקים מצליח, בעל חברה לייצור בגדי-ספורט, החליט להצטרף לתערוכה גדולה על הנושא "הספורט והאכזריות הגילויים", בגלל ההבטחה של המארגנים

שהתערוכה תאגד את היצרנים והיבואנים כדי להילחם ביחד בייבוא הוול מהמזרח הרחוק, הפוגע בריווחיהם.

■ הזמר **יוני נמרי** תיכנן הוצאת תקליט חדש, הראשון מאז הצלחתו בפאריס לפני 10 שנים. מאחר והיה מאוהב בדוגמנית **ג'ורג'יני**, החליט לקרוא לתקליט נבר מאוהב. אך רצה הגורל ובסמוך להוצאת התקליט הוא נפרד מחברתו, אחרי שהיו ביחד חמש שנים. כששאלו אותו למה התכוון בשירו אנדה, המו" פיע בתקליט, הוא סיפר שזה שם אמיתי, בתו של הצייר **שאול נמרי**.

■ נראה שפליטת-הפה המפורסמת של הברון **דודו טופז** אינה תופעה חד-פעמית. השבוע

סימנים מבעד לחלון

אברהם מל זיכוי או הרשעה?

ביום שבו ניתן פסק-הדין במישפט-הרצח של גיתית אוזרעאלוב שרד מתח רב ב"מישרד הפרקליטות, שהוא סמוך לבית-המשפט.

את התביעה ייצג עורך-ה"דין אברהם מל, שהוא אהוד על חבריו. הוא צנוע ובורח מן המידע-המסתורי.

ביום מתן פסק-הדין רצו הפרקליטות לדעת בהקדם האפשרי אם פסק-הדין מ"ר שיע את גיתית או מזכה או"ת. הן לא הלכו בעצמן ל"בית-המשפט, אלא שלחו מתמחה, שתלך לשם ותא"ר

תת להן מרחוק, מחלון בית-המשפט, על מי סימנים מוס"כמים מראש, מהי ההכרעה. מכיוון שהסיגור, מאיר זין, העלה במישפט טענות נכבדות, לא היה בטוח כלל איך יפול דבר.

הפרקליטות עמדו ליד החלונות והמתינו. עשר דקות בלבד אחרי פתיחת הישיבה נראה טל יוצא במהירות מאולם בית-המשפט ונבלע במעלית. התובעות לא העלו על דעתן שהשופטים הספיקו לקרוא פסק-דין של הרשעה בזמן כה קצר, ועל כן האמינו שיש זיכוי. במתח רב חיכו למתמחה, שהגיעה לחלון בית-המשפט וסימנה בידיה את הסימן המוסכם.

רק אז נשמו לרווחה: גיתית הורשעה.

משה דן הזמר (מימין) ואשתו הזמרת אורנה (במרכז) חגגו את יום הולדתו ה-26 בחוג ידידים ובני משפחה בפאב השייך לאביה של אורנה. בין החוגגים נראה בחור צעיר, הדומה דמיון מפתיע לזמר. אחדים חשבו שזה אחיו, ואורנה סיפרה שאף פנתה אליו בחשבה בטעות שזה בעלה. הבחור, מיכה אשל (משמאל), סיפר שכבר העירו לו על הדמיון המפתיע, אף שאינם קרובי-משפחה.

רפי פסח, העולם הזה

נשמע טופו בתוכנית-הרדיו ציר פורי לילה משוחחות כשהוא מנ"הל רדיושיח עם אשה שילדה מחוז לנישואין. האשה סיפרה על החבר שלה, אבי התינוק, וקר ננה שכעת אינו רוצה לראות אר תה עוד מופני שהוא מפרד ממנה. טופו החליט, כנראה, להתברר על חשבונה, וענה: "אני חושב ש אני מבין אותו" מאזינה שהק שיבה לתוכנית התקשרה איתו ואמרה לו: "השיחה היתה ממש מכוערת, ממש מגעילה" טופו: "אל תשתמשי במילה מגעילה" המאזינה: "אבל היית מגעיל" טופו ניסה לרכך אותה והחמיא לה: "את אמיצה, את ממש עלא כיפאק. את רואה — אני החמאתי לך" אבל המאזינה נש ארה בשלה: "אתה מחמיא לעצ מך, ולא לי. מה אתה מרוצה מ" עצמך כל כך?"

דסנה ברק, זוהר אהליאב ונעמי רזן

יונה מצגר הרב של צפון תל-אביב, התקין ביום השישי מזוזה על משקוף מיסעדה חדשה בתל-אביב. אחרי שסיים את מלאכתו, הסבו את תשומת ליבו לכך שהמזוזה הותקנה במהופך. הרב אמר שכעת אין מה לעשות, ושהוא ישלח ביום הראשון משגיח, שיתקן אותה כיאות, אם ירצה השם...

מעכשיו אין מתחרים למחירים של רנו

נצל את ההזדמנות ותרויח עד 3,041 ש"ח.

עכשיו במחירים הנמוכים בשוק!!!

הדגם	המחיר הקודם (כולל מע"מ)	המחיר החדש (כולל מע"מ)	הפרש
רנו 11 T.S.E. 1400	31,411 ש"ח	28,370 ש"ח	3,041 ש"ח
רנו 9 T.S.E. 1400	30,734 ש"ח	27,756 ש"ח	2,978 ש"ח
רנו 11 G.T.L. 1400	29,381 ש"ח	26,857 ש"ח	2,524 ש"ח
רנו 9 G.T.L. 1400	27,574 ש"ח	25,214 ש"ח	2,360 ש"ח
רנו סופר 5 G.T.L. 1400	27,034 ש"ח	26,015 ש"ח	1,019 ש"ח
רנו סופר 5 T.L. 1250 5 דלתות	25,498 ש"ח	24,874 ש"ח	624 ש"ח

רנו 11 TSE
הדגם המשפחתי - ספורטיבי.
"סטייל" של מכונית 5 דלתות גם יפה וגם חכמה, גם נוחה וגם יעילה.

רנו 9 GTL
הדגם המשפחתי - סלוני בעיצוב משופר 88.
המכונית האידיאלית למשפחה הישראלית.
גודל מתאים "בול", מרווחת, חסכונית ויעילה.

רנו סופר 5 1250
ספור ההצלחה העולמי. 5 דלתות, 5 הילוכים,
גימור מהודר, הצתה אלקטרונית ואינטגרלית
מד "טורים", מגב אחורי. ניתן להתקין מזגן
"אלכס אורגניל".

רנו סופר 5 1400
מנוע 1400 עם תיבת הילוכים רגילה או
אוטומטית, אפשרות עם מזגן מקורי
מביחח"ר.

המחירים הם לפי מחירון החברה מס' 807 מיום 21/3/88
הם כוללים מע"מ ואינם כוללים אבזרי רישוי.
המכירה מן המלאי.

אפשרות לאשראי עד 85% ממחיר המכונית (לא כולל מע"מ).

החברה שומרת לעצמה את הזכות לשנות את המחירים.

פא

בני משה קרס:

■ ת"א טל. 627151 ■ חיפה טל. 723294
■ ירושלים טל. 226491 ■ באר-שבע טל. 70911
■ חיפה טל. 510296 ■ נתניה טל. 40404
■ ק. גת טל. 887870

RENAULT

**בדוק, השווה ותיווכח. לא תמצא
מכונית כזו ברמה כזו ובמחיר כזה.**

כאשר הם באו...

אני מוכרח להביא שוב את הפסוקים המפורסמים של מארטינ גימלר, מפקד הצוללת הגרמני שהפך כומר, שקיבל בברכה את עליית הנאצים לשלטון, שהיה אנטי-נאצי מתוך מניעים דתיים, שנשלח למחנה הריכוז, ששרד בדרך-נס.

הם באו לקחת את היהודים.
לא הייתי יהודי.
לא מחיתי.
הם באו לקחת את הקומוניסטים.
לא הייתי קומוניסט.
לא מחיתי.
הם באו לקחת את פעילי האיגוד המיקצועי.
לא הייתי פעיל האיגוד המיקצועי.
לא מחיתי.
הם באו לקחת אותי.
לא נשאר מי שימחה.
המילים שלו שוב בויכרוני, מפני שהן מתאימות כל-כך למה שמתרחש עכשיו.

הם סגרו עיתונים ערביים בשטחים הכבושים.
לא היינו ערבים בשטחים הכבושים.

לא מחינו.
הם סגרו עיתון של קבוצת-שוליים שמאלנית בישראל.
לא היינו קבוצת-שוליים שמאלנית בישראל.
לא מחינו.

הם סגרו עיתון קומוניסטי ערבי בישראל.
לא היינו קומוניסטים ערביים בישראל.
לא מחינו.

הם יבואו לסגור את עיתונינו.
לא יהיה עוד מי שימחה.

אין לי סימפטיה לא-אית'חאד. ביטאון ר"ק"ה. לגמרי לא. לא לאיריאולוגיה שלו, המונחית בשלטר-חוק, ולא לשיטותיו. הוא השמיץ אותי יותר מכל אדם אחר. הוא כתב שאני איש המוסר, שוכן הסיידי, אויב העם הערבי. הם כתבו נגדי מאות כתבות שיקריות. העורך, אמיל חביבי, כתב רבות מהן בעצמו. אבל זה לא חשוב.

חשוב להבין שסגירת א-אית'חאד, כאחד האמצעים לסתימת פי הציבור הערבי בישראל ערב "יום-האדמה", היא שלב בהתפתחות.

זה התחיל בירושלים המזרחית. סגרו שם עיתונים, אסרו וגירשו עיתונאים. סותמים שם את פי העיתונים כאופן שיטתי כאמצע צנזורה טוטאליטארית.

משפחה ההתקוממות בשטחים הכבושים התחילו לסלק משם עיתונאים וזרים וישראלים, לגי רש את מצלמות הטלוויזיה, להחרים סרטים.

עכשיו זה גולש אל תוך ישראליה. אשליה היא לחשוב כי הקו הירוק הרק יכול לעצור את מי המדמנה של הלכיימחשבה פא-סיסטית, המתפתחים כיום בצמי רת הכיבוש. הם מוכרחים לגלוש פנימה, ולהציף אותנו.

זה קרה במקומות אחרים. זה מוכרח לקרות במקומותינו.

עכשיו סגרו עיתון קומוניסטי ישראלי, בשפה הערבית.

זה קל. הקומוניסטים הם מחוץ לקונסנזוס, והערבים הם מחוץ לציבור היהודי. אבל מי ששוקת כיום, כאשר עושים זאת לקומוניסטים ולערבים, אל תפלא מחר, כאשר יעשו זאת לציונים וליהודים.

מי שרצה אז למחות, יחפש עיתון חופשי. לא יהיו עוד עיתונים חופשיים.

איש יליד היה

הזהרת את עמיתיי העיתונאים שוב ושוב: השפה הקולוניאלית חודרת אל תוך עמודיהם ומוחותיהם, והופכת אותם בעל-כורחם למכשירי בירי הכיבוש.

קראתי בהארץ את המישפט הבא: "יצוין כי שעבן (עורך-הדין מעזה שנעצר) היה אחד מעורכי-הדין הילידים שהתנגד לעמדת חבריו..."

"אחד הילידים". הארץ. עיתון לאנשים חושבים. 20 במארס 1988. בראש עמוד 2.

עד עכשיו דיברו על "מקומיים". "מקומי" זה לא בן-אדם. זה משהו נחות. בזוי. תת-אדם. ערבי. כאשר נהרג או נפצע "מקומי", זה לא כלום. כרוניקה.

עכשיו הופך המקומי ל"יליד". מילה מעניינת.

"יליד" הוא תירגום המילה האנגלית "נטייב". כך קראו לנו האנגלים בשעתו. לנו, ולכושים, ולחורדים. לא היינו בנאי-אדם. נטייבס.

האנשים העליונים באו ממרחקים, מן האיים הבריטיים. הניי-טיבס נולדו כאן, בארץ נידחת וכבושה.

אז היה במילה זו לפחות הגיון כלשהו. אמנם מילת-גנאי, מילת-בז, אבל נכונה מבחינה מילולית. שהרי הם היו בני-נכר, שבאו לשלוט בנו. אנחנו חיינו כאן.

אבל כאשר עיתונאי ישראלי כותב "ילידים", מה הוא אומר, בעצם?

גם בפיו זוהי מילת-גנאי, מילת-בז. אבל זוהי גם מילת-בז ראונית.

מי שקורא לתושבי השטחים הכבושים "ילידים", אומר בעצם

שהם נולדו כאן, הם ואבותיהם ואבות-אבותיהם, ושייכים למקום. ואילו אנחנו בני-נכר הננו, אנחנו ואבותינו ואבות-אבותינו, ואיננו שייכים בעצם למקום.

כל זה נאמר במילה אחת. הוא שאמרנו: כל שילטון-כיבוש מטמטם את בעליו. הצורך הפנימי להתנהג ולדבר כשליטים קולוניאליים בארצות אחרות גורם לנו להשתמש במילים המשרתות דווקא את תעמולת החוגים הפלסטיניים הקיצוניים ביותר.

אורי אבנרי

יונה אישי

אם המאבק הוא בין ילדים ובין כובשים, אין ספק שהילדים ינצחו. הם הרי שייכים למקום. (חבל שזה נכתב דווקא בהארץ. ששיפר באחרונה את המינוח שלו לגבי אירועי ההתקוממות.)

חזרה אל הפרשה

סידרת הטלוויזיה של יהודה קוה על פרשת-לבון היא מיסמך מרתק. הפרטים מדויקים מאוד. קיטעיה-יומנים מאז, וגם עדויות האנשים שנותרו בחיים, מאלפים מאוד.

אך בולטות בסדרה המיגבלות שיש לכל היסטוריון, המתאר דברים שקרו כימים עברו. אין הוא יכול לתאר את הדברים שהיו מתחת לפני השטח, את הזרמים התת-קרקעיים, את הרקע הריגשי. כי אלה אינם מצויים בכתובים.

אני חייתי את הפרשה. מילאתי בה תפקיד מסוים. וכמה מן העדויות שהושמעו בסדרה גרמו לי לחייך.

לפי דיבריהם של יצחק גבון ואחרים, רוד כנגוריון נפל קורבן לקנוניה. כל העולם קם עליו. ואילו הוא, המיסכן, הנרדף, נדחק לפינה ושם התגונן בשארית כוחותיו, כמו חיה פצועה.

תמונה יפה. נוגעת ללב. אלא שאין לה שום קשר עם המציאות. בסוף שנות ה-50 היה כנגוריון בשיא עוצמתו. היה לו כוח של דיקטטור, אף ששמר על התבניות החיצוניות של הדמוקרטיה, ובצעני עצמו כווראי היה דמוקרט מושלם.

למעשה, על פיו נשק דבר. הוא העלה אנשים ושבר אותם. את הקאריירה של משה שרת הוא חיסל במחירי. צעירים בלתי-רדודים, שמצאו חן בעיניו, עלו לגדולה כמעט בן-לילה.

ערב מילחמת-סיני, ב-1956, פירסם העולם הזה גילוי, שהטביע את חותמו על השנים הבאות: שמאחורי גבו של כנגוריון הולכת ומתארגנת קבוצה של צעירים, "נערי-החצר של כנגוריון", המ רכזים בידיהם את השלטון על כל מכשיריה-כוח בארץ, ושד בקותם בדמוקרטיה מוטלת בספק חמור. קבוצה זו כללה את טדי קולק, משה דיין, שיעזון פרס, איסר הראל, אהוד אבריאל ואחרים.

היא חלשה על הצבא, על המוסד והשב"כ (שאת עצם קיומם אסור היה להזכיר, ושהעולם הזה קרא להם בשם-הצופן "מנגנון-החיר")

התמונה של אגור

שך", על המישטרה, על חלקים גדולים של המשק וכלי-התיק שורת.

האיריאולוגיה של קבוצה זו נקבעה על-ידי כנגוריון. קראו לה "אקטיביזם", ועיקרה: מילחמת-חורמה בעולם הערבי, סיכול כל מאמצי-השלום, נישול המיעוט הערבי בישראל עצמה, שילטון מוחלט של המפלגה על כל תחומי החיים, החמרת הכפייה הדתית (שיחורור בחוריה-שיבה, למשל), צימצום זכויות-האזרח. ובעיקר: פולחן של מערכת-הביטחון, שנועד לסרס כל מחשבה אחרת. קראנו לקו הזה "ביטחוניזם".

כאשר פרצה הפרשה, הפך העולם הזה לנושאי-הרגל שלה. בעוד שהעיתונות הכללית, שהיתה משועבדת לכנגוריון בצורה שלא תיאמן כיום, היתה מוכנה לקבור את הפרשה, הכתיב העולם הזה את קצב ההסלמה. מדי שבוע שימש שער העולם הזה מעין הנחייה לקביעת השלב הבא בהתפתחות.

בעיקבות האווירה שיצרנו אכן קמה חזית די רחבה. הקהל, שסגר לכנגוריון, החל מתפכח ופונה נגדו.

במרכז הפרשה עמד פינחס לבון. ב-1954 הוא היה בעצמו ביטחוניסט קיצוני. פעם הצדיק בכנסת חיפוש ברוטאלי, שערכו כר חות-הביטחון בכפר ערבי, שבו נשברו רהיטי התושבים. לבון אמר, בצניעות העוקצנית האופיינית לו: "אלה לא היו רהיטי מאהאגוני".

מאז קראנו לו "פינחס מאהאגוני". אולם כאשר העז לבון להתקומם נגד כנגוריון, עורנו להפוך אותו לסמל. הוא ניהל מילחמת-גבורה. גם משה שרת הזקן, חולה הסרטן, על סף מותו, הפך לפתע גיבור אומרי-כבוד, אחרי עשרות שנות פחדנות נלעגת. אינטלקטואלים ואמנים התייצבו לימינו. זה היה מאבק גדול, ואנחנו נחלנו בו ניצחון מלא.

מי שמתאר כיום את ההישג הזה כניצחון החוקים על החלשים, הרבים על האיש הבודד, פשוט אינו תופס את רוח התקופה. כא" שר החל המאבק, זה היה מרד של קומץ קטן בשלטון אדיר, של החלשים במנגנון כללי-כוח. הסי כונים שקיבלנו על עצמנו היו חמורים, ואכן נרדפנו עד צוואר. כפי שגילה מנחם בגין, התכוון אז איסר הקטן לעצור אותי כמי רגל ולכלוא אותי במעצר מיני-הלי ללא מישפט. (בגין מנע זאת.)

ניצחנו, מפני שמדינת-ישראל אל עיפה משילטון-היחיד של כנגוריון, ולא היתה מוכנה להשי תלטות נערי-החצר שלו. כאשר הופל כנגוריון, ב-1963, החל תהליך של ליברליזציה כללית, שהקיף את כל התחומים, החל בצה"ל ובשב"כ וכלה בכלי-התיקשורת.

יתכן שהמדינה היתה מתפתחת בכיוון זה, והופכת בהדרגה למדינה ליברלית ושוחרת-שלום, אלמלא קרה האסון של מילחמת ששת-הימים, שהעלה את המדינה על הדרך הלאומנית-משיחית, שהובילה אותנו עד היום.

זהו הרקע האמיתי של הפרשה. העסקי-ביש של הרשת במצריים היה רק העילה. הקרב האמיתי היה על שילטון-היחיד של כנגוריון, המזימות של חברי-מרעיו והתורה הביטחוניסטית שפותחה על-ידם כמכשיר להשתלטות. לא במקרה עמדה במרכז "הקרו" שה"ל של צה"ל.

כשמבינים רקע זה, מקבלים המאורעות המתוארים בסדרה המצויינת את המשמעות הנכונה.

קנגורו בכנסת

כנגוריון הודח ב-1963, הקים את ר"פ ב-1965 ונכנס בראשה לכנסת בסוף אותה שנה. גם אני נבחרתי בראשונה באותו מועד. ביום הראשון של הכנסת מצאתי את עצמי בכמה מצבים מוזרים מאוד.

רוד כנגוריון, אז בן 79, היה זקן חברי-הכנסת, ועל כן נקרא לנהל את הישיבה. הוא קם ממקומו, ובדרכו אל כס היו"ר עבר על פניי. לרגע נשאר עומד מולי כשהוא מביט בי כמי שאינו מאמין למראה עיניו. הצלם יעקב אגור הנציח את הרגע הזה. זהו אחד התצלומים שלי האהובים עלי ביותר. (השוונו זאת לאיכר המבקר בפעם הראשונה בגן-חיות, עומד לפני כלוב הקנגורו ואומר: "אין חיה כזאת!")

בגמר הישיבה יצאתי ודיברתי בדרך עם היו"ר, קדיש לוח, על נקודה נוהלית שהתעוררה במהלך הישיבה. לפתע חשתי שמישהו מאחוריי לוחץ את ידי. הסתובבתי וראיתי את משה דיין, שהחזיק בידי ואמר: "כפי שמקובל בבית הזה, אני מברך אותך".

כנגוריון ודיין ראו בי — כפי שהעיד לאחר מכן איסר הראל — את אחד האנשים שגרמו להפלת שילטונם. לכן היו מיפגשים אלה כל-כך מוזרים.

כיום אני חושב על כך כמעט בנוסטלגיה. כשבאתי לכנסת, נדהמתי מן הרמה הירודה של הדיונים, ומן האווירה הכללית בבית. אולם אז היו בו כנגוריון ודיין, יוהר סמילנסקי וזלמן ארן, יעקוב חזן ומנחם בגין, יצחק כנגוריון ופינחס ספיר, אם להזכיר רק מעטים מהם. היה עם מי להתווכח, לריב, להתעמת, גם אם רוב חברי-הכנסת היו אפורים ומשעממים.

כשאני מודמן כיום למיזנון הכנסת, מדכא אותי מראה הפוליי-טיקאים המסתובבים שם, והרמה של הוויכוח (אם בכלל אפשר לקרוא להשמצות פרימיטיביות אלה ויכוח).

קטעיה-יומנים, ששובצו בסדרה על הפרשה, מראים את השרים והח"כים של אז מתנצחים, מתפלמסים, מתווכחים. גם הם לא היו גאוני-הדוד. אבל בהשוואה למה שיש כיום, כל אחד מהם היה מזיגה של דמוסטנס ואלברט איינשטיין.

היה מוזר, על המישטרה, על חלקים גדולים של המשק וכלי-התיק שורת.

האיריאולוגיה של קבוצה זו נקבעה על-ידי כנגוריון. קראו לה "אקטיביזם", ועיקרה: מילחמת-חורמה בעולם הערבי, סיכול כל מאמצי-השלום, נישול המיעוט הערבי בישראל עצמה, שילטון מוחלט של המפלגה על כל תחומי החיים, החמרת הכפייה הדתית (שיחורור בחוריה-שיבה, למשל), צימצום זכויות-האזרח. ובעיקר: פולחן של מערכת-הביטחון, שנועד לסרס כל מחשבה אחרת. קראנו לקו הזה "ביטחוניזם".

כאשר פרצה הפרשה, הפך העולם הזה לנושאי-הרגל שלה. בעוד שהעיתונות הכללית, שהיתה משועבדת לכנגוריון בצורה שלא תיאמן כיום, היתה מוכנה לקבור את הפרשה, הכתיב העולם הזה את קצב ההסלמה. מדי שבוע שימש שער העולם הזה מעין הנחייה לקביעת השלב הבא בהתפתחות.

בעיקבות האווירה שיצרנו אכן קמה חזית די רחבה. הקהל, שסגר לכנגוריון, החל מתפכח ופונה נגדו.

במרכז הפרשה עמד פינחס לבון. ב-1954 הוא היה בעצמו ביטחוניסט קיצוני. פעם הצדיק בכנסת חיפוש ברוטאלי, שערכו כר חות-הביטחון בכפר ערבי, שבו נשברו רהיטי התושבים. לבון אמר, בצניעות העוקצנית האופיינית לו: "אלה לא היו רהיטי מאהאגוני".

מאז קראנו לו "פינחס מאהאגוני". אולם כאשר העז לבון להתקומם נגד כנגוריון, עורנו להפוך אותו לסמל. הוא ניהל מילחמת-גבורה. גם משה שרת הזקן, חולה הסרטן, על סף מותו, הפך לפתע גיבור אומרי-כבוד, אחרי עשרות שנות פחדנות נלעגת. אינטלקטואלים ואמנים התייצבו לימינו. זה היה מאבק גדול, ואנחנו נחלנו בו ניצחון מלא.

מי שמתאר כיום את ההישג הזה כניצחון החוקים על החלשים, הרבים על האיש הבודד, פשוט אינו תופס את רוח התקופה. כא" שר החל המאבק, זה היה מרד של קומץ קטן בשלטון אדיר, של החלשים במנגנון כללי-כוח. הסי כונים שקיבלנו על עצמנו היו חמורים, ואכן נרדפנו עד צוואר. כפי שגילה מנחם בגין, התכוון אז איסר הקטן לעצור אותי כמי רגל ולכלוא אותי במעצר מיני-הלי ללא מישפט. (בגין מנע זאת.)

ניצחנו, מפני שמדינת-ישראל אל עיפה משילטון-היחיד של כנגוריון, ולא היתה מוכנה להשי תלטות נערי-החצר שלו. כאשר הופל כנגוריון, ב-1963, החל תהליך של ליברליזציה כללית, שהקיף את כל התחומים, החל בצה"ל ובשב"כ וכלה בכלי-התיקשורת.

יתכן שהמדינה היתה מתפתחת בכיוון זה, והופכת בהדרגה למדינה ליברלית ושוחרת-שלום, אלמלא קרה האסון של מילחמת ששת-הימים, שהעלה את המדינה על הדרך הלאומנית-משיחית, שהובילה אותנו עד היום.

זהו הרקע האמיתי של הפרשה. העסקי-ביש של הרשת במצריים היה רק העילה. הקרב האמיתי היה על שילטון-היחיד של כנגוריון, המזימות של חברי-מרעיו והתורה הביטחוניסטית שפותחה על-ידם כמכשיר להשתלטות. לא במקרה עמדה במרכז "הקרו" שה"ל של צה"ל.

כשמבינים רקע זה, מקבלים המאורעות המתוארים בסדרה המצויינת את המשמעות הנכונה.

קנגורו בכנסת

כנגוריון הודח ב-1963, הקים את ר"פ ב-1965 ונכנס בראשה לכנסת בסוף אותה שנה. גם אני נבחרתי בראשונה באותו מועד. ביום הראשון של הכנסת מצאתי את עצמי בכמה מצבים מוזרים מאוד.

רוד כנגוריון, אז בן 79, היה זקן חברי-הכנסת, ועל כן נקרא לנהל את הישיבה. הוא קם ממקומו, ובדרכו אל כס היו"ר עבר על פניי. לרגע נשאר עומד מולי כשהוא מביט בי כמי שאינו מאמין למראה עיניו. הצלם יעקב אגור הנציח את הרגע הזה. זהו אחד התצלומים שלי האהובים עלי ביותר. (השוונו זאת לאיכר המבקר בפעם הראשונה בגן-חיות, עומד לפני כלוב הקנגורו ואומר: "אין חיה כזאת!")

בגמר הישיבה יצאתי ודיברתי בדרך עם היו"ר, קדיש לוח, על נקודה נוהלית שהתעוררה במהלך הישיבה. לפתע חשתי שמישהו מאחוריי לוחץ את ידי. הסתובבתי וראיתי את משה דיין, שהחזיק בידי ואמר: "כפי שמקובל בבית הזה, אני מברך אותך".

כנגוריון ודיין ראו בי — כפי שהעיד לאחר מכן איסר הראל — את אחד האנשים שגרמו להפלת שילטונם. לכן היו מיפגשים אלה כל-כך מוזרים.

כיום אני חושב על כך כמעט בנוסטלגיה. כשבאתי לכנסת, נדהמתי מן הרמה הירודה של הדיונים, ומן האווירה הכללית בבית. אולם אז היו בו כנגוריון ודיין, יוהר סמילנסקי וזלמן ארן, יעקוב חזן ומנחם בגין, יצחק כנגוריון ופינחס ספיר, אם להזכיר רק מעטים מהם. היה עם מי להתווכח, לריב, להתעמת, גם אם רוב חברי-הכנסת היו אפורים ומשעממים.

כשאני מודמן כיום למיזנון הכנסת, מדכא אותי מראה הפוליי-טיקאים המסתובבים שם, והרמה של הוויכוח (אם בכלל אפשר לקרוא להשמצות פרימיטיביות אלה ויכוח).

קטעיה-יומנים, ששובצו בסדרה על הפרשה, מראים את השרים והח"כים של אז מתנצחים, מתפלמסים, מתווכחים. גם הם לא היו גאוני-הדוד. אבל בהשוואה למה שיש כיום, כל אחד מהם היה מזיגה של דמוסטנס ואלברט איינשטיין.

היה מוזר, על המישטרה, על חלקים גדולים של המשק וכלי-התיק שורת.

האיריאולוגיה של קבוצה זו נקבעה על-ידי כנגוריון. קראו לה "אקטיביזם", ועיקרה: מילחמת-חורמה בעולם הערבי, סיכול כל מאמצי-השלום, נישול המיעוט הערבי בישראל עצמה, שילטון מוחלט של המפלגה על כל תחומי החיים, החמרת הכפייה הדתית (שיחורור בחוריה-שיבה, למשל), צימצום זכויות-האזרח. ובעיקר: פולחן של מערכת-הביטחון, שנועד לסרס כל מחשבה אחרת. קראנו לקו הזה "ביטחוניזם".

כאשר פרצה הפרשה, הפך העולם הזה לנושאי-הרגל שלה. בעוד שהעיתונות הכללית, שהיתה משועבדת לכנגוריון בצורה שלא תיאמן כיום, היתה מוכנה לקבור את הפרשה, הכתיב העולם הזה את קצב ההסלמה. מדי שבוע שימש שער העולם הזה מעין הנחייה לקביעת השלב הבא בהתפתחות.

בעיקבות האווירה שיצרנו אכן קמה חזית די רחבה. הקהל, שסגר לכנגוריון, החל מתפכח ופונה נגדו.

במרכז הפרשה עמד פינחס לבון. ב-1954 הוא היה בעצמו ביטחוניסט קיצוני. פעם הצדיק בכנסת חיפוש ברוטאלי, שערכו כר חות-הביטחון בכפר ערבי, שבו נשברו רהיטי התושבים. לבון אמר, בצניעות העוקצנית האופיינית לו: "אלה לא היו רהיטי מאהאגוני".

מאז קראנו לו "פינחס מאהאגוני". אולם כאשר העז לבון להתקומם נגד כנגוריון, עורנו להפוך אותו לסמל. הוא ניהל מילחמת-גבורה. גם משה שרת הזקן, חולה הסרטן, על סף מותו, הפך לפתע גיבור אומרי-כבוד, אחרי עשרות שנות פחדנות נלעגת. אינטלקטואלים ואמנים התייצבו לימינו. זה היה מאבק גדול, ואנחנו נחלנו בו ניצחון מלא.

מי שמתאר כיום את ההישג הזה כניצחון החוקים על החלשים, הרבים על האיש הבודד, פשוט אינו תופס את רוח התקופה. כא" שר החל המאבק, זה היה מרד של קומץ קטן בשלטון אדיר, של החלשים במנגנון כללי-כוח. הסי כונים שקיבלנו על עצמנו היו חמורים, ואכן נרדפנו עד צוואר. כפי שגילה מנחם בגין, התכוון אז איסר הקטן לעצור אותי כמי רגל ולכלוא אותי במעצר מיני-הלי ללא מישפט. (בגין מנע זאת.)

ניצחנו, מפני שמדינת-ישראל אל עיפה משילטון-היחיד של כנגוריון, ולא היתה מוכנה להשי תלטות נערי-החצר שלו. כאשר הופל כנגוריון, ב-1963, החל תהליך של ליברליזציה כללית, שהקיף את כל התחומים, החל בצה"ל ובשב"כ וכלה בכלי-התיקשורת.

יתכן שהמדינה היתה מתפתחת בכיוון זה, והופכת בהדרגה למדינה ליברלית ושוחרת-שלום, אלמלא קרה האסון של מילחמת ששת-הימים, שהעלה את המדינה על הדרך הלאומנית-משיחית, שהובילה אותנו עד היום.

זהו הרקע האמיתי של הפרשה. העסקי-ביש של הרשת במצריים היה רק העילה. הקרב האמיתי היה על שילטון-היחיד של כנגוריון, המזימות של חברי-מרעיו והתורה הביטחוניסטית שפותחה על-ידם כמכשיר להשתלטות. לא במקרה עמדה במרכז "הקרו" שה"ל של צה"ל.

כשמבינים רקע זה, מקבלים המאורעות המתוארים בסדרה המצויינת את המשמעות הנכונה.

קנגורו בכנסת

כנגוריון הודח ב-1963, הקים את ר"פ ב-1965 ונכנס בראשה לכנסת בסוף אותה שנה. גם אני נבחרתי בראשונה באותו מועד. ביום הראשון של הכנסת מצאתי את עצמי בכמה מצבים מוזרים מאוד.

רוד כנגוריון, אז בן 79, היה זקן חברי-הכנסת, ועל כן נקרא לנהל את הישיבה. הוא קם ממקומו, ובדרכו אל כס היו"ר עבר על פניי. לרגע נשאר עומד מולי כשהוא מביט בי כמי שאינו מאמין למראה עיניו. הצלם יעקב אגור הנציח את הרגע הזה. זהו אחד התצלומים שלי האהובים עלי ביותר. (השוונו זאת לאיכר המבקר בפעם הראשונה בגן-חיות, עומד לפני כלוב הקנגורו ואומר: "אין חיה כזאת!")

בגמר הישיבה יצאתי ודיברתי בדרך עם היו"ר, קדיש לוח, על נקודה נוהלית שהתעוררה במהלך הישיבה. לפתע חשתי שמישהו מאחוריי לוחץ את ידי. הסתובבתי וראיתי את משה דיין, שהחזיק בידי ואמר: "כפי שמקובל בבית הזה, אני מברך אותך".

כנגוריון ודיין ראו בי — כפי שהעיד לאחר מכן איסר הראל — את אחד האנשים שגרמו להפלת שילטונם. לכן היו מיפגשים אלה כל-כך מוזרים.

כיום אני חושב על כך כמעט בנוסטלגיה. כשבאתי לכנסת, נדהמתי מן הרמה הירודה של הדיונים, ומן האווירה הכללית בבית. אולם אז היו בו כנגוריון ודיין, יוהר סמילנסקי וזלמן ארן, יעקוב חזן ומנחם בגין, יצחק כנגוריון ופינחס ספיר, אם להזכיר רק מעטים מהם. היה עם מי להתווכח, לריב, להתעמת, גם אם רוב חברי-הכנסת היו אפורים ומשעממים.

כשאני מודמן כיום למיזנון הכנסת, מדכא אותי מראה הפוליי-טיקאים המסתובבים שם, והרמה של הוויכוח (אם בכלל אפשר לקרוא להשמצות פרימיטיביות אלה ויכוח).

קטעיה-יומנים, ששובצו בסדרה על הפרשה, מראים את השרים והח"כים של אז מתנצחים, מתפלמסים, מתווכחים. גם הם לא היו גאוני-הדוד. אבל בהשוואה למה שיש כיום, כל אחד מהם היה מזיגה של דמוסטנס ואלברט איינשטיין.

היה מוזר, על המישטרה, על חלקים גדולים של המשק וכלי-התיק שורת.

האיריאולוגיה של קבוצה זו נקבעה על-ידי כנגוריון. קראו לה "אקטיביזם", ועיקרה: מילחמת-חורמה בעולם הערבי, סיכול כל מאמצי-השלום, נישול המיעוט הערבי בישראל עצמה, שילטון מוחלט של המפלגה על כל תחומי החיים, החמרת הכפייה הדתית (שיחורור בחוריה-שיבה, למשל), צימצום זכויות-האזרח. ובעיקר: פולחן של מערכת-הביטחון, שנועד לסרס כל מחשבה אחרת. קראנו לקו הזה "ביטחוניזם".

כאשר פרצה הפרשה, הפך העולם הזה לנושאי-הרגל שלה. בעוד שהעיתונות הכללית, שהיתה משועבדת לכנגוריון בצורה שלא תיאמן כיום, היתה מוכנה לקבור את הפרשה, הכתיב העולם הזה את קצב ההסלמה. מדי שבוע שימש שער העולם הזה מעין הנחייה לקביעת השלב הבא בהתפתחות.

בעיקבות האווירה שיצרנו אכן קמה חזית די רחבה. הקהל, שסגר לכנגוריון, החל מתפכח ופונה נגדו.

במרכז הפרשה עמד פינחס לבון. ב-1954 הוא היה בעצמו ביטחוניסט קיצוני. פעם הצדיק בכנסת חיפוש ברוטאלי, שערכו כר חות-הביטחון בכפר ערבי, שבו נשברו רהיטי התושבים. לבון אמר, בצניעות העוקצנית האופיינית לו: "אלה לא היו רהיטי מאהאגוני".

מאז קראנו לו "פינחס מאהאגוני". אולם כאשר העז לבון להתקומם נגד כנגוריון, עורנו להפוך אותו לסמל. הוא ניהל מילחמת-גבורה. גם משה שרת הזקן, חולה הסרטן, על סף מותו, הפך לפתע גיבור אומרי-כבוד, אחרי עשרות שנות פחדנות נלעגת. אינטלקטואלים ואמנים התייצבו לימינו.

סלימאן שקור, תושב סח'ין שבגליל, מספר על מאוריו בשכונה יהודית בירושלים, על שני אחיו שהצטרפו לאש"ף, על נסיונו הקשה ביום האדמה הראשון ב־1976, על יחסו להתקוממות בשטחים הכבושים, על מצבו כערבי־ישראלי ועל תוכניותיו האישיות

„ב־1976 הוחלט על יום־שבתה כמחאה על הפקעת אדמות, והממשלה החליטה לשבור את השבתה”

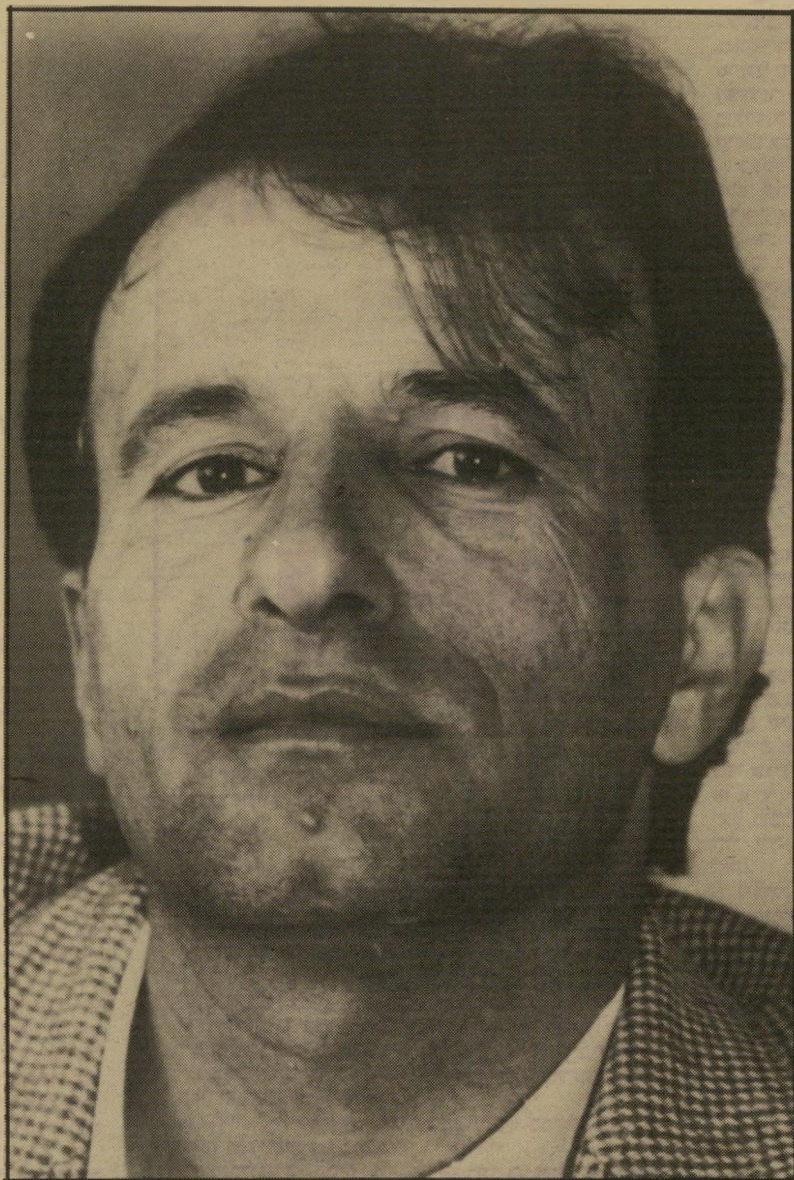
„המכות שקיבלו הצעירים משכם בכחבה של סִי־בי־אס היו כלום לעומת המכות שקיבלתי ב־1976”

„בסח'ין נהרגו שלושה ותפצעו 43. עד היום הם נכים ואינם מקבלים כיצוים משום אף”

„כבן־משפחה מותר לי, גם לפי החוק החדש, לפגוש את האחים שלי, שהם חברים באש"ף”

„ב־1962 הפקיעו ממני 12 דונם, והיום מציעים חלק מהם למכירה”

„לא די בזה שאגדי אח עצמי כישראל, כי גם ישראל צריכה להכיר בכך שאני ישראלי”

ראיינה ענת סרגוסטי

„מי שמרביץ – שוכח. מי שמרביצים לו – זוכר!”

השבוע, לקראת מלאת 12 שנה ליום ה־אדמה, ובעיקבות האינתיפאדה (ההתנע־רות) בשטחים הכבושים, הלכתי שוב לפגוש את סלימאן שקור. עניין אותי לשמוע מה חושב ערבי־ישראלי שחי בארץ, מגדל כאן את ילדיו, ושיש לו שני אחים בוגרים שהם חברים בכירים באש"ף. רציתי לדעת אם סלימאן עדיין דוגל ב־פיתרון של מדינה דו־לאומית, שבה יחיו יהודים, מוסלמים ונוצרים ביחד. רציתי ל־דעת מה חושב ערבי־ישראלי על ההתקו־ממות בשטחים הכבושים. פגשתי את סלימאן בדירה שבה הוא מתגורר באחת השכונות הצפוניות של ירושלים. שכונה יהודית, קרובה לבנייני

תיהם ברחבי המזרח־התיכון, חסרי־דרכו־נים. אשתו וילדיו של עימאד נמצאים כרגע בירדן, אך עימאד אינו יכול לנסוע לבקר אותם שם והם נאלצים להיפגש במדינות אחרות. מישפחתו של נימר מתגוררת בב־י־רות, וגם הוא אינו יכול לנסוע ולבקר אותם שם, ולכן פוגש אותם במקומות אחרים. למישפחת שקור מיפעל בלוקים ומיפעל לייצור אריזות בסח'ין. ג'ובראן הוא בוגר הטכניון ומהנדס־חשמל במיקצועו, סלימאן סיים עתה את לימודיו באוניברסיטה העב־רית בירושלים ורוצה להמשיך בלימודים. במשך השנים שמרתי על קשר רופף עם שני האחים הישראליים לבית שקור, כש־הייתי מזדמנת לגליל.

זה היה בעיצומה של המלחמה. כמה עשרות קילומטרים מן הבית בסח'ין ישבו שני האחים הבוגרים של מישפחת שקור, נצורים בביירות המערבית, נתונים בכל רגע ורגע בסכנת־חיים. עימאד, יועצו הקרוב של יאסר ערפאת לענייני ישראל, עזב את הארץ בדרך־לא־דרך בשנת 1968. בינתיים נישא והקים מישפחה. בביתו התארחו אז בביירות. נימר עזב את ישראל ב־1970 והצטרף גם הוא לשורות אש"ף. בזמן מלחמת־הלבנון היה חייל במדים. בינתיים פונו אנשי אש"ף מביירות המע־רבית ומאז נודדים שני האחים ומישפחתו

כשנסעתי, ביחד עם אורי אבנרי ושרית ישי, למערב־ביירות, בעיצומה של מלחמת־הלבנון, כדי לראות את ראש אש"ף יאסר ערפאת, פגשתי גם את עימאד ונימר שקור, שני אחים, ילידי הכפר סח'ין שבגליל. זמן קצר אחרי שחזרנו מביירות, נסענו לראות שני אחים נוספים לבית שקור, שבחרו להישאר בסח'ין, סלימאן וג'ובראן (העולם הזה 4.8.1982). בראיון שערכה אז שרית ישי עם השניים הם דיברו באופן כמעט מוחלט על הקמת מדינה חילונית דו־לאומית בכל שיטחי ארץ־ישראל. זה נראה בעיניהם הפיתרון היחידי האפשרי למצב המסובך שבין שני העמים – הישראלי והפלסטיני.

סלימאן עם אשתו סיהאם ובנותיו סאוסן, סוהה ומיירה
השוכנים ברחובות לא מתייחסים אלי כאל ערבי

של הערבים אני חושב שיותר קל לערבים לוותר, אחרי שהם הרגישו שהכבוד שלהם חוזר אליהם, שהם כבר לא כלי שמשתמשים בו בין המדינות — פעם ירדן, פעם סוריה, פעם מצרים, פעם ישראל. הם מרגישים שהם גוף חי, שחושבים על עצמם ובשכיל עצמם, והם כוח שיכול להחליט. ואני חושב ששלוש עם אנשים שהם לא מושפלים הוא שלום יותר יציב מאשר לעשות שלום עם אנשים מדוכאים.

אתה חושב שאי-אפשר להחזיר את המצב לקדמותו?

לעולם לא. אין סיכוי שיחזור. בעצם שום דבר אי-אפשר להחזיר לקדמותו. אבל כאן המצב השני תנה ממש מהקצה לקצה.

וזה טוב?

אני חושב שהמצב עכשיו הוא מצב נורמלי. אני לא מדבר על מצב של ירי וריקטאבים, אבל על מצב שיש שני עמים ששניהם נלחמים בשביל להכניח את העתיד שלהם. זה מצב נורמלי. והעם הפלסטיני מכיר יותר מבעבר שיש עם ישראלי שצריך לדבר איתו. והעם הישראלי מכיר שיש עם פלסטיני. היו מצבים שהפלסטינים חשבו שהיהודים הם לא עם. היום זה מצב של אמת, שהפלסטינים הם לא עם. היום זה מצב של אמת, שכל אחד מכיר אותה ומתייחס אליה.

ואיך נראה לך הפיתרון?

היום הפיתרון הוא פשוט. פעם חשבתי שאפי' שר ששני עמים יהיו באותה מדינה. אבל אני חושב שהעולם עדיין לא הגיע לעידן הזה. אני חושב שגם בעבר לא היה עידן כזה. תמיד היו

מבחינה חברתית יותר קל לי לחיות כאן, יש יותר פרטיות במגורים בשכונה אירופית.

יכולת בעצם לגור גם בבית-החני נא, שכונה ערבית שנמצאת כמה מאות מטרים מכאן.

חשבתי פעם לגור שם, אבל כסוף העדפתי לגור כאן.

ואיך קיבלו אתכם השכנים?

בתחלה בעלי-הבית לא השכיר לנו את הדירה לפני שהתייעץ עם ועדה-בית, ורק אחרי שקיבל את הסכמת הוועד חתם איתנו על החוזה.

היו מתנגדים?

לא, אף אחד. לפני שבאתי לגור פה, כמעט חתמתי על חוזה בדירה אחרת, אבל זה נפל כשנודע להם שאנחנו ערבים. אבל אני לא כל-כך התרגזתי, כאילו הבנתי. לא כעסתי אישית על האנשים, אבל הבעייה קיימת.

ואיך היחסים עם השכנים?

טובים מאוד. אין לי תלונה בכלל, ממש בסדר, יחס רגיל ונורמלי. לא מתייחסים אלי כאל ערבי ואני לא מתייחס אליהם כאל יהודים. יש שכן שאני ביחסים קרובים איתו והוא מבקר אותנו ואנחנו אותם, ויש כאלה שלא.

אתה לא מרגיש שונה בשכונה?

לא, בכלל לא. אולי יש כאלה שחושבים שאני שונה, גם אם אני שונה, אני לא שונה לטובה, או לרעה. אבל זה לא מפריע לי לנהל את החיים שלי.

ובשקורה משהו בשכונה, למשל כששרפו פה מכוניות?

לא היה כלום, לא היתה שום תגובה. היחסים לא מושפעים מתגובות כאלה.

ובאוניברסיטה?

באמת שאף פעם לא הרגשתי יחס לא טוב. לא במוכירות-החוג, לא בפקולטה, לא אצל הדיקן, לא אצל המרצים, לא מהמתרגלים, וגם לא מהסטודנטים. יש כאלה שדיברתי איתם על פוליטיקה והם יודעים שיש לי דעות שונות משלהם, אבל זה בכלל לא השפיע על היחסים האישיים בין בני-אדם. ותמיד היו לי חברים טובים מאוד בין הסטודנטים ותמיד ביקרו אותי וביקרו אותם.

אז מה בכל זאת שונה?

אנשים מחפשים את השונה, חושבים שצריך להיות שונה. אני אישית לא הרגשתי שום דבר שונה.

אני לא מתייחס ליהודים בתור יהודים ולע"רבים בתור ערבים. וזו גם התגובה שאני מקבל, שלא מתייחסים אלי בצורה שונה. למרות שנתקלתי באנשים שיש להם דעות קדומות על הערבים, אבל אני לא מתייחס לזה. אני מתייחס אליהם יותר כבחמנות מאשר כנקמות, לאלה שסתם שונאים וסתם רוצים להרגיש הברלים.

המצב של האינתיפאדה, של ההתקוממות, שינה אצלך משהו?

ברור שינה. הייתי מעדיף להגיע למצב של התפכחות בלי הרוגים ובלי פצועים. אבל שהערבים היו חייבים לקום ולהתקומם כדי שאנשים ישמעו וירגישו את המצוקה שלהם. הליכוד רוצה שהצבא ירכא את האינתיפאדה ורק אחרי-כך לשבת ולדבר. אבל הצבא ריכא במשך 20 שנה ולא ישבו ודיברו, והכל שלא דיברו קודם.

ועכשיו זה מאוחר לדבר?

לא, אני חושב שלמרות הכל באינתיפאדה יש כמה פלוסים. דבר אחד הוא שאנשים עכשיו חושבים יותר שצריך לדבר. ומי שתמיד חשב שצריך לדבר, יש לו עכשיו הוכחה ביד. ומהצד

אז היה צבא נגד צבא. היום זה אורחים, אזרחים מכל הגילים, מכל השכבות. היום אנחנו גם אחרי לבנון.

במה זה משנה?

אנשים יותר מפוכחים. נזהרים שלא ליפול באותן טעויות. מספיק שיש השוואה בין הגדה לבין לבנון, ואנשים לא רוצים להסתבך בגדה כמו בלבנון. כשהיתה המלחמה בלבנון אמרו שצריך לצאת משם כמה שיותר מהר, וזה השפיע.

אבל באופן אישי אצלך, אז היתה לך מישפחה בביירות, שני אחים שלך, מה ההבדל בין ההרגשה שלך היום להרגשה שלך אז?

אני מנסה לזכור את התחושה ההיא, מנסה לזכור איך הרגשתי. אז דאגתי יותר, אבל גם עכשיו אני מעורב. אני דאג כשאני מסתובב בעיר העתיקה, אני לא יכול לנסוע לרמאללה. למה?

כי זורקים אבנים. וכבר קרה שורקו עלינו אבנים, בעבר, לא בתקופה האחרונה. ואז ירדתי מהאוטו וצעקתי שאני ערבי, אז הפסיקו. ומצד שני אם אני ערבי אני יותר בסכנה.

כמו?

מהחיללים. חייל משוגע יכול לירות באוויר כשאני במיקרה באוויר. זה סכנה משני הכיוונים.

יש לך מישפחה בשטחים הכביר שים?

לא. יש לך חברים שם? לא חברים ממש, חברים על בסיס עיסוק, קליינטים שקנו כל השנים מהמפעל שלנו.

והם ממשויכים לקבוצה?

לא, עכשיו הכל סגור שם.

זה קשה?

זה מסובך בצורה כזאת שאף אחד לא יודע מה יהיה, מה הפיתרון. גם הערבים וגם היהודים לא יודעים איך לצאת מהמצב. גם היהודים שרוצים לצאת מהגדה לא כל-כך בטוחים שאחרי-כך יבוא מצב של רגיעה, מצב נורמלי. וגם הערבים לא יודעים מה יהיה אחרי שישאל תצא. העתיד לא ברור לכולם וזה מקשה.

האוניברסיטה העברית שעל הר-הצופים. בסח'נין יש לו בית של ממש בן שלוש קומות. הוא גר שם כבר שלוש שנים, מאז התחיל את לימודיו, ביחד עם אשתו סיהאם ובנו

גם אם תקום מדינה פלסטינית, אני אמשך לגור בסח'נין

תיהם סאוסן (שושנה) בת 7, סוהה (שם של כוכב) בת 6, ומיירה (תנועת ענפי העצים) בת 4.

סיהאם, אחות במיקצועה, עבדה עד לפני זמן קצר בבית-החולים הדסה שעל הר-הצופים.

הבנות לומדות בבית-ספר אמריקאי ה' נמצא בשכונה ערבית סמוכה, שבו הערבית היא שפה שניה והאנגלית שפה ראשונה. הן מדברות בבית-הספר באנגלית, בבית בערבית ועם הילדים האחרים בשכונה בערבית.

כמו רבים מן הערבים הישראלים, גם סלימאן מודאג מאוד מהמצב, וכמו רבים אחרים גם הוא מלאה את מוחו במחשבות מה אפשר לעשות, ובמה הוא יכול לתרום. בינתיים הוא מתכוון להתגייס כרצינות לטובת ההסברה. הוא רוצה להוציא לאור ירחון בעברית, שבו יביעו ערבים מישראל ומן השטחים הכבושים את דעתם על ה' מצב. ירחון שיהיה מופנה ליהודים הישראליים. הוא חושב שהיהודים בישראל אינם מכירים כלל את הערבים ואת דעותיהם. הוא מאמין שחשוב להביא את הדברים לקהל גדול ככל האפשר, כולל את דעותיהם של הערבים הקיצוניים מצד אחד, ושל

סלימאן (מימין) ואחיו נימר, עימאד וג'יבראן
החוק מרשה לי להיפגש עם אחים שהם באש"ף

המתונים מן הצד השני. הוא בטוח שהבנה כזו תתרום תרומה גדולה לתהליך השלום.

המתונים מן הצד השני. הוא בטוח שהבנה כזו תתרום תרומה גדולה לתהליך השלום.

אתה יכול להשוות, מבחינת ההרגשה האישית שלך, את התקופה הנוכחית לתקופת מלחמת-הלבנון?

אז היתה תקופה קשה מאוד. גם היום המצב דומה, אבל האנשים אינם דומים.

במה הם שונים?

למה באת לגור בירושלים? רציתי ללמוד באוניברסיטה ובאתי ולמדתי. זו היתה התוכנית וביצעתי אותה.

ואתה גר בשכונה יהודית.

כן, מה רע בזה?

זה נעשה ככוונה?

כן, זה ככוונה. היו כמה סיבות. קודם כל זה קרוב לאוניברסיטה, קרוב לבית-החולים שבו אשתי עבדה, זה קרוב לבית-הספר של הבנות.

האינתיפאדה החזירה לערבים את הכבוד, ועולם עם אנשים לא מושפלים יותר יציב ועולם עם מדוכאים

מדינות על בסיס רתי, ובתקופה האחרונה על בסיס לאומי. ויש שוני בין הערבים והיהודים, גם מבחינה דתית וגם מבחינה לאומית, וכל אחד מרגיש שיותר נוח לו לחיות בנפרד.

זאת אומרת שאתה מדבר על פיתרון של שתי מדינות?

אני חושב שהיום הפיתרון הטוב ביותר והחס' כוני ביותר מבחינת קורבנות זה הפיתרון של שתי מדינות. אני מאמין שהקירבה מבחינת שטח, מבחינת שפות, תביא לשיתוף-פעולה בין שתי המדינות האלה. ואני חושב שזה יתחיל על בסיס כלכלי. אבל היום יש רצון של שני העמים שלכל אחד תהיה מיסגרת.

אבל פה, בין שני הגורמים ש' הזכרת, יש גורם נוסף, שהוא הערבים בישראל.

לערבים של ישראל יש היום בעיות יותר על בסיס של רמת-חיים, כלכלה, שיוויון-זכויות ואד' מות, יותר מבעיות של מדינה משלהם.

ואם תקום מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת-עזה, אתה תלך ל' גור שם?

לא, אני לא אלך לגור שם. חשבו ל' לגור במדינה דמוקרטית.

ישם לא תהיה מדינה דמוקרטית?

אני חושב שמדינה פלסטינית תהיה מדינה

(המשך מעמוד 17)

דמוקרטית, ככל אופן יותר מכל מדינות ערב הקיימות, כי מה שמתנהל היום בגדה וברצועת עזה ובאש"ף, נעשה על בסיס של בחירות דמוקרטיות.

ואם זו תהיה מדינה דמוקרטית תלך לגור שם?

אני לא מוותר על בית בסח'נין, אבל אני אשמח מאוד לבקר שם הרבה.

כלומר, תמשיך לגור בישראל?

אני אמשך לגור בסח'נין, זו הגדרה יותר מתאימה.

אבל סח'נין תמשיך להיות בישראל?

כן. לא עברתי לגדה המערבית לפני 1967, כששם היה שילטון ערבי, אז למה עכשיו יש משוה שאני לא יודע כמה יהודים, או אנשים שחיים בערים, מבינים. אצל הכפריים הכפר זה גם כפר, זה גם המדינה, גם המישפחה, גם הקאריירה, זה הכל. אם אני עובר מסח'נין לעראבה, שזה פחות משלושה קילומטרים, אני נחשב שם זר.

הנה, לירושלים יכול לבוא גם מי שלא גר פה בעבר, והוא יכול להציג את מועמדותו לראשות העיר, והוא יכול גם להיבחר. אם יבוא ערפאת לכפר ערבי בגדה, אנשים לא יבחרו בו לראש המועצה, הם יבחרו באחד מהכפר, מהמישפחה. כל כפר זה כמעט מדינה בפני עצמה, והדבר הזה לא קיים בישובים היהודיים. וזה דבר חשוב. חושבים שאם משהו לא רוצה לעבור מסח'נין לגדה, כאילו הוא אוהב את ישראל יותר מאשר פלסטין. הדרגה היא ששילטון זה דבר חולף, ולא צריך לעבור מקום בכל פעם שהשילטון מתחלף.

ואתה תמשיך להיות בישראל?

אני אמשך להיות סח'ניני. אם ישראל תשלוט שם, אני אהיה ישראלי, אם תבוא ארצות-הברית, אני בכל זאת אמשך להיות סח'ניני. ועובדה ששלוט במקום כל-כך הרבה מדינות לפני ישראל ואנשים לא עזבו את הכפר. אין אצלנו אנשים שעוזבים מרצון.

שני האחים שלך עזבו.

הם לא עזבו, הם עברו זמנית. הם חושבים

לחזור ולחיות בסח'נין. הם רוצים שיהיה להם בית בסח'נין. עד היום הכתובת הקבועה שלהם זה סח'נין.

אם תקום מדינה פלסטינית, הם ילכו לגור שם, או יחזרו לסח'נין?

הם ירצו להיות בסח'נין.

גם היום אתה לא מגדיר את עצמך בישראלי?

מה זה נחשב ישראלי? אני ישראלי.

ישראלי זה, בין השאר, מי שחי במדינת-ישראל.

כן, אבל ישראלי שלא מתגייס לצבא ולא מגן על מדינת-ישראל נקרא ישראלי?

היית רוצה להתגייס?

לא.

ואם היו משנים את החוק?

יש חוק של מדינה ויש חוק-הטבע, ותמיד חוק הטבע יותר חזק. חוק-הטבע אומר שאסור לי להיחלם נגד ערבים, וגם אם יהיה חוק שחייב אותי להילחם ולהתגייס, חוק-הטבע הוא שקובע בסוף, כמו כל חוק-טבע אחר.

בקרוב חלק גדול מהיהודים בישראל יש חיים אחד ממה שקורה בין הערבים בישראל.

מה שקורה בגדה וברצועה מקרין ומשפיע על הערבים שנמצאים בתוך ישראל וגם על הערבים הפלסטינים שנמצאים בתוך ירדן. הדבר האחרון ששמעתי עליו הוא שיש יומה של ירדן לשלוח כספים לאנשים בגדה כדי שיעשו טראסות מבטון, במקום אלה מהאבן, כדי לתת להם איכות-חיים טובה יותר.

למה זה חשוב?

כנראה שזה מחשב למצב של חסימת-כבישים בתוך מהנות-הפליטים בירדן. החשב ממה שקורה עכשיו אצל הערבים בתוך ישראל, יש לו מקום, וגם הערבים צריכים לחשוש.

למה?

כי אם יהיה מאבק בין היהודים לערבים, ברור שיהיו הרבה הרוגים ערבים. הערבים בישראל יכולים להשפיע קצת על ישראל. למרות זאת מה שקרה ביוסדהאמה 1976 יכול לקרות שוב וזה

דבר שבאמת יכול להשפיע על היחסים בצורה לא מבוקרת.

ואלה דברים חריגים, או שהערבים בישראל רוצים לקחת חלק פעיל באינתיפאדה?

אני חושב שאלה מיקרים חריגים. למרות שהערבים בישראל מזדהים באופן מוחלט עם האינתיפאדה. אבל בין הזדהות לבין השתתפות פעילה יש מרחק גדול. כולם יודעים שהמצב שונה.

אתה היית רוצה לקחת חלק פעיל באינתיפאדה?

אני חושב שאני משתתף. אני לא זורק אבנים, אני לא תומך באלימות מכל צד, אבל אני משתתף בזה שאני מסביר שהאינתיפאדה זה דבר עמוק כלב האנשים והאלימות זה רק סממן חיצוני שלה. האנשים לא יכולים להמשיך לסבול את המצב, ולא מדובר רק על הערבים. אם המצב היה הפוך, גם היהודים היו משתתפים באינתיפאדה. אז אני מסביר ומצידי זו השתתפות.

מה חושבים אלה שזורקים אבנים בוואדי ערה?

התושבים שם רובם נגד אלה שזורקים אבנים. כשהמצב היה רגוע, הייתי נוסע דרך הגדה

ההכרה הזו מצד הערבים היא דבר חדש. היום יש קונסנזוס של הכרה בקיומה של ישראל. אין היום כמעט מדינה ערבית רצינית שלא מכירה בעובדה הזאת. אין קבוצה רצינית בגדה או בתוך אש"ף שלא מכירה בעובדה הזאת.

לעומת זאת ההכרה בקיומו של העם הפלסטיני עדיין אינה קיימת באותה מידה. יש הרבה חוגים רציניים בישראל, כולל ראשי-הממשלה שמיר, ש' לא מוכנים להודות בפה מלא שיש עם פלסטיני.

העובדה שיש לך שני אחים סע'ים לים באש"ף מקשה עליך?

לצאת מהארץ אף פעם אין לי בעיות. כשאני נכנס אני נחשב לבדוקאי, ותמיד עורכים עלי חפוש יסודי ומדוקדק, גם על אשתי ועל הבנות שלי. מפשטים אותן ומחפשים עליהן.

ושואלים שאלות.

תמיד שואלים שאלות, אבל כבן-מישפחה מור תר לי, גם לפי החוק החדש, לפגוש את האחים שלי.

ואתה פוגש אותם?

כן.

איפה?

בדרך-כלל במצריים, אבל גם באירופה.

בין הערבים זה נותן לך נקודות זכות, חושב שיש לך אחים באש"ף?

אני חושב שכן.

אתה חשבת פעם להצטרף לאש"ף?

אף פעם.

למה?

אם הייתי חושב, היו שואלים למה אני חושב, אם אני לא חושב, למה שואלים למה לא?

אתה זוכר את יוסיהאדמה הראי שון, ב-1976?

בוודאי. ערב קודם לא הייתי בכפר, ולא השתתפתי בכלום. ישנתי בחיפה. בבוקר שמעתי שיש מהומות בסח'נין ושיש הרוגים ופצועים והחלטתי לנסוע. הייתה לי הרגשה שאי אפשר לא לנסוע, למרות שהייתי בטוח שלא אגיע הביתה. הייתי חייב לנסוע. אני לא יודע אם היום הייתי עושה את אותו הדבר.

שני צעירים מניפים דול פלסטיני על שני מוסות.

כן.

איפה?

בדרך-כלל במצריים, אבל גם באירופה.

בין הערבים זה נותן לך נקודות זכות, חושב שיש לך אחים באש"ף?

אני חושב שכן.

אתה חשבת פעם להצטרף לאש"ף?

אף פעם.

למה?

אם הייתי חושב, היו שואלים למה אני חושב, אם אני לא חושב, למה שואלים למה לא?

אתה זוכר את יוסיהאדמה הראי שון, ב-1976?

בוודאי. ערב קודם לא הייתי בכפר, ולא השתתפתי בכלום. ישנתי בחיפה. בבוקר שמעתי שיש מהומות בסח'נין ושיש הרוגים ופצועים והחלטתי לנסוע. הייתה לי הרגשה שאי אפשר לא לנסוע, למרות שהייתי בטוח שלא אגיע הביתה. הייתי חייב לנסוע. אני לא יודע אם היום הייתי עושה את אותו הדבר.

שני צעירים מניפים דול פלסטיני על שני מוסות.

כן.

איפה?

בדרך-כלל במצריים, אבל גם באירופה.

בין הערבים זה נותן לך נקודות זכות, חושב שיש לך אחים באש"ף?

אני חושב שכן.

אתה חשבת פעם להצטרף לאש"ף?

אף פעם.

למה?

אם הייתי חושב, היו שואלים למה אני חושב, אם אני לא חושב, למה שואלים למה לא?

אתה זוכר את יוסיהאדמה הראי שון, ב-1976?

בוודאי. ערב קודם לא הייתי בכפר, ולא השתתפתי בכלום. ישנתי בחיפה. בבוקר שמעתי שיש מהומות בסח'נין ושיש הרוגים ופצועים והחלטתי לנסוע. הייתה לי הרגשה שאי אפשר לא לנסוע, למרות שהייתי בטוח שלא אגיע הביתה. הייתי חייב לנסוע. אני לא יודע אם היום הייתי עושה את אותו הדבר.

שני צעירים מניפים דול פלסטיני על שני מוסות.

כן.

איפה?

בדרך-כלל במצריים, אבל גם באירופה.

בין הערבים זה נותן לך נקודות זכות, חושב שיש לך אחים באש"ף?

אני חושב שכן.

אתה חשבת פעם להצטרף לאש"ף?

אף פעם.

למה?

אם הייתי חושב, היו שואלים למה אני חושב, אם אני לא חושב, למה שואלים למה לא?

אתה זוכר את יוסיהאדמה הראי שון, ב-1976?

בוודאי. ערב קודם לא הייתי בכפר, ולא השתתפתי בכלום. ישנתי בחיפה. בבוקר שמעתי שיש מהומות בסח'נין ושיש הרוגים ופצועים והחלטתי לנסוע. הייתה לי הרגשה שאי אפשר לא לנסוע, למרות שהייתי בטוח שלא אגיע הביתה. הייתי חייב לנסוע. אני לא יודע אם היום הייתי עושה את אותו הדבר.

ונסעתי?

כן. ככניסה לכפר ראיתי חיילים ושמעתי יריות. הגעתי למחסום, ביקשו שאחנה את הרכב בצד ושאלו אותי. ראיתי שם בערך עשרה צעירים שעמדו עם הפנים לקיר באלכסון, בצורה כזאת שלא איפשרה לזוז. העמידו גם אותי לידם. היו שם חיילים שאספו כל מיני מקלות מהסביבה והתחילו להרביץ לכולנו. מה שכולם ראו בטל-וויזיה לפני שבועיים, את החיילים מכים את שני הבחורים משכם, זה היה מעט לעומת המכות שאני קיבלתי, וזה היה בתוך סח'נין ואף אחר לא צילם ולא ראה מה שעשו לנו וזה לא היה תוך כדי פיזור הפגנה.

אחר-כך העבירו אותנו לתוך מכונת-מיסטה והשכיבו אותנו האחד על השני והחזיקו דרכו עלינו.

אני זוכר שאחד החיילים אמר לחברים שלו להפסיק, והם תפסו אותו והרחיקו אותו מהמקום. הגענו לתחנת-המיסטה תוך כדי מכות. הר"ר שלי היה קשורות חזק, עד שהתחילו להכחיל. ובתחנת-המיסטה העבירו אותנו מאגף לאגף, בין שתי שורות של שוטרים וחיילים, שלכל אחד מהם הייתה אלה ביד והם היכו אותנו כשעברנו ביניהם. חלק מאיתנו נפצע. אחר-כך העבירו אותנו לתחנת-המיסטה בעכו והעמידו אותנו עם הפנים לקיר והידים קשורות מאחור, ושוב היכו אותנו כאילו הם משתעשעים. ואז בא שופט להאריך את המעצר שלנו, וכמעט לכולם היו כתמים כחולים מהמכות בכל הגוף. אחרי שמונה ימים שחררו אותנו מהמעצר ומעולם לא הגישו נגדנו כתבי-אישום.

איך זה התחיל בעצם?

הכריזו על שטח אדמה ששייך לסח'נין, לע"ר ראבה וליריחא כעל שטח-אש סגור, שאסור לעבד שם את האדמה. וזו אדמה שרשומה על שם אנשים ושעברו אותה כמשך דורות, ושילמו עליה מיסים. והחליטו שזה שטח-אש. וידענו שזה צעד לפני הפקעה, כי היו מיקרים קודמים. השטח נקרא שטח 9.

אז האנשים מהכפרים לא הסכימו, הם התארגנו על כל הפלגים הפוליטיים, כולל תומכי

המערך, שהיה אז בשילטון, והחליטו לעשות יום-שביתה כדי למחות על ההפקעה הזו וסגירת הש"טחים.

אני זוכר שאחרי שהחליטו על יום-השביתה היו איומים מכל הכיוונים. ראשי-הממשלה, שהיה אז רבין, נרמה לי, ושר-המיסטה, שהיה שלמה הילל, וההסתדרות איימה שכל פועל שלא יבוא לעבודה יפוטל ללא פיצויים. הממשלה החליטה לשבור את השביתה, והכריזו על עוצר בסח'נין.

העוצר הזכר בערב?

לקראת בוקר. בערב התחילו מהומות בכפרים ליד סח'נין וכבר שמעו על הרוגים ופצועים וזה חימם את האווירה.

וזה הייתה הפעם הראשונה שהי טילו ערצרי?

כן. אנשים אפילו לא ידעו מה זה עוצר. הצבא נכנס בפיקודו של רפאל איתן, שהיה אז אלוף פיקוד-הצפון והתחילו לירות באנשים.

בסח'נין נהרגו שלושה ר"43 נפצעו, ועד היום הם נכים ולא מקבלים פיצויים משום גוף והם סובלים עד היום.

וכל זה קרה בתוך ישראל של הקו הירוק, ולא הייתה שום אינתיפאדה. אנשים בסד'הכל רצו להמשיך בחיים ולהמשיך לעבד את האדמות שלהם. וצריך לציין שמאז אין הפקעות אדמות בתוך ישראל.

זאת אומרת שזה עזר?

אני חושב שיש שתי סיבות שאין הפקעות. קודם כל כבר לא נשארו הרבה אדמות. אחרי שהפקיעו כל-כך הרבה, ומצד שני ישראל הבינה שאי אפשר להמשיך להפקיע, שאנשים לא יסכימו, כי אדמות שהופקעו קודם, שמו עליהן ישר בים יהודיים, ואלה אדמות של תושבי הכפרים.

גם לכם הפקיעו אדמות?

כן, לי הפקיעו 12 דונם ב-1962 והפקיעו לנו גם אדמות בעמק בית-נטופה בשביל המוביל הארצי.

ולמי נתנו את האדמות שלכם?

(המשך בעמוד 30)

העולם הזה 2639

יוסיהאדמה ביריחא, 1984*
ענכשו קל יותר לערבים לדבר

אצל הכפריים הכפר זה גם כפר, גם מדינה, גם מישפחה, גם קאריירה, הכל

לחזור ולחיות בסח'נין. הם רוצים שיהיה להם בית בסח'נין. עד היום הכתובת הקבועה שלהם זה סח'נין.

אם תקום מדינה פלסטינית, הם ילכו לגור שם, או יחזרו לסח'נין?

הם ירצו להיות בסח'נין.

גם היום אתה לא מגדיר את עצמך בישראלי?

מה זה נחשב ישראלי? אני ישראלי.

ישראלי זה, בין השאר, מי שחי במדינת-ישראל.

כן, אבל ישראלי שלא מתגייס לצבא ולא מגן על מדינת-ישראל נקרא ישראלי?

היית רוצה להתגייס?

לא.

ואם היו משנים את החוק?

יש חוק של מדינה ויש חוק-הטבע, ותמיד חוק הטבע יותר חזק. חוק-הטבע אומר שאסור לי להיחלם נגד ערבים, וגם אם יהיה חוק שחייב אותי להילחם ולהתגייס, חוק-הטבע הוא שקובע בסוף, כמו כל חוק-טבע אחר.

בקרוב חלק גדול מהיהודים בישראל יש חיים אחד ממה שקורה בין הערבים בישראל.

מה שקורה בגדה וברצועה מקרין ומשפיע על הערבים שנמצאים בתוך ישראל וגם על הערבים הפלסטינים שנמצאים בתוך ירדן. הדבר האחרון ששמעתי עליו הוא שיש יומה של ירדן לשלוח כספים לאנשים בגדה כדי שיעשו טראסות מבטון, במקום אלה מהאבן, כדי לתת להם איכות-חיים טובה יותר.

למה זה חשוב?

כנראה שזה מחשב למצב של חסימת-כבישים בתוך מהנות-הפליטים בירדן. החשב ממה שקורה עכשיו אצל הערבים בתוך ישראל, יש לו מקום, וגם הערבים צריכים לחשוש.

למה?

כי אם יהיה מאבק בין היהודים לערבים, ברור שיהיו הרבה הרוגים ערבים. הערבים בישראל יכולים להשפיע קצת על ישראל. למרות זאת מה שקרה ביוסדהאמה 1976 יכול לקרות שוב וזה

חברת יוסי אפשטיין הסתבכה בלונדון

יוסי אפשטיין
בעיות עם שילטונות המס

קבוצת ישראלים, שמכרה מלונדי רות בלונדון ברווח גדול, הסתבכה עם שילטונות מס־ההכנסה בבריטניה. אחד רי שנמלטה לישראל, פנו הכריזים למס־ההכנסה בישראל, שהחל בחקירה כאן.

מדובר במלונדיירות מול מועדון ההמורים וקמורה. היום היה יוסף אפשטיין, בעבר בעל בנק פויכטונר. המשקיעים היו ישראלים, שיוצגו על ידי עורך־הדין אברהם שרים מתל־אביב. משקיע עיקרי ישראל הוא סם קליבנסקי, בעל שטחים נרחבים באי־זור התחנה המרכזית הישנה בתל־אביב. המלון נמכר לפני כמה חודשים למשקיעים דרום־אפריקאיים, ברווח של שישה מיליון ל"ש, שלא רווח עליו.

אחרי שנפתחה חקירה של מס־ההכנסה בלונדון, עזבו הבעלים את אנגליה, והחומר הועבר למחלקת־החקירות של מס־ההכנסה בישראל. זו פתחה אף היא בחקירה, כדי לברר מיהם הישראלים שהשקיעו במלון.

חקירה נגד מנכ"ל "טפחות"

מחלקת־החקירות של מס־ההכנסה מנהלת חקירה נגד מנכ"ל בנק טפחות. משה מזן, על פעילות חברת מס־שהיה אחד ממנהליה בעבר, יחד עם נחום לבון. רואה־החשבון של החב

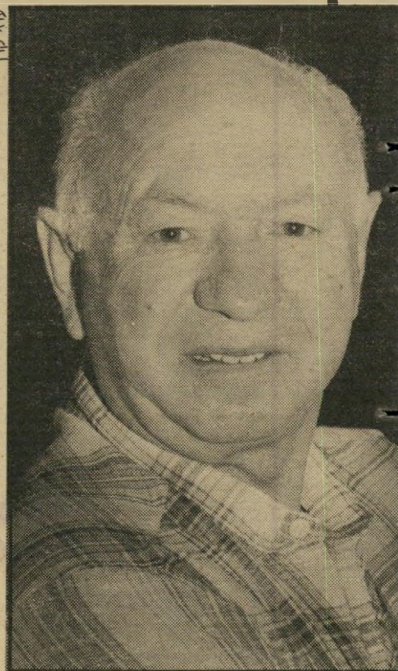

מנכ"ל מזן
עניין סביר

רה, שלמה סמולנסקי, התבקש להשיב על שאלות הנוגעות לחשר של העלמות הכנסות בהיקף של חצי מיליון דולר. החקירה מתייחסת לתקופה מלפני

משבר בחירות ספינות הנוסעים

מרי שנה, בעונה זו, מגיעות בכל שבוע לישראל כמה אוניות־נוסעים מיוון, ועליהן אלפי תיירים מאירופה, הטסים מיוון או מקפריסין, והבאים לשלושה ימי־סיום בישראל. השנה אין מגיעה אף אוניה אחת, ואוניות־הנוסעים שעברו כל השנים בקו זה עברו להובלת מיסען. התיירים היו עולים מדי בוקר לאוטובוסים ומסיררים במשך שלושה ימים בישראל, ובלילה חזרו לישון באוניה. פרט לאובדן ההכנסה למדינה במטבע זר, חיו מסירים אלה גם עשרות עובדים.

קבלן רייקסל
ניתן לבנות 150 חדרים

הוא נמכר במחיר של 20 אלף דולר לאחר. אברמוביץ היה בעל שטח־קרקע גדולים באזור כבלי. רובם נמכרו לחב־רות־בניה כמו סולל בונה.

"כור" תפוצל ותחוסל

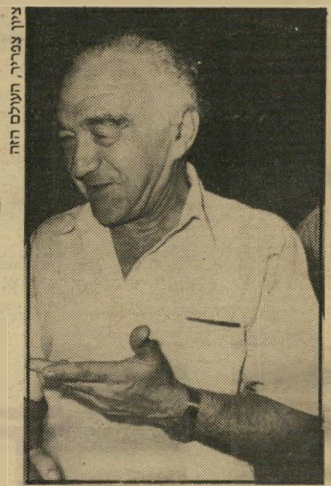

מזכ"ל קיסר ומזכיר רוזובי
כל יחידה תימכר בנפרד

עתה פותרים את בעיית החובות הגדולים של הקונצרן לבנקים, העולים על 1.4 מיליארד דולר. הכוונה היא שהרוכשים את היחידות המפוצלות יקחו על עצמם באופן יחסי את ההתחייבויות לבנקים.

חידות, לפי סוג הייצור, וכל יחידה תחוסל או תימכר כחלקה או כולה ליום פרטי או חיצוני לכור. כבר הוחלט כי חטיבות המזון והקוסמטיקה של כור יתאחדו עם קואופ. שאותו מנהל בני גאון.

מזכיר־ההסתדרות ישראל קיסר ומזכיר חברת העובדים דני רוזובי קיבלו את התוכנית שהגיש יו"ר מועצת־המנהלים של כור לשעבר, נס־תלי בלומנטל, לחיסול הקונצרן. לפי התוכנית יפוצל הקונצרן ל-

יו"ר לשעבר בלומנטל
נפצל ליחידות ונפרדו

"תנובה" נלחמת במגדלים (א)

שופרסל. פלקון ראה בכך בתחרות לא־הוגנת, וחיסל את השותפות עם עזרא והחברה לאספקה. ייבוא העגל ההולנדי, שהוא בשר מעולה, מתחרה קשות בגידול המקומי של בקר חי, שהוא המקור לסטייקים במסעדות. למרות זאת חתמה תנובה חוזה עם פלקון, והפכה המשווקת הבלעדית של הבשר המיובא, הפוגע בבשר של בע־ליה.

"תנובה" נלחמת במגדלים (ב)

איגוד־הריגים מאגר בתוכו קיבור צים רבים, הרגים רגים והמכרים אותם בישראל. האיגוד סובל קשות מתחרות של ייבוא רגים קפואים. חברת מאיר עזרא רגה רגים בדרום אפריקה באמצעות זיכיון שהיה של חברת אטלנטיק. שנכנסה לקשיים. החברה מביאה לארץ 500 טון רג־בקה לחודש. עלות קילרבקה בגמל אשור היא דולר אחד. החברה מסרה את כל הרגים בלעדית לתנובה, בשני דולר לקילו, משלמת לנושי אטלנטיק 150 אלף דולר בחודש, ונשאר לה יותר מחצי מיליון דולר רווח נקי, על חשבון הדייגים הישראלים, בסיוע תנובה.

"קואופ" מקים רשת קנטינות

רשת קואופ החליטה להקים רשת מזנונים ניידים, שתקרא סוויט חטיף. המיוזם הראשון כבר פועל בבת־ים, והרשת החדשה קיבלה את הוויכיון לגיירות־מיוזנים בכל אתרי חגיגות ה־40. בימים אלה הופעלו עוד חמישה מיוזנים ניידים. מנהלת קואופ גמסר כי הרשת הוקמה בתגובה על כניסת העסק לחנויות רגילות לאורחים, כמו החנות החדשה שנפתחה בבת־ים.

העליון: טעם לפגם בהתנהגות עובדי־הבנק

ששון חוגי, מי שהיה שותפם של אהרון שלום ונחמן בנצאל מייזריו בעסקי בנייה במרשת בית פוס, מכר לחברת ישראלול נכסים. בחוזה הותנה כי חלק מהתמורה יוחזק כנאמנות בחברה, עד שיוכסח רישום הנכס על שם הקונה. התקיימה פגישה בבנק הבינלאומי הראשון, אצל אחת הפקידות הבכירות בפגישה נכחו גם פרקליטו של חוגי ופרקליט הבנק ומנהל ישראלול. בעיקבות שיחה ממושכת נקבע כי 385 אלף דולר יושקעו בקרן סבסח. שהיא קרן נאמנות של הבנק. חוגי הוסיף עוד 563 אלף דולר מכספי התמורה לפיקדון בסבסח. להבטחת מיליו החוזה. כעבור זמן התברר כי ההשקעה בסבסח סבלה הפסדים, לעומת ההשקעות אחרות, כמו בדולארים. חוגי ביקש מהפקיד להחזיר את ההשקעה בסבסח בהשקעה בדולארים, אולם זה הצליח לשכנעו שלא לעשות כן. רק אחרי ארבעה חודשים מכר את תעודות סבסח והשקיעו כספים בצמד־דולר. חוגי תבע את הבינלאומי בבית־הדין, בטענה כי הפסיד כספים בגלל ההשקעה בסבסח, שלא אחראי הבנק בגלל יעוצו ושיכנועו של הפקיד. בית־הדין השפט העליון קבע בריון כי לא הוכח שהבנק נהג ברשלנות, ושצדק בית־הדין המחוזי, כאשר קבע כי הבנק לא נהג ברשלנות. אולם למרות שאין עילת־תביעה נגד הבנק, יש טעם לפגם בהתנהגותו של הפקיד, קבע בית־הדין השפט העליון. חוגי לא בא אליו כלקוח של הבנק, לבקש את הצעתו, אלא בא בריצה ובחולטה ברורים כיצה להשקיע את הכסף. הפקיד מיוזמנו השפיע עליו השפעה מאסיבית, עד שהצליח לשכנע אותו להשקיע את הכסף בהשקעה שהבנק היה מעוניין בה. הפקיד לא דאג לטובת חוגי, אלא לטובת הבנק.

חג חרות שכחו !!

"גד" חברה להפצה
תל-אביב, יד חרוצים 7,
טל. 377056, רב-קווי

יוסי הולדת על הגג ★ בר־מיצווה עם אשת השגריר ★ מסיבת־היכרות של רקדנית פאריסאית גמישה וחטובה

תל־אביבים גברו על הנתנייתים

לכבוד יוסי הולדתו ה־31 של איש־החברה **עמוס כהן** חברו ידידו, האר־כיסקט **שמואל שפירא** והדוגמנית **תמי בך־עמי** ואירגנו לו מסיבה שמי־חה ותוססת בדירת־הגג הענקית של שפירא בנתניה. לקראת חצות וחצי הת־מלאו שלושת המיפליסים של דירת־הגג בהמוני חוגגים, מרביתם תל־אביבים, אם כי גם לנתנייתים היה יצוג מכובד, שכלל את אלוף פיקוד־דרום **איציק מרדכי** ואת שגרירי האיטי בישראל **ג'וזף פרנק**, המתגורר בנתניה, וכמו־כן הרבה יהלומנים ואנשי־עסקים. את התל־אביבים ייצגו הזמרת **גלי עטרי** שהופיעה בחברת אחותה, השד־רנית **שוש עטרי**, ואשת־העסקים **פנינה רוזנבלום** שבאה בחברת בן־זוגה **יובל לוי**.

בגלל המיפגש של התל־אביבים וה־נתנייתים היו כולם עסוקים להחליף

קרוליין לנאפורד (בלבן) מחבקת את חברתה הטובה, השחקנית **אריאלה רובינוביץ**. לנג־פורד, שבאה בחברת בן־זוגה **גיא רפאלי**, היא בעלת עבר כתושבת נתניה.

רשמים ורק מעטים חוללו על רחבת־הריקודים. אבל אלה שחוללו, הרשימו: **תמי בך־עמי** בשימלת־ערב לבנה וחשר־פה שהפגינה שיוף אביבי וחתיכה בלונדית בחליפת־עור שחורה בשם **וילי**, שהתברר למעוניינים שהיא אחר־תו הצעירה של אישה־תכשיטים **אבי סוריד**, והמתגוררת בארצות־הברית.

לקראת אחת וחצי החלו אחרים מה־חוגגים עוזבים לכיוון חיפה, שם התקיי־מה מסיבה המונית, אך המסיבה הנתנ־ייתית לא הסתיימה מכיוון שאלה שיר־דו, פינו מקום לאלה שעלו, כמו עורך־הדין **צבי לירסקי** שבא בחברת אחותו עופרה ועורך **בלומנפלד** שבא עם חברתו **דניאלה דנצל**, אלופת איר־פה בבוקס תאילנדי.

ומי ראג להאכיל את כל העולים והיורדים, המגיעים והיוצאים? הקוס־מטיקאית **ליזיקה שגיא** ומארגנת־התצוגות **חביבה פלמאן**, ששהו במיטבח ודחפו את האוכלים והמשקים למיניהם.

דפנה שמיר נכדתו ה־הקבלן **אריה פילץ** רוקדת ונהנית.

איציק מרדכי אלוף פיקוד־דרום מצא במסיבה שפה משו־תפת עם השדרנית שוש עטרי (לצידו) והם שוחחו על עיתונות ואתיקה עיתונאית. עטרי נראתה כשהיא במיטבה.

שימלה ב־4000 דולר

האורחים שבאו למסיבת הבר־מיצ־וה של **ניסים**, בנה של רקדנית־הבטן **בארי סימון**, התעניינו מאוד בשימ־לתה המפוארת, שעלתה, לפי השערות מקורביה, כארבעת אלפים דולר. בארי נאותה לספר רק שעברו על השימלה במשך שבועיים.

המסיבה נערכה במתכונת החאפלות המזרחיות, כשבמרכז העניינים האוכל והשתיה. את המנות הראשונות אמנם החלו להגיש בשעה שמונה בערב אך את המנות העיקריות קיבלו לקראת חצות.

בארי הנרגשת הסתובבה צמודה לא־חיה **מאיר** ובנה ניסים והשלישיה לח־צה את ידיהם של כל הקרובים והחברים שהגיעו כשמצלמת־וידאו מנציחה את האירוע.

ניסים קיבל הרבה שרשרות־זהב כמ־תנות בר־מיצווה ואחת מהן מאשת השגריר המיצרי, **נג'ואה בסיוני**, שהיא ידידה של רקדנית־הבטן. ואם כי היו גם כאלה שנתנו צ'קים, הרי התליון בצורת ח־י שקיבל ניסים מאשת השג־ריר **ריגש** אותו ביותר.

וכמובן היו גם הופעות של חברים כמו **עליזה אביב** ו**שמואל ספן**, שחברתו, רקדנית־הבטן **כוכב פרי**, היתה פעם מסוכסכת עם בארי וכעת הן ידידות טובות.

אך את ההצגה גנבה **ניקול אלבז** בת ה־9, שהיא תלמידה של בארי המ־גיעה פעם בשבוע מהעיר עכו כדי לקבל שיעורי־ריקוד מבארי. ניקול המ־חוננת הפגינה חוש־ריקוד נדיר ובארי מנבאה לה עתיד גדול.

לבסוף חייבים לדווח כי במסיבה בלסו הרבה חתיכות מדרום־הארץ ש־לבשו שמלות פאריסאיות למחצה וניסו להיראות מאוד עכשוויות. לחלקן זה הצליח ולחלקן לא.

בארי סימון בשימלת־הפאר היתה מתה ללבן מידתה הרקדנית ניקול אלבז. ברקע: סו־

איריס פרי הדוגמנית לבשה הביאה מלונדון. פנינה רוזנבלום מפגינה את חיטוביה

אליס בן-סימון אמה של בארי סימון לבשה במיוחד עבור האירוע שימלת-סאטון וקטיפה וכובע תואם וחוללה במרץ על רחבת-הריקודים בחברת חברות שבאו עימה לאירוע.

בן-ציון הילד-השחקן, שהופיע בתפקיד הראשי בסרט "אבא גנוב" של יהודה ברקן, הכיר במסיבה את ניקול אלבז ולמרות שהיא מבוגרת ממנו בשלוש שנים הם התיידדו והחליפו מיספרי-טלפון.

תוכננה על ידי ועליה אמרה "אלקסיס שימלה כזאת" כשהיא מחבקת את תל-טהרני, צלמה הצמוד והנאמן של בארי.

סופי היי רקדנית הקאן-קאן מדגימה את גמישותה המדהימה כשאילל שמי תומך בה. היי הדגימה עוד כמה תרגילים שהשאירו את הצופים, בעיקר את הגברים, פעורי-פה ופעורי-עיניים.

קנקו ולא לחה

סופי היי היא רקדנית קאן-קאן מקצועית שהתגוררה ורקדה מרבית חייה בפאריס והופיעה בסולן רז'א. אך קיפצה ופיוזה גם על בימות-ריקודים ביפאן, תאילנד, אנגליה, איטליה ואי-פילו ישראל. פה היא הכירה ישראלי בשם **אילן** והחליטה שמרגע שהם הכירו היא תרקוד בורעותיו ולפרנסתה תעסוק במחול בסטודיו של **איל שמי**. לכבוד ההחלטה ולקראת מסיבת-החזרה תונה ולמען ההיכרות עם הקהל המי-קומי אירגנו מסיבה גדולה במלון ימית התל-אביבי, אמרו ועשו ובמסיבת-הער נק הדגימה סופי החטובה את כישוריה וגמישותה לכל היפים והיפות שגרשו את המקום.

אילנה גבאי מזכירתה של בארי סימון היתה האלגנטית שבין החוגגות הצעיר-רות. גבאי בת ה-23 מעדיפה דיסקו על ריקודי-בטן.

שימלת-מיני ש-בתצלום מימין: הנאים לעיני כל.

יהודית ארדיטי ה-דוג-מנית נוגסת עוגה ומימין מחבק רוני מאנה את ענת קריבושה.

רחל מרחלת על כל העולם

יש חבר? אין חבר? לא ברור!

כשנבחרת מלכת-יופי ישראלית, מה שואלים כולם? לא שואלים אם היא יפה, כי את זה כל אחד רואה לבר. לא שואלים אם היא נחמדה, כי גם את זה רואים. לא שואלים אם היא גבוהה, לא

שירלי בן-מרדכי ותמיר קן
נישואים משני הצדדים

שואלים בת כמה היא, ולא שואלים מה היא רוצה להיות כשתהיה גדולה, כי כולן פחות או יותר רוצות להיות אותו דבר, משהו כמו "לעזור לאנשים, להתחתן וללדת שלושה ילדים". אז מה בכל זאת שואלים? מי החבר שלה? החבר של מלכת-יופי החדשה, שירלי בן-מרדכי, היה — עד שבועיים לפני בחירתה — בחור יפה בשם תמיר קן, שהוא חייל ודוגמן בוזמנית. הם היו חברים כמעט כמשך שנה, ובמשך השנה הזאת הוא כל הזמן רחף אותה להתייפות ולנסות לדגמן, ובכל פעם כשראה צלם מתקרר הוא היה אומר לו "צלם אותה, צלם אותה, תראה כמה היא יפה". הוא האיש שרחף את שירלי להציע את עצמה לתחרות מלכת-יופי. ואו, ממש שבועיים לפני התחרות, עבר ביני-הם חתול שחור, והם נפרדו. אבל אל תשמוחו כל-כך. אני שמעתי שכיום האחרונים ממש יש גישושים משני הצדדים לחדש את החברות.

על הרומן של אשתו ריטה, שהיא חיה בנפרד ממנו והמאוהבת בתעשיית רזני שטן. אבל מזה זמן רב לא סיפרתי לכם מה עלה בגורלו של אבי חזן, הדוגמן יפה-התואר, שהיה החבר של אוראל כמשך ארבע שנים רצופות. אז הדוגמן מכבב בהצלחה באירופה ומרוויח הרבה כסף, וגם לו קורות מפעם לפעם הפתעות לא-צפויות. לפני חורש, למשל, הוא הופיע בפאריס בת-צוגת-אופנה של אחד ממעצבי-העלית של עיר-האורות, ולצידו במסלול צעדה דוגמנית-הצמרת הבינלאומית ג'רני דול, אשתו ואס-בתו של הזמר מיק ג'אגר מהאבנים הסתולנות. ובין פסיעה לפסיעה היא אמרה לו שהוא מזכיר לה את ג'אגר, כי שניהם בעלי מיבנה-גוף דומה, ולשי-ניהם שפתיים חושניות ומלאות. בקיצור, היא התלהבה ממנו, ועוד יותר מהעובדה שהוא מיש-ראל, והשניים התחילו להיראות בכל המקומות האופנתיים בעיר במשך שבועיים. אך אבי דאג להרגיש שמדובר בידידות בלבד, ושאינן שום עניין רומאנטי ביניהם.

אורה וחיים הרצוג עם ילדיהם יצחק, מיכאל ורונת
נישואין בסודר-סודות

נישואי הקצין והקצינה

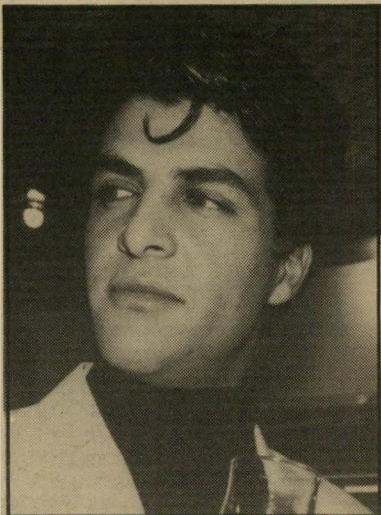
לנשיא חיים הרצוג ולאשתו אורה יש ארבעה ילדים מוצלחים. הבן יואל גר בשווייץ עם אשתו, הבת של המיליונר נסים גאון. הבן יצחק, שהוא עורך-דין, חי בירושלים עם אשתו, שגם היא עורכת-דין. הבת רננה היא סטודנטית וגרה בירושלים. והבן מיכאל, שהוא קצין בצבא-הקבע, חי בתל-אביב. נכון שאין הרבה רכילויות על מישפחת הנ-שיא. אבל בכל זאת, כשיש שם חתונה, כל העם יודע מזה, ואפילו שמח. לכן התפלאתי מאוד לשמוע שלפני חורשיים. בסודר-סודות, נשא מיכאל בן ה-33 אשה. האשה היא דליה פרקש, לשעבר קצינה בצה"ל, בת 41. איך אתם מסבירים את זה שאף אהר לא יודע על נישואי בן-הנשיא?

ראיון החודש

אתם יודעים מה זה שיא הטקט? הנה, תשמעו סיפור. מלכת-יופי הראשונה של ישראל, מרים ירון, גרה בדרום-אמריקה כבר קרוב ל-30 שנה. השנה, לכבוד יום ההולדת ה-40 של המדינה, הזמינו את מרים ירון לבוא ארצה ולהיות שופטת בתחרות מלכת-יופי. שילמו לה, כמובן, את הכרטיס, וגם שיכנו אותה בדירה המלכותית של אחד מהמלונות היקרים בתל-אביב. גם כתבו עליה סיפור ארוך, ועשו לה כבוד גדול מאוד. בבוקר התחרות ממש, אף סידרו לה ראיון ברדיו. ירון סיפרה למראיין איך היא נבחרה לפני

צייד, אשה, שחקנית ואהובה סתם ידידות

לפחות פעם בחודש אני רואת לעדכן אתכם על הרומן הלוהט של אישה-העסקים אילן שובס וחברת-לחיים, אוראל זרביב, וכמובן

אבי חזן
הפתעה נעימה בפאריס

אם אתם נשואים כבר 17 שנה והכל בסדר ביניכם, אל תשמוחו כל-כך. לפעמים מתחילות הצרות אחרי 20 שנה. כמו אצל הצייד הזה, הנשוי עם אשתו הנחמדה כבר 20 שנה, ויש להם בן ובת מוצלחים, וכולם תמיד חשבו שאצלם הכל בסדר גמור. עד ש... לפני חורשיים באה האשה לבעלה ואמרה לו: "שב, אני רוצה לדבר איתך!" הבעל ישב, והאשה ישבה מולו ואמרה לו, בערך כך: לפני כמה שנים הבנתי שאני לסבית. בשנתיים האחרונות אהבתי וחייתי עם (ש"ח) קניית ידועה. עכשיו הרומן בינינו נגמר, אבל מצאתי לי אהבה חדשה. החדשה היא (אשה ידועה). הבעל כמעט התעלף. הוא סיפר לילדים, והילדים הם המומים. בנייהוג עומדים להתגרש. הם החליטו לעשות את זה שקט ואלגנטי.

"צביטה בלב לא הרגשתי", אמרה ירון הטקטית, "אבל הרגשתי שיעמום גדול. כל העסק, בעצם, די לא מעניין".

מרים ירון (1953)
שיעמום נדיר

30 שנה, ומה קרה לה מאז. אז שאל אותה המראיין האם הספיקה לראות את המועמדות השנה, וירון אמרה שכבר ראתה אותה. האם לא הרגשת צביטה בלב כשראית את הצעירות היפות?

רִינוּ / רון

את רשלנות פושעת! אלמלא המינוס הגדול שלי
בזמן הייתי הולכת איתם על מישפט-כאסה.

הטיבעי ברשות הפרט. אבל אפשר שאנו טועים וגם בכך חלקנו עם האנינים שכבר אבר עליהם הכלל. הגה יותר ויותר מידרנו הצעירים החלו באחרונה מתרעם על מצב בריאותם הלקוי. חלקם — מעניין — רווקא ערב אירועים שבהם נחתכים דברים — או ערב צאת ספיריהם הדי רשים לאור.

מי אנתנו — שוב — שנבוא אליהם בטענות. מה גם שמצב בריאותנו שלנו אינו כליכר איירי אי, ברור השם, וכבר רשמנו לפנינו להזכיר עובדה זאת ערב צאתו לאור של סיפרנו הבא. אותה ואת העובדה כי הזמן רץ ואינו עוצר, אדם לעפר יולד, ורק בנידרשף יבניהו עוף: הכל עובדות מצערות ונסיבות מקלות. כיצד אומר עמיחי: "ראיות מצילות במשפט הנורא."

אבל ייתכן שמה שמר גיורא לשם מבקש להשכיחנו אינו אלא זה: כיוון שהחריפה מחלתו (אנחנו מנצלים הדרגות זאת לשגר לו מכאן איחולי החלמה שלמה בעגלא ובזמן קרוב) ונשי תבשה עוברת הספרותית — יש לו יותר זמן לעבודה שאינה ספרותית. והרי לך באמת נימוק שהפן הציבורי שבו הוא עיקר.

היסוסים וחולשת הרעת

עתה משמיע לנו חבר ההנהלה הפורש דברים כדורכנות על "נטייה להתחמק מאחריות להחלי טות ולמנהיגות" (כוונתו כמובן למנהיגות אגור דת-הספרים של מדינת ישראל, לא לממשלתה, חלילה!) קובלנות על "היסוסים וחולשת הרעת" על "הנטייה לתפוס ראש קטן" (סלנג נשחת למדי כפי סופר ומבקר עברי) ושאר חוליים ומרעין בישי שמצא בקרב מי שהיו אך תומל-שלשום בגדר עמיחי. לפחות למראית-עין.

בכלל אני ממליץ — בכל הנוגע לאגודה זו ולכמה מדובריה — לנקוט תמיד סייג זה: למר-אית עין. למשל: למראית עין אחת זה באמת כך, ואילו למראית עין אחרת זה בהחלט אחרת. פשוט, כדי שלא נופתע על ידיהם. מכל מקום, לא נופתע למראית עין.

מה בדבר כמה דוגמות קונקרטיות?

הנה — מביא הכותב דוגמה כזאת: מחמת אותם היסוסים וחולשת הרעת של המהססים וחולשי הרעת שעמים ישב עד כה לשולחן, נמנעה יציאתו לאור של "אנתולוגיות של הספרות העברית" שחברונן הורגש כל-כך, כידוע, בשנים האחרונות כציבור הרחב בישראל.

עכשיו, הוא מקונן, כבר מאחר מדי. איחרנו את המועד בחורשים אחרים. בחורשים? ודאי לכם עוד תמיתה. אנחנו לתור מנו היינו סבורים שאנתולוגיות יפות אין להן שעה, כלומר, כל שעה יפה להן. האם רק בשנת ה-40 הנוראה הזאת למדינת ישראל עשויה האגודה שלנו להוציא אסופות נאות של יצירה עברית? ודרך אגב, מי שמע אייפעס על "יובל הארבעים" יובל העגלונים — או, זה כבר דבר אחר. אבל יובל הארבעים??

עתה, משאחר המועד הקריטי למראית עין לאותן אנתולוגיות מהוללות, האם מותר לנו כבר לברר בריכת הגומל על שניצלנו מן הפורענות שהיתה צפויה לנו מידיהם של לשם ועמיחי?? כאגודלוג ותיק, חוששני שלא איש-בשורה (טובה) אני. האנתולוגיות תצאנה גם תצאנה. אם לא השתא — בשנה הבאה. ואם לא בבאה — בזו שלאחריה. לא יעזור לנו שום דבר. אם אלה גמרו ואמר ברעתם להוציא אנתולוגיות — תהיינה אנתולוגיות.

ברק בית יסורי

ועוד לחבר ההנהלה הפורש הצעות רבות ומי גוונות באמתחתו — לפחות עכשיו, משפרש ושוב אין עליו המלאכה לקיים. כך: האגודה חייבת לעשות כל שביכולתה כדי לאלץ את הכנסת לחוק את חוק זכויות היצרים שלה... האגודה חייבת לצייד את בית גנויה במיטב הציור והשיטות המשוכללות... האגודה חייבת לנהל את סדרות הספרים שלה באופן מיקצועי, כלומר, באמצעות הוצאת-ספרים של ממש ולהבדיל מהר צאת-ספרים שאינה של ממש... האגודה — כבר דה תלוי בחירוש של רעיון הכינוס הביאליקאי... האגודה חייבת לערוך ברקבית יסורי בתקנונה, כדי שתוסיף להיות ביתם של סופרי אמת... — "תוסיף", חבר הוועד לשם? "ביתם של סופרי אמת"? ואתה וחבריר תדאגו לכך? והרי רק השנה נפלה אצלכם שם באורים הצעה נאה להוד מין סופרי "אמת" כתנון לוין, דן בן-אמוץ, נסים אלונג, עמוס עוז, רליה וביקוביץ, ישראל הר ועוד כמה וכמה מן האמיתיים" להצטרף לאגודתכם כלי. "ניירת" ובלא חרפת "ממליצים" ומליצייר שר — סופרי אמת, הן תסכים עמי, אינם זקוקים לכאלה ולכשמכמתה, שהרי סיפריהם מדברים בעדם.

תהיה סבלן, אהובי

אינני יודע מה לגביכם, אבל המזור הרוחני היחיד שעודד את רוחנו הנכאה וחיוק את ידנו הרפה בימים טרופים אלה לישראל בא בדתות של קונטרס תהיה סבלן — זה שמו בישראל וכינויו בלשון הקודש — בהוצאת חסידי ברסלב, שנתן בידנו יהודי עבדן אחד ברכבת מחיפה תובב"א תל-אביב תובב"א. נוכח השפעת הפלאים של הקונטרס הנ"ל, החלטנו לשתף גם אתכם, אחים אהובים ויקרים, בחוויה המיוחדת במינה שבקריאת דיברי העצה והחוכמה, הבינה והניחומים הבאים.

הפעם — רק שני פרקים קצרים. אבל אם תרצו ולפי דרישת הקהל, כמו שאומרים, יש עוד. יש מאיפה לקחת. ויבואו הדברים בעצמותיכם כשמן הטוב וברוחכם כצורי ומזור בגלעד. אגב, הניקוד — במקור.

ס. בלן ■

א.

אחי היקר ראה להרגיל את עצמך במדה היקרה של סבלנות — לסבל על כל מה שעובר עליך, כי עקר אריכות ימיו של כל אדם ברהינות ובגשמיות תלוי אך ורק במדה היקרה הזו של סבלנות, וכל מה שזוכה לסבל יותר, בממשיך על עצמו הארה נוראה ונפלאה מזי שכנית עזו יתברך, כי באמת עליך לדעת, אשר אין שום מצאיות בלעדיו יתברך בלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ומה שצדמה להאדם אחרת, זה בא לו מרב עוונותיו, שעלי-ידיה נכנסים בו כסירות ואסיקוריות, וכמו-כן הוא נעשה עצבני (שקורין נעדרו), מה שאין בן בשוובה האדם לשוב בתשובה אמתית אליו יתברך, וממשיך על עצמו הארת נעמיית זו שכנית עזו יתברך, ומאמין בו יתברך באמת, אשר מלא כל הארץ כבודו, והכל לכל משגח בהשגחתו הפרטי פרטית, אז יהיה סבלן גדול על כל הבא עליך, כי ידע אשר יש מה יד הייח בעצמו, ויברך רק אליו יתברך, עליך ראה, אהובי, אחי היקר,

להכניס בך אמונה פשוטה, ותדע כי אין בלעדיו יתברך בלל, והרגל עצמך לא להגיב ולא לצאת להתקוטט עם שום ברה, רק ראה להגיע אל מדת הסבלנות, ותהיה סבלן גדול על כל מה שעובר עליך מבית ומבחוץ, ואז יקא תזכה להתעלות על-בליית העליה, וכמעט שובל המדרגות וההשגות לזכות אליהם אי אפשר, כי אם עלידי מדת הסבלנות, הנזכרת מאמונה פשוטה; עליך ראה שתהיה סבלן.

ה.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, אשר אין לך, עוד מדה טובה ויקרה בחיי האדם כמו מדת הסבלנות, כי בזה העולם עובר על כל אחד בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש כל מיני צרות ויפירות, עצבים ומתחים, ולולא מדת הסבלנות, אז היה האדם מתפוצץ לגמרי — הן כמה שעובר עליו בעצמו — שבכל פעם הולך לו הפוך מרצונו והן מאחרים — שבכל פעם שרק עושה איזו טובה לבן אדם, מקבל בחזרה רעה תחת הטובה שעשה, אשר עליך כל זה כמעט שיתפוצצו עצביו, וחושיו ותמונתו, חס ושלום, עם כל זאת עליך לדעת, כי ההבדל בשביל קיום האדם בגשמיות להגיע אל מדת הסבלנות, כי בשאדם רוצה לחזר בתשובה, ולתקן מעשיו, יש לו הרבה חלישות הרעת — הן מעצמו, כי בכל פעם מקבל על עצמו להיטיב מעשיו, ולבסוף נופל אל תאותו ומדותיו הרעות והמדות, ועוד פעם נכשל בעוונותיו, ונופל אל תוך הבזי וההזמה שלו, והן מאחרים, כי ראה, אשר לכלם הולך בנקל בעבודת השם יתברך, וכלם מצליחים, ולו הולך הכל להפוך, נגר כל זה צריך שתעבד הרבה על מדת הסבלנות — לסבל כל הבא עליך, ורק זה יעזר לך לעבור על כל הבא עליך ברוחניות ובגשמיות — ממך ומעצמך וכן מאחרים; אשרי מי שאוחז תמיד במדת הסבלנות, שהיא המדה היקרה שבכל המדות.

מגיב — במכתבים למערכת ובשאר דרכי תגר בה.

כינוס בהול

נבהלה חבורת הזבל שלנו ונתכנסה לכינוס בהול — גיורא לשם מידענו היה אחד ממארגני, שוב, אם זיכרוננו אינו מטענו — שבו עמדו וקבלו על "ידידת קרנה של הביקורת".

ולא נתכוונו, חלילה, לכך שריבוייהם שלהם ודיברי עמיחיהם וכן רבים מדיברי הבורות והבלע המתקראים במקומותינו ביקורת אינם ראויים למי אכל כבל, ושהם לעיתים קרובות בחינת תחליף לשחיטה או לקטילה ממש, תחליף מילולי לדרבן עצמו. ולא נתכוונו לכך, שכאשר מתפרסמת אחת לשנה ביקורת ובה דיברי טעם, או ביקורת שלא ניכר בה תחל בשורתה הראשונה שהיא "מכורה", מכורה להיטיב ומכורה להרע, מעורר הדבר תדמה כללית. וכדבר הזה עצמו קרה לי באחרונה עם ביקורת שכתב צפרי גוטליב במדור זה על סיפורו של חיים באר, עוז הוסיור, ונתבדלו אלי כל מודעי בתמיחה: מיהו צפרי גוטליב זה? וכש תמהתי אני על תמיחתם עשיתי לי כבר שכתנו כמעט מהי רשימת-ביקורת אינטליגנטית של ארס שדומה שאף אינו מכיר אישית את המי חבר... עד כדי כך הגיעו הדברים!

לא, לא נתכוונו הללו בקנותיהם. ביי-רית קרניים זו שלהם נתכוונו לכך שהקרה הנוגעת החלה אף היא מבינה סוף סוף שהקרקע מתחילה לבעור מתחת תלפיים הנושאות או תה.

בתמימותם חשבו כאמת שלעולם חוסן, שעד אין קץ לא יכיר איש בדבר זה, שמה שמתקרא אצלנו ביקורת סיפרות וביקורת אמנות וביקורת תיאטרון וביקורת סלוניות אינה אלא חריתה לתחום הרוח של האלימות הפושה ברחוב, וב- כיכרות, ובשוקים, וב-שטחים.

וכי הם — חבורת הזבל שהכל יודע מי היא ומיהו מורי הלכה שלה — אינם אלא המקבילה ה"ביקורתית" המדויקת לזבלנים אחרים אלה של חיינו: חבורת הזבל של כך ושל התוחה, אבירי הטראנספר ואלופי יש"ע, הכהן-אבדוכים והד לוינגרים והדניאלה וייסים והקוקים של הקב"ה כמחתרות למיניהן?

מתבררת בוועד האגודה אינני מתפטר, כיוון שאני מבקש לעשות למען ייסורי של כתב-עת לביקורת, שלחיוניו אני מודע מאוד.

ועוד איך הוא מודע? ואת כתב העת הזה לביקורת" — במקום "כתב-עת", קרא: עכש שופכן — מתכוון המת-פטר-הנוגות-כמקומו שלנו להגיש להם, לחבריו החרשים, "על מגש הכסף". "על חשבון הבארון", כלומר, האגודה.

ואם נותר עוד קורטוב של שפיות בראשיהם של חברי אגודת-הסופרים שלנו — רוקא את העיט הגוסף הזה ימנעו ממנו. די בהחלט בקיי-ע. ערוך ■

והלא המדובר בכאר שגם אתה שתית ממנה, אף הרותיות אותה. ולא פעם ופעמיים, אם זיכרוננו אינו מטענו.

אולי כוונתך לכך, שאגודת-סופרים זו הוועקת תדיר על מחסור בכספים ומשלמת לעובדיה הנ-אמנים משכורות שאילו קראנו להם משכורות רעב לא היינו יוצאים ידי חובתנו, שאגודת-סופרים רים דלה ודלפנית זו, למראית עין, תוציא לאור שני ביטאונים: אחד לשרים, סיפורים וביקורת. ואילו השני — לביקורת נטו, כמו שנהוג לומר כיום.

הנקודה או האמת במערומיה

עכשיו באמת היגענו לנקודה. עד עכשיו היי-נו רק מכרכים סביבה כאותו גיבור ברנרי. והי-נקודה היא כמובן שחבריה-הנהלה-הפורשי-הכר-העוד-הנשאר לשם אינו רוצה במאזניים זה שבו כבר מכתיים בקודש שני עורכים שהכל או כמעט הכל משבחים את מלאכתם.

למה לו ללשם שלנו מאזניהם של אחרים? הוא רוצה במאזניים שכולם שלו, במנהיגותו, בלא אותם "היסוסים וחולשת הרעת" שהם לעתים קרובות סימן מובהק של תרבות? מאזניים שלו ושל כמה מעמיתיו הסיקריקין המופרים — אין צורך לנקוט בשמות, הכל יודעים במי המדובר ומי שאינו יודע לא כדאי לו שיתרח להיוודע: אלה הנאלצים לפי שעה — או לאזניים שכן שומי עותו — לחזר על פיתחי הבימות הקיימות, כש-כלי אומנותם בידיהם: המאכלת, הגרון וצלחית הרעל.

פה ושם נפתח להם איזה פישפש או צוהר. פה ושם מאשר פה. אם מחמת עורך שאף הוא אינו מן האנינים ואם מחמת חברו המבקש לעורר סו-יטו סערה וזוטרטא בספל הפושרין שהוא מרחיק מדי שבוע בשבוע.

אבל פה ושם מתחיל כבר להימצא גם מישוה שטרק בפניהם את הדלת או את אותו פישפש. אם מחמת הרוח שצדיקים אלה מפצים על סבי-בותיהם, ואם מפני שהעורך הוא איש פיקח סתם, והוא חוכך ברעתו, למה לו לעורר עליו את חמתו של כלל ציבור הכותבים בארצו. החסר משוגעים הוא?

וכך נאלצו סיקריקינו להטריח עצמם אחר כבוד עד למיסעף השרון, מקומון חיריה ואשפתון רמות לוקסוס. שם הם מטילים את מימיהם באין מחריד ואולם גם באין מבין לריעם ומשם הם מגיחים מדי פעם למיתקפת סירחון במימה המור כנה להסריח לשבוע, אם לא לדורות...

ועוד גרוע מזה אירע באחרונה, מבחינתם. אפילו ציבור האמנים — סופרים ואמנים, משוררים ואנשי תיאטרון — אותו ציבור גדול של נעלבים-זאינים-עולבים שמן ההפסדה — התנ-ערו אף הם באחרונה וועקו. "עד כאן" גדול באזניהם של כיריונינו המקופחים ועורכיהם. וגם הציבור הרחב — אותו "רוב דומם" של סקרים ומישאלים — התעורר מתרדמתו הניצחית והחל

מכל מקום, הרושם שהתקבל כציבור הרחב היה שהאזנים המקומיים שלנו — מר גיורא לשם ביניהם, כמובן — רווקא חוששים קצת מעורף של "סופרי אמת" באגודתם. הללו עוד עלולים חלילה להטות את הכף לטובתן של כמה אמיות שאין להם מקום באגודה זו, שאף לא יצאה כדברים נחרצים על מצבה המוסרי של ארצם בימים אלה. הגיתו הכל לוודי אלן ולסול בלו, צדיקים שכמותם. אבל נניח לזה. ונמנע מתחיל לרחוק.

המרצע יוצא מהשק

כיוון שאנחנו עוסקים כאן בפתשגן של עסקן ותק וממולה, שררכי עורמה ו"אירגון" אינם ודים לו כלל וכלל, לא עליה כלל על דעתנו לחפש את מרצעו של הבעל-מחבר בראשית דבריו, הגם שהרברים על "הוצאת-ספרים של ממש" כבר חוששים את אפסיקצהו. גם את האפס וגם את הקצה.

ואכן, כעת, קרוב-קרב לסיפא, מואיל אותו מרצע — קשל היה מועמדת נכלמת מעט למל-כתיופי — לצאת מן השק שלו ולהתגלות בכל הדרו.

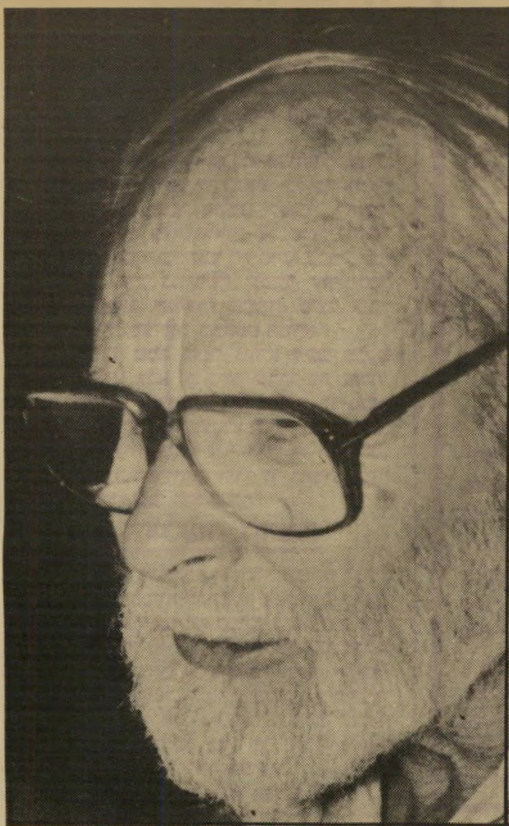
לשם כותב: "מחברתי בוועד האגודה אינני מתפטר, כיוון שאני מבקש לעשות למען ייסורי של כתב-עת לביקורת, שלחיוניו אני מודע מאוד."

סוף סוף קשט דיברי אימרי "אמת", רברים של "ממש". סמי מכאן מיפעל הכינוס הביאליקאי שבלעדיו לא אפשר עוד; נשכח גם התביעה שהאגודה "תוסיף" להיות ביתם של סופרי "אמת". שוב אין מזכירים את "מיטב הציור והשיטות המשוכללות" שארכיון נונים חייב להיות מצויד בהם (מסתבר שיאלץ להוסיף ולהתקיים בציד ובשיטות הנהוגים בו כיום). אפילו האנתולוגיות שעבר זמנן נעלמו ללועזת שכאן...

חבר הוועד לשם נותר בוועד האגודה כדי "לעשות למען ייסורי של כתב-עת לביקורת". באמת אפשר היה לחשוב שחסרי בימות לבי-קורת אנו והרי כל מוסף ספרותי, כל מקומון, כל מדורון של אמצע השבוע, כל כתב-עת וכתב-עתון, כל כתב-כלע, כתב-כלעם ובית-כליעה לדיכרי ספרות רחשים דיברי ביקורת כתולעים אלה בבשר המת. מרוב ביקורת, כמעט שאין רר אים אצלנו את היער, כלומר, את הספרות, האמי-נות...

ומלבד זאת, מה קרה למאזניים, בטאונה הנאה כאמת של אגודת-הסופרים שלנו (כצד ארכיון נונים, אולי הגדול שבהישיגיה בשנים האחרונות)? האין בו, בצד שריים וסיפורים, מערכונים ודיכרי גות, מקור ותגוים, גם דיכרי ביקורת ראויים? מה עשה לו מאזניים רשע זה לחבר הוועד שלנו, שאינו נכון לומר שיבחו כפניו או להקריש לו — כיצד שרה יהודית רביץ — אפילו מלה טובה אחת...

רק מלה טובה אחת, חכריה-הנהלה הפורש.

אהרון דוירי:

„הוא לא משלם כדי להיבחר. הוא ציוני טוב!“

כמה מאיתנו, העיתונאים, דווקא מחפשים נקודות-אור, שאפשר לכתוב עליהן כמה מילים טובות. בשבוע שעבר הגיע ארצה „מטוס ההזדהות“, ובו יהודים אמריקאים שבאו במיסגרת פרויקט „שאל“, שאותו מנהל תת-אלוף (מיל') אהרון דוירי. 470 היהודים באו ארצה כדי לעזור במחנות צה"ל, בקיבוצים, במושבים ובבתי-החולים, וגם כדי להזדהות עם ישראל. אכן נקודת-אור בים הצרות. אלא שנודע לי כי „מטוס ההזדהות“ מומן ברובו על-ידי שאול הורניק, ראש עיריית מרלבורו בניו-ג'רסי, הרוצה לרוץ למשרת סנאטור, והזקוק לקול היהודי. והקול היהודי – כך אמרו לי – שמח לבקר בישראל לשבועיים, אם כל העסק עולה לנוסע רק 250 דולר. האם נכון שכל נוסע שילם רק 250 דולר, שאלתי את אהרון דוירי, עבור כרטיס העולה כמעט 900?

לא נכון: הכרטיס עלה לכל אחד מהם 298 דולר.

● והשאר מומן במסע-בחירות של שאול הורניק? אני לא מאמין לזה. במטוס היו אולי 20-30 איש מאיוור-

מיבצעים

הבחירה שלו. השאר מכל רחבי ארצות-הברית. האיש הוא פשוט ציוני, ורצה לעזור.

● לא חשבתי שהוא רצה להזיק, רק נדמה לי שצה"ל או מדינת-ישראל לא צריכים להיות מעוררי בים במסע-בחירות של אנשים בארצות-הברית, אפילו אם הם יהודים.

אנחנו לגמרי לא מעורבים. אני לא מקבל את המסקנות שלך.

● אתה לא חושב שאם יהודי אמריקאי מקבל כרטיס הלוך וחזור לישראל ב-298 דולר, הוא ינצל את זה פשוט לביקור קרובים?

בפירוש לא! האנשים האלה באו לעבוד כאן, להזדהות עם המדינה, ואני מציע לכולנו להעריך את המאמץ שהם עשו. מותר גם לכם, העיתונאים, לתת לטיפה לדבר יפה. (דניאלה שמי.)

אמנון נדב:

„שיהיה ברור שאנחנו מתנגדים. אנחנו נפגשים!“

ראש-הממשלה יצחק שמיר הורה לסגור לשבוע ימים את ביטאון רק"ח „אל-איתחאד“. הצו הוצא לפי סעיף 19 לפקודת-העיתונות, שריד מימי המנדט.

עיתונות

האם עיתונאי ישראל מתכוונם לשתוק, שאלתי את יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, העיתונאי אמנון נדב.

בשום אופן לא! כבר בתחילת השבוע אנחנו נפגשים.

● נפגשתם כבר כאשר נסגר „דרך הניצוצין“ לפני חדרש וחצי.

נכון, ואז הסתפקנו בקבלת החלטה עקרונית, שאותה העברנו לכל שרי-הממשלה. הבענו את התנגדותנו לסגירת עיתונים בדרך מינהלית. גם הפעם אני רוצה שיהיה ברור שאנחנו מתנגדים ככל מה שאנחנו יכולים לסגירה, וזה יהיה הכסיס לכל הפעולות שלנו.

● מה תעשו מבחינה מעשית?

בישיבה השבוע נבדוק מה אפשר לעשות, ונתייחס גם פניה לכג"ץ. (דניאלה שמי.)

איריס מרקוביץ:

„גם בישראל תיתכן הקמת מיפלגת-נשים!“

באיסלנד נערך באחרונה סקר דעת-קהל, שגילה שמיפ-לגת-הנשים הפכה שם למפלגה השנייה בגודלה. ב-1983 נבחרה באיסלנד אשה כנשיאת-המדינה. פניתי לאיריס מרקוביץ, יושבת-ראש התנועה הפמיניסטית בישראל, ושאלתי אותה אם תיתכן גם בארץ מיפלגת-נשים כה גדולה, שתתפוס מקום נכבד בפוליטיקה הישראלית.

אני רואה שני תהליכים מנוגדים בחברה הישראלית. מצד אחד חוסר-רגישות של השילטון לענייני-נשים, הגורם לתיסכול ולחוסר-אונים. ומצד שני יש התעוררות פמיניסטית. נשים הפסיקו לחשוש לקרוא לעצמן פמיניסטיות. מתחילה לחרור ההכרה שאם הן לא תעוררנה לעצמן, המיפלגות הקיימות לא תעוררנה להן. הניגוד בין שני התהליכים עשוי להצמיח מיפלגת-נשים.

● האם יש די נשים בפוליטיקה?

אשה אחת בממשלה, שמונה אחוז בכנסת, שני אחוז ברשויות המקומיות – עולב למדי.

● מדוע בכלל יש צורך בהקמת מיפלגת-נשים?

כדי להחריף לתודעה של המיפלגות ושל הנשים שהן 51 אחוז מציבור-הבוחרים, ושהן יכולות להיות קבוצת-לחץ. ב-1976 העלה הציבור המיוחרי את הליכוד לשילטון, וכך יכולות הנשים להיות הכוח שיכריע בין שני הגושים הגדולים, ולשחרר את עצמן משילטון הדת ומחוקים מפלים אחרים.

נשים

● האם עצם קיומה של התנועה הפמיניסטית אינו סותר את הרצון לשיוויון בין המינים?

לא. כרי שיהיה שיוויון, צריך לתת למקופחים קרדיט נוסף. קודם כל צריכה לבוא ההכרה שיש אפלייה. מיפלגת-נשים יכולה לעורר את עניין חוסר-השיוויון.

● מדוע לא די בנשים, שהן פעילות עתה במיפלג-גות?

טוב שיש נשים פעילות במיפלגות הקיימות, אולם מיפלגת-נשים יכולה רק להוסיף.

● מה אומרת העובדה שבאיסלנד המיפלגה השנייה בגודלה היא מיפלגת-נשים?

זוהי עובדה מאוד מעוררת, השוברת מיתוסים. ריכוז-האשה בישראל לא יימשך לנצח. (יוסי עין-דור.)

אמנון הלפר:

**„כמו שני תיישים
העומדים על גשר!“**

יויאן ברציון:

**„הלקוחות ביקשו משהו
שונה לליל הסדר!“**

סוזי שיפר:

**„בדקנו. אין להם סולם
המגיע לקומה 7!“**

הדין-וחשבון שחיבר מבקר-המישטרה, אברהם אדון, חשף לציבור ליקויים חמורים בתיפקוד המישטרה, והטיל רבב בעבודתם של השוטרים. אדון נלחם בשיטה. מפכ"ל המישטרה, רב-ניצב דויד קראוס, לא שלט בכעסו, ותחת לבדוק את מסקנות הדו"ח, הוא תבע לחקור את המבקר, על שהדליף את הדו"ח לעיתונות.

פניתי לאמנון הלפר, לשעבר סגן-ניצב, שהיה ראש מדור-הבילוש ביחידה המרכזית במישטרת תל-אביב, וש-פרש לפני ארבע שנים על רקע פרשת אסף חפץ. שאלתי אותו אם ידוע לו על מעשים דומים לאלה המוזכרים בדו"ח גם בתקופתו.

אני מאמין שגם כומני היו תופעות דומות. יש לזכור שהמיש-טרה היא גוף גדול המהווה חתך אוכלוסייה של עמ"ש-ישראל.

● **מה דעתך על העובדה שהמישטרה לא פעלה על-פי מסקנות הדו"ח מאז חודש מאי אשתקד?**

אני מאמין שהתקיימו ריונים בדרגים נמוכים, שתפקידם לפעול על-פי המסקנות. אם לא נערך שום דיון בדרג הבכיר, זה חמור מאוד.

● **אתה חושב שהמישטרה צריכה להמשיך ולח-**

זו בהחלט בעייה אישית שלי - הכבוד שאני רוחשת לשוברי-מסורת. לא שיש לי משהו נגד המסורת, אבל גם ה"לחיים" מוצא חן בעיניי.

שתי נשים, העוסקות בקייטרינג במשך השנה, החליטו לשבור את מסורת הדג-הממולא, מרק-הקניידלך וליפתן תפוחי-העץ, והן מציעות ללקוחותיהן ארוחת ליל-סדר ב-סיגנון חדש.

שאלתי את ויויאן ברציון האם זו המעם הראשונה שבה אפשר להזמין ארוחת ליל-הסדר הביתה.

אצלנו כן.

● **איך טלה הרעיון להכין ארוחת-ליל-הסדר ב-סיגנון חדש?**

האמת היא שאני ושותפתי שיחקנו במחשבה הזאת. רצינו לשנות קצת הרגלי-אכילה. יש היום כארץ כל-יך הרבה פירות וירקות מיוחדים ונפלאים, שרצינו לנצל אותם רחוקא לארוחת חגיגות במיוחד. אבל אני לא בטוחה שהיה לנו האומץ להציע למישהו לאכול מרק-פאפאיה בליל-הסדר.

● **אז איך בכל זאת?**

הלקוחות שלנו הציעו. הם שאלו בעדינות אם אנחנו מוכנות

שני ילדים קטנים נחנקו למוות בשריפה בבאר-שבע. מכביהאש הגיעו בזמן או לא הגיעו? היה להם סולם ארוך או לא היה להם?

השאלה היא האם אחרי אסונות כאלה מישוה מסיק מסקנות. האם מנסים ללמוד, לשפר תנאים?

פניתי אל הגברת סוזי שיפר, דיירת בבניין אשר נשרף לפני שנה בגבעתיים, ושאלתי אותה האם העירייה או מכביהאש עשו משהו מאז השריפה.

הם נתנו עצות פה ושם. אבל כשרצינו לדעת בדיוק מה לעשות, הזמנו מומחה-לבטיחות בתשלום, והוא אמר לנו מה לעשות.

מישטרה

קור את עצמה, ולשפוט את השוטרים בבתי-דין מי-שמעתיים בלבד?

ברוב המיקרים השוטרים מעדיפים לעמוד לדין לפני גורמים חיצוניים, ולא בבתי-דין מי-שמעתיים בתוך המישטרה.

● **האם דרישת המפכ"ל קראוס לחקור את המבקר אין מוצדקת?**

אין אדם נתפס בכעסו. זה מזכיר לי שני תיישים העומדים על גשר ומסרבים לוותר זה לזה, ולכן אף אחד לא יכול לעבור.

● **על רקע פרשת חסין ותיק „אפרסק“ בזמנו של הרצל שפיר, אתה חושב שיש שיטה?**

בהחלט לא. מילחמות-הגנרלים אינן משפיעות על כל המישט-רה. אולם לכשיתחלף דור הפיקוד הבכיר הנוכחי, המישטרה תהיה טובה יותר.

(יוסי עין-דוד)

חגים

להכין משהו שונה. הצענו, והם קיבלו את התפריט הבלתי-מסורתי בשימחה גדולה.

● **מה יאכלו הלקוחות שלכן בליל-הסדר?**

מרק קרם עוף, דג נסיכת הנילוס כאננס, שוק-כבש בתנור ברוטב נענע, תפוח מטעמים.

● **כמה ארוחות כאלו הזמינו אצלכן?**

כ-800 מנות, ויש, כמובן, שלמחות הכל הזמינו ארוחת מסור-תית לגמרי.

● **ואיך נזכור שיצאנו ממצריים?**

כתוב בספר, קוראים ושרים חזורים.

● **מה תאכלי את בליל-הסדר?**

אני מזממת לקרובים, אז אוכל ארוחה מסורתית. אבל אני מניחה שאתרש משהו אחר.

אש

השיפורים עלו לכל אחד מדיירי-הבית קרוב ל-15 אלף דולר, והכי מרגיז הוא שבשכיל כל דבר שהוספנו בבית - למניעת שריפה - התרוצצנו בין העירייה לבין מכביהאש, כדי לקבל רשיון. כשחשבנו שעשינו כבר הכל, הזמנו מומחה ממכביהאש שיבדוק. הוא ברק והציע לעשות עוד שיפורים, כמו, למשל, להתקין גלאי-אש בחדר-המדרגות ולחבר אותם באזעקה לחברה פרטית.

● **למה חכמת פרטית?**

לא יודעת.

● **אני זוכרת שהיתה בעיה שהסולם של מכבי-**

האש בגבעתיים לא הגיע אל מעבר לקומה 6. האם בדקתם אתם, דיירי הבניין הגבוה, אם היום יש להם סולם שמגיע יותר גבוה?

כן, בדקנו. אין להם.

(דניאלה שמי)

ואמא שלי ערבייה פלסטינית, מה אני יכול להיות? רק ערבי פלסטיני. זו ממש שאלה קשה. בשביל להיות ישראלי לא מספיק שאגיד את עצמי כישראל, אני צריך שגם ישראל תכיר בזה בפועל שאני ישראלי, כי כיום אני ישראלי חסרי-זכויות.

● **אתה חסרי-זכויות?**
אין לי כל הזכויות ובהרבה דברים אני חסרי-זכויות.

קיצת-יילדים אני מקבל למשל פח-ות מהיהודים, והטענה היא שהם שירתו בצבא. משכנתא לדירה אני מקבל פחות מהיהודים. אני אפילו לא יכול להיות חבר-קבוצה, גם אם ארצה. יש לי פחות אופציות מאשר ליהודי ישראלי. מצד שני אני מבין את המצב הזה שיהודי יכול להיהרג במלחמה ואני פטור מהדבר הזה. אבל לא אני יצירתי את הבעיה שבגללה היהודי הולך למלחמה, ואני לא צריך להיות מוענש בגלל זה ולא לקבל זכויות מלאות. והשאלה הזאת בכל זאת נשאלת והיא לא על הגייר. זה לא עניין של הצהרה או רישום בתעודת-זהות. זאת שאלה שעדיין אין לה תשובה.

כאן נהוג לומר שאתה ישראלי, או שאתה נגד ישראל. ופה יש משהו באמצע ואלה הערכים הישראליים. ● **מה התוכניות האישיות שלך לגבי העתיד?**

אני חושב לעסוק בהסברה של

(המשך מעמוד 18)
אלה ארמות שמוצעות עכשיו למכירה למי שרוצה, גם אני יכול לקנות אותן.

● **ותקנה את האדמה?**
אני לא אקנה אותה. הם מפקיעים ארמות ועושים מהן מיגרשים לבנייה, אם אלה ארמות שקרובות לכפרים ערביים, אבל אם האדמות רחוקות מן

ישראל שאין מתגייס לצבא ואינו מגן על מדינת ישראל נקרא ישראלי?

הכפרים, נותנים אותן ליישובים יהודיים.

● **כשהיכר אותך אז, שנאת?**

אני לא זוכר אף פעם ששנאתי יהודים. בכלל לא שנאתי אחרים. אף פעם לא היתה בתוכי שינאה ואני שמח שלא היתה.

● **מבחינת המחשבה שלך השתנת מאז?**

אני חושב שהמצב השתנה בהרבה. ● **מאיזו בחינה?**

גם אם המצב נשאר אותו דבר, מספיק שלאנשים נמאס מהמצב, וזה כאילו שהמצב השתנה. אחרי 1976 היתה מלחמת-הלבנון, יש יותר הבנה לצד השני, גם מבחינת הערכים וגם מבחינת היהודים. תמיד הפלסטינים חשבו שהם מרוכאים ופליטים וכבושים ולא חשכו על הבעיה של היהודים. והיהודים תמיד חשבו שהם סבלו ושהם אחרי שואה ולא חשכו על הצד הערבי, מה קורה לו. היום כנראה שאנשים יותר מפוכחים ומוכנים לחשוב על הצד השני. ובנושא הזה הערכים הגיעו יותר רחוק מהיהודים במחשבה על הצד השני. יש נכונות מצד הערבים לוותר.

● **לוותר על מה?**
על הכוונות שהיו להם קודם.

● **איזה כוונות?**
אני מדבר באופן כללי על הערכים, לא דווקא על ערביי ישראל. על חיסולה של מדינת-ישראל. הערכים ויתרו על הרבה הזה. ומצד שני אחוז גדול מהיהודים, מההנהגה, עדיין לא ויתרו על הכוונה לחסל את הישות הפלסטינית.

בהתחלה הערכים לא הכירו בקיומה של מדינת-ישראל ובתנועה הציונית. התעלמו מהמצב. היום המצב הפוך, הערכים מכירים בקיומה של ישראל, הפלסטינית.

שני האדם שלי עזב את סחינץ זמנית, והם חוצים לחזור ולגור שם

בקיומה של הציונות, בכך שיש ציונות שפיה שמוכנה לחיות עם הערבים. ומצד שני אחוז גדול מאוד מהיהודים לא מוכנים להכיר באש"ף כנציג של הפלסטינים ולא מוכנים להכיר בקיומה של הישות הפלסטינית ובזכותם של הפלסטינים. ורוצים להדביק אותם לירדן או לכל מדינה ערבית אחרת.

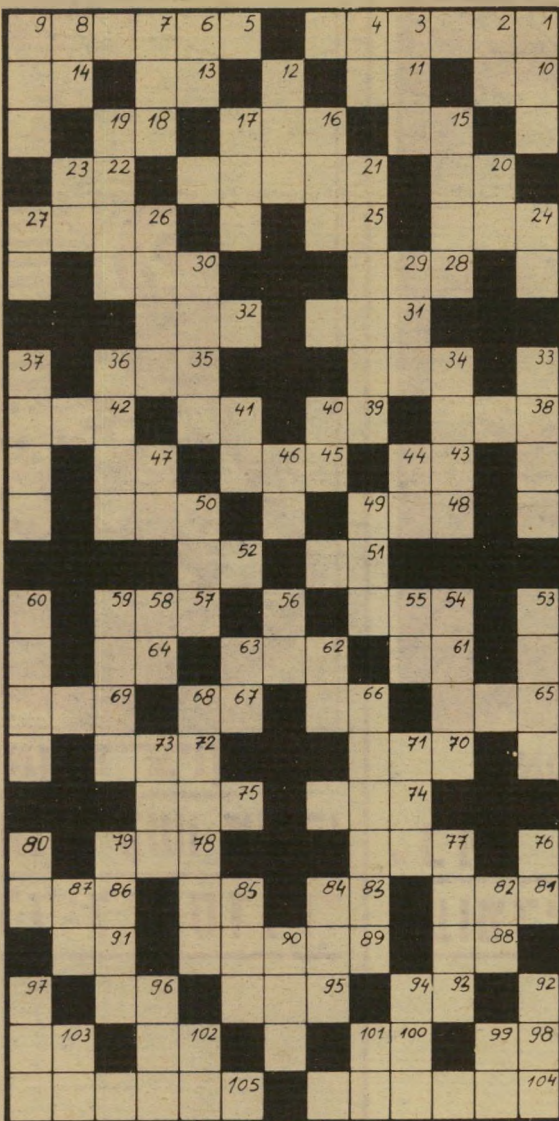
● **איך אתה מגדיר את עצמך?**

זו שאלה קשה. מה המרכיבים של הגדרה של בן-אדם? כל יהודי מגדיר עצמו כיהודי, כי הוריו יהודים. ואם אבא שלי יהודי מרד קאי וגם אמא שלו יהודיה מרוקאית, הוא נחשב ליהודי מרוקאי, ואם הוא נא לישראל, אז הוא יהודי-מרוקאי-ישראלי, ואם הוא בצרפת, אז הוא יהודי מרוקאי-צרפתי.

אבל אם אבא שלי ערבי פלסטיני

2639

תשבץ השבוע הזה

יונית המסמלת מיספר גיאומטרי
רי: 59. מוחלט: 60. עיר קדומה
בנגב: 62. עמוד: 63. בן נוח: 66.
מקומו של בית המקדש (4,2): 68.
סרפנד: 71. ממונחי הזמן: 73.
עול: 76. פעם: 77. בית הוצאה
של ספרי לימוד: 79. משבעת

מאוזן:

1. מיסדר חשאי. אחריהם
עמד בראשו. (3,3): 5. נכדו של
הורדוס: 10. רטוב: 11. בן נח: 13.
שד: 14. אף: 15. זמרת: 16. לבוש:
18. רי: 19. אחורי הגוף: 21.
כושר העוור ללמידה: 22. שפט:
24. בעל חיים מקרינ: 25. כלי
מאור: 26. כת: 28. ציוני חשוב:
30. ממקומות החניה של בני
ישראל במדבר: 31. זמר: 32. אחר
קציר: 34. לח: 35. יונק זעיר
הנראה כעכבר: 38. חיור: 39.
גבוה: 41. כאן: 42. תיקו: 43. עוף
טורף: 45. הנאה: 47. פתחו של
הר געש: 48. התמוטטות: 50.
מימונה: 51. מכשיר מדידה: 52.
אם הפנינה: 54. שיכתב גיל: 57.
פלך בארץ: 61. סוף המשחק: 62.
עד: 64. גיל חופה: 65. שקט: 66.
בת-קול: 67. שוטר צבאי: 69.
רעה: 70. טיפ: 72. אפר חם: 74.
נחל גדול: 75. מהר: 77. יהרה:
78. הרר: 81. כעס: 83. עיר
קדומה כמצרים: 85. מילית
שלילה: 86. אירגון עזרה (ראשי
תיבות): 88. בתוכו: 89. רעב: 91.
אות הניצחון: 93. חרר צר: 95.
נזול: 96. בר: 98. כך: 100.
אמונה: 102. תשלום חובה: 103.
מספר הצדיקים: 104. מטוס קטן.
היה בשורות האוירי של ההגנה:
105. מתווך שוודי מטעם האום
בסכסוך בארץ-ישראל בתש"ח.

מאונך:

1. שומר בית המרחץ: 2. בונה
התיבה: 3. היה מוכיר ההסת:
דרות: 4. כינוי: 6. מהשבטים: 7.
מכס: 8. בוסר: 9. צמח בר: 12.
נעל: 15. עוגית העץ: 16. בן
הגמל: 17. טנטורה: 19. כוב: 20.
יהיר: 21. אי ליד טנוניה: 23. זע:
24. מורה: 26. צמח צורב: 27.
תבלין: 29. צינור מזון: 30.
מישור שארמנו רבת מיגדלים:
33. רוח חזקה: 34. עשרת אלפים:
36. ממלכי מצרים: 37. סירור:
40. מזון המדבר: 41. פרוסה: 44.
נכרי: 46. פחד: 47. קסם: 49. בעל
שערות קשות: 50. שמש: 53.
שורת תרים: 54. צורה: 55. מידה
חשמלית: 56. עוף טורף: 58. אות

יהודית דגן

תן טרמפ לחייל

איתן עמיחי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 03-75-22-777

בשמירה על בריאותך ורכושך

1987

לחצי!

ג'מצי: מעל לדאש

קווין מגי: עוד סל

קווין מגי קולע לסל. סבוביץ היגוסלבי חסם אותו. זה לא הועיל לו. שתי נקודות

סימס ומוטי דניאל – היה זה יומם הגדול של מיקי ברקוביץ ומוטי ארואסטי. שני הכוכבים הוותיקים, ה"לב" של הקבוצה, שעברו ביחד חודשים ארוכים ואכזריים על הספסל. הם הוכיחו שלא נס ליחס, והפכו ללעג את נהרות הדיו של פרשנים למיניהם, שקראו להם לפרוש מפני שעבר זמנם.

גם באחת מעונותיה הקשות הוכיחה שוב מכבי-תל-אביב שמקומה בצמרת הכדורסל האירופי. עתה יצטרכו כדורסלניה להתעלות מעם נוספת בחצי-הגמר בגנט, כדי להעפיל למישחק-הגמר. כדי להתמודד גם בעונה הבאה במיסגרת גביע-אירופה-לאלופות, על מכבי גם לזכות שוב באלופות-המדינה, משימה שלנוכח יכולתה הגבוהה של יריבתה, הפועל תל-אביב, נראית קשה מתמיד.

אבי כסירי
צילום: ציון צפריר

אחרי תבוסות חוזרות ונישנות בליגה ובגביע אירופה, ואחרי שגם האופטימיים שבין האוהדים חדלו מלהאמין בסיכוייה, באה האלופה הניצחית של הכדורסל הישראלי, וכמו קמה מן הקרשים. בעיצומם של ימים קשים של מפלות ומפחיתות לספורט הישראלי, הראו המכבים מתל-אביב שכמו תמיד, הם התיקווה האחרונה, האור שבקצה המינהרה.

הכל היה שם ביד-אליהו, ביום החמישי. 10 אלפים צופים משולהבים, שעודדו את אליהם בכל דקות המישחק. קבוצה מעולה, בדמות פרטיזן-בלגראד, שנתנה קרב מעולה למכבי, חרף הפסדה (98:84). וכמובן: קבוצה ישראלית שהפגינה את אחד ממישחקיה הטובים העונה. אך מעל לכולם – עם כל הכבוד לקווין מגי, קן בארלו, חן ליפין, דורון ג'מצי, וילי

איכתיב לרותי

נעמי רון

יופי זה לא הכל

את מה שהם יודעים לעשות, היא אומרת, היא יודעת גם. מחפשת חבר ושותף אמיתי לחיים, יושר וכנות הכרחיים, אלרגית לטימי טום. רוצה אותך עם ראש פתוח, עצמאי ובלתי תלוי. אם אתה כזה, הופעתך החיצונית וגילך לא חשובים. יש לה כלבה, והיא מקווה שאתה אוהב בעלי חיים. והיא מסיימת ברעיון מקורי: "לעצמי כתיבה — מיברקים מציתי רמיון יתקבלו באהדה". ת"ד 43299, תל-אביב 61430. אם גם מיברקים לא בראש שלך, אפשר להזכיר את מיספרה אצלי, (26/88) ולקבל את מיספר הטל-פון שלה.

לגרות את העיין

"אני מתעוררת עכשיו מתרדמת החורף שלי", היא כותבת. "לקחתי לי פסק של כמה חודשים, אחרי סיפור ארוך. הקבליסט שלך, רותי, היה מזהיר אותי מראש. איך כתבת — אש (וואני) ומים לא בא בחשבון! בכל אופן, כעת אני מאוששת לחלוטין, ומוכנה לצאת שנית לדרך.

"בת 39, גרושה, אם לשניים, השכ" לה במדעי ההתנהגות, ועוסקת בתחום. נראית טוב (באמת) וחשוב לי גם המר"א החיצוני של בך. הוואג, לא הכי חשוב, אבל מה לעשות — האיש צריך לגרות את העיין, הלב והראש. לא צריך להיות אפולו, אבל גבוה ולא שמן. לא שאני כל-כך גבוהה, 1.65 מטר, אבל אוהבת גברים גבוהים.

"חושבת שיש לי הרבה להציע, רג" שית ואינטלקטואלית, למישהו המחפש קשר משמעותי. ואני לא מתכוונת לחי תונה רווקא. חשוב שיהיה רגיש, ושתהיה לו אישיות יציבה ובשלה. המיקצוע שלי מפגיש אותי עם אנשים בעלי פרז פיל שונה, ויש לי הרבה הבנה ורגישות לאנשים לא-הכירי-ציבים. אני מנסה להילחם במשיכה שלי לאנשים כאלה גם בחיים הפרטיים. המשיכה הזאת, בלשון-המעטה, לא היטיבה עמי. לכן באמת חשוב לי שהפרטנר יהיה איש חזק. לא מאצ'ו, אלא מישהו שעבר את השלב של בילבול ותהיה וחפוש עצמי."

אל תשאלו אותי מה מיספר הטלפון שלה, כי אין לי, לצערי (כמו שאתם כבר יודעים, אני בעד תיקשורת מהיר). אפשר לכתוב אליה לת"ד 1532, רמת-גן.

הוא רווק בן 32, מסור, עצמאי בש"ט הפירסום, נראה טוב, גובה 1.78 מטר, אוהב בית וגם ספורט, כמו ריצה ושיחה. הוא מחפש תיקשורת עם בת זוג (לא אחת שכאשר מדברים איתה על בוקר, היא מדברת על ערב). הוא רוצה אותך "בחורה טובה", בגיל 25 עד 32, אוהבת ניקיון וסדר, כי זה מאוד חשוב לו, ונראית בסדר. יופי, הוא אומר, זה לא הכל בחיים. שאלי אותי על 24/88.

והתיזכורת הקבועה: "רותי בטלפון" לשירותכם תמיד ב-221017.

נשית-נערת

"אל תתקשר אליי, אם קשר מפחיד אותך", היא הכתיבה לי בטלפון. "אני אקדמאית, בת 30 פלוס, נראית מקסי 26. אני מאמינה שהגיל לא כל-כך חשוב. מנסיגות, מי שנורא מדקדק בענייני הגיל, מי שמתחיל לתחקר בנושא, בפירוש לא מעוניין בקשר. לא בקשר אותו אני מחפשת, בכל אופן. אני נראית טוב, וכאשר אני מאושרת — נראית עוד יותר טוב. חושבת את עצמי למיוחדת, אבל בעצם, מי לא חושב שהוא מיוחד? יש לי הופעה נאה, אפשר להגדיר אותה כנשית-נערת, כסיגנון הרוח. אם אתה חושב שאתה מושך, מעניין, רצוי אקדמאי, ובוגר — בן 30 לפחות (נהגה), גם היא מדברת על גיל! — שאל אותי על (25/88).

מיברקים מציתי-רמיון

אם לא תהיה תוספת גברית של הרגע האחרון, נראה לי שזה יהיה הפעם מדור של בנות, ורק בן אחד. בדרך כלל, בשבוע שלאחר מכן נוצר איוון, כי מיכתיב הבנות מביאים טלפונים של בנים, שחלק מהם אני מצליחה לשכנע להכתיב לי מיכתבים משלהם. היא נאה, עיניים יפות, הופעה ספורי-סיבית, רווקה בת 35, המצטטת, בערך, את חנוך לוין — "יודעת משהו על החיים האלה ועל עצמי". היא עצמאית, לא מחפשת שרברב, חשמלאי או סבל.

להרגיש סקסית

אני שוב בעניין תמונות. לא אפסיק לנודד, כי כל הזמן אומרים לי במערכת שהמדור הזה נראה דל, משעמם ולא מושך בלי תמונות. אני לא חושבת ככה, אבל אין עם מי לדבר. כל שבוע אני צריכה לשמוע מחדש: נו, שוב מדור בלי תמונות!

אז תצרפו איזה צילום למיכתיבים שלכם, לא חשוב איזה. מצדי שזה תהיה תמונה מחבר/בת-מיצוה, תמונה של הילד, של האמא או של הסבתא. כדי ש"יירדו ממני השבוע, צרפתי תמונה שנתתי (כן, מה לא אעשה למען המדור) מספר על תולדות הקולנוע, של ריטה היוורת. נור"תי דווקא אותה, כיוון שהיא הי"מנה אותי ביופיה ובכל השאר שלה בסרט הנחמד גילדה, ש"הוקרן באחרונה בטלוויזיה. מה

ריטה היוורת מהסרט ביופיה

אגיד לכם, אני רק מסתכלת על התמונה הזאת, ומתחילה להרגיש סקסית. זהו, אז שלחו תמונות, גם אם אתם לא נראים כמו כוכבי-קולנוע.

איך מראים לך

מבצע לחג: זול יותר מחו"ל

דיקטור גרפית II

במקום 400 ש"ח בחו"ל — רק 250 ש"ח

גרפית פרו

במקום 430 ש"ח בחו"ל — רק 330 ש"ח

טורנמנט

במקום 250 ש"ח — רק 155 ש"ח

שיבא כרמיק גרפיק

רק 150 ש"ח

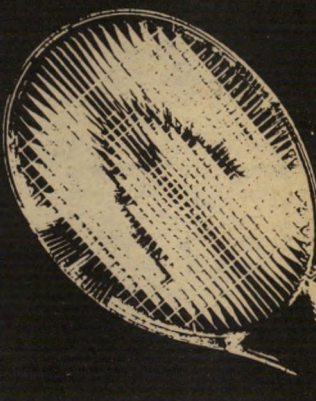
מבחר נוסף של 10 מחבטים "האד" ו"שיבא" החל מ-40 ש"ח

המחירים כוללים: כיסוי, שיוור מקצועי ואחריות לשנה. אפשרות בחשומים.

מחבטי האד היחידים עם

בורם זעזועים גם בידית המחבט

HEAD PRO

ניתן להשיג: בחנויות הספורט ומועדוני הטניס

היבואן: בש"גל ספורט
טל: 03-251121

HEAD HIGH TECHNOLOGY

מלון 5 כוכבים בפסח
איו בילוי יקר!

69.99

- * דיפלומט ת"א 69.99 ש"ח
- * דיפלומט ירושלים 54.99 ש"ח
- * מרינה ת"א 43.99 ש"ח
- * מרינה בתיים 46.99 ש"ח

לאדם בודד נחמד זוגי

מרכז ההזמנות דיפלומט תל אביב

רח' הירקון 145 טל. 03-294422

או דרך בתי המלון ישירות

מלון דיפלומט ירושלים טל. 02-777777

מלון מרינה בתיים טל. 03-552611

מלון מרינה ת"א טל. 03-282244

המחירים כוללים ארוחת בוקר אינט גיליון מע"מ

- חדרים מרווחים
 - מועדוני בריאות
 - מסעדות מפוארות
 - שרות מכל הלב
- בכל אחד ממלונות הרשת

רשת מלונות שיף

מאחלת חג שמח ופסח כשר לבית ישראל

נוסח מספר מקומות לליל הסדר — דיפלומט ת"א 60 דולר בלבד

מיימום: שלושה לילות

מרים
בניחין

זלזל החודש:

זלזל השפעת הכוכבים הנסוגים על גורל האדם

מעברי הכוכבים סטורן ואוראנוס ממזל קשת לגדי, ישפיעו על הכלל ועל הפרט בעיר לם כולו. בעייה נוספת הבולטת מאוד השנה קשורה לכוכבים שיהיו בנסיגה. לנו אמנם נדמה שהכוכב נמצא בנסיגה, אך למעשה הוא אינו משנה כיוון בהתייחסות לשמש. ובכל זאת, לכוכבים בנסיגה יש השפעה חזקה על מהלך העניינים. כל כוכב משפיע על ההתרחשויות או על מי שנולד בתקופה שבה הוא שלט.

מי שנולד כאשר הכוכבים נמצאים בנסיגה - אישיותו תושפע רבות מהנסיגה. לא זו בלבד שאישיותו מסובכת ורגישה, אלא שכל פעם שאותו כוכב משנה כיוון האדם נכנס לתקופה קשה, עד כדי שינויים דראסטיים ודראמטיים. לפעמים השינוי גורם להחלטות מוטעות וגורליות שיכולות לגרום

לאותו אדם להחמיץ דבר-מה שלקראתו טרח והתאמץ מרבית חייו. שלושה כוכבים משפיעים בעיקר על האישיות והגורל. אלה הם מרקורי, ונוס ומרס הנחשבים לכוכבים אישיים, כלומר, הם משפיעים ישירות על הפרט ועל אופיו וגורלו. הכוכבים הנמצאים בטווח שבין יו-פיטר ופלוטו נסוגים בכל שנה במשך חודש-שיים ארוכים ויש להם השפעה על הדור כולו.

לכל מי שנולד כשמרקורי, ונוס או מרס היו בנסיגה - יש בעיות קשות. אחת הבעיות הרציניות של הנסיגה היא הצורך להיות גמיש ולוותר יותר מדי. המאפיינים הבולטים של מצב הנסיגה הם חוסר-ביטחון, חוסר-דאגות, כיוון לא מוגדר, ובעייה קשה בקבלת החלטות, שמביאים, בסופו של דבר, לתיסכול ולפחד. כלפי חוץ מופיע האדם כרוגע, אך לאמיתו של דבר הוא נבון ומבולבל. בחודש יוני השנה יהיה כוכב מרקורי בנסיגה למשך שלושה שבועות. מצב זה יחזור שוב בסוף ספטמבר ובאוקטובר למשך שלושה שבועות.

כוכב ונוס יהיה בנסיגה בין ה-23 במאי ועד ה-5 ביולי. כוכב מרס יימצא בנסיגה מה-26 באוגוסט ועד ה-29 באוקטובר. יש לקחת בחשבון שהשפעת הנסיגה מורגשת בכוכב מרקורי חמישה ימים לפני תאריך הנסיגה וחמישה ימים אחריה. ואילו בכוכב-ביום מרס ונוס ההשפעה נמשכת שבועיים לפני תאריך הנסיגה ושבועיים אחריה.

מרקורי בנסיגה

מצביע על רצינויות, עומק-מחשבה. זהו אדם מעמיק מהרגיל שאינו כפוף לשינוי. לעיתים יחסו לחיים אינו מעשי. הוא אינטלקטואל ותיאורטי מדי. הוא נתון להרבה חרדות ופחדים. מקפיד בביצוע של פרטי פרטים ולעיתים מניח דברים אחרים, מבלי להיות מודע דיו לעיקר ול-טפל. אף שהוא מסוגל להניח דברים חשובים הוא שואף להגיע לשלמות ומתוסכל כשנתקל ברשלנות ובאי-סדר. יש לו חושי-סדר מופרז וביקורת מופרזת. לא תמיד הוא זהיר בדבריו, ולחשיבתו יש גוון של חוסר-גמישות.

לפעמים אפשר לזהות כישרון-כתובה או כישרון אמנותי מבוזבז. חוסר היכולת להתמודד עם המציאות גם הוא מאפיין בולט. יחסו למין השני מוזר לעיתים, ויתכן שהוא נוטה להיות חשדן וחוסר-אמון בכל הקשור למין השני. הוא מרגיש צורך באתגר אינטימטקואלי בלתי פוסק. על-פי-רוב זהו אדם מצמוצי ובעל עקרונות. אין הוא מאלה שיודעים "להסתדר". יש בו מעין תמימות, אף אם הוא עצמו אינו מודע לכך.

ונוס בנסיגה

בדרך-כלל זהו אדם הניחן בכישרון אמנותי כלשהו, על-פירוב זהו כישרון עמוק ואמיתי - אמנות לשם אמנות, וטוהר וכוונה אמיתית בביצוע. לעיתים זהו כישרון מבוזבז בגלל ספקות וחששות וחוסר-אמון ביכולתו להצליח. הוא זקוק לעידוד רב מידידים והוא עצמו עוזר לכולם. לגבי

אהבה - דומה שיש בו נטייה נזירית או ויתור בצורה מופגמת מאוד, בעיקר במזלות המוסריים (בתולה, גדי, קשת). הוא פוחד להיתקל בדחייה ולהפסיד. הוא אינו טיפוס בוגדני, אך חושש מהתקשרות בגלל חרדת נטישה או התייחסות. הוא פוחד שביטוי לו. הרגישות שלו הרבה יותר גבוהה מהמקובל. יתכנו מצבים שבהם יוותר על חוויות אהבה וימצא מיפלט בנזיריות. הוא חושש מהסיוס הסראגי בכל אהבה או הנאה. מתוך נכונות לוותר הוא מחי

מין הרבה הזדמנויות במישור האהבה. מאוחר יותר הוא יתחרט על כך. הוא האר-יב הגרוע ביותר של עצמו. ונוס באחד ממזלות האדמה מצביע על גנדרנות אישית. וגם כאן יהיה ביטוי עצמי חזק בכיוון אמנותי. ונוס בבית הראשון אינו מטיב עם חיי-נישואין וגורם לעיתים קרובות לפרידה ולגירושין. ונוס גם גורם ליחס מוזר למין, להימנעות ממערכות-יחסים, או להיפך. הוא גם גורם לאדם שיפריז בפר-שיות-אהבה, אך בכולן הוא יחוש חוסר-סיפוק ואכזבה.

מרס בנסיגה

נטייה לא מודעת להתנגד לכיוון המ-קובל. מי שנולד בסגמן זה מוציא יותר כוח ומרץ ממה שיש לו עד כדי כך שהוא נשאר תשוש וחוסר-כוחות. כוחותיו מופנים נגד החברה ונגד עצמו ובאים לידי ביטוי גם בתוקפנות ובאלימות. לעיתים מקדיש אדם את כל מירצו וזמנו לדברים לא-מקובלים שלא מביאים ברכה לאיש. הוא מסכן את עצמו ללא צורך. אצל אשה יוצר מצב כזה דיסרמוניה למין השני. לעיתים היא חשה טינה, איבה וחשדנות רבה כלפי המין השני. לעיתים גורם מצב כזה לאדם להקריב יותר מדי וללא צורך. מרס בנסיגה מביא לחוסר-סיפוק, גם בחיים החושיים. אדם כזה מסוגל להקדיש שעות, ימים ושנים כדי להשיג מטרה כלשהי, או אדם שבו הוא מאוהב, אך לכשישיג את מטרתו ימאס ויעזוב. לעיתים הוא מאופיין על-ידי רשלנות, נטייה לכעוס בקלות ולהתעייף מהר. הוא מבוזבז את כוחותיו והרבה מהפעילות שבה הוא עוסק, מופנית נגד עצמו.

על-פי רוב זהו אדם בעל מזג סוער, המעייף את עצמו עד כדי פגיעה בבריאותו. מרס מעיד גם על נטייה להיפגע מתאונות. העצבנות, אי-השקט וחוסר שביעות-הרצון אינם מופגמים, אלא מופגמים כלפי חוץ, בעיקר במינסגרת משיפחתית או ביתית. לעיתים סובל האדם מתיסכול במישור ה-מקצועי. לאשה עלולות להיות בעיות בעת ההריון או הלידה. היא אינה סבלנית ו-מפגינה תקיפות ותוקפנות רבה כלפי ה-ילדים.

בלי-הסדר והתו צפייה מתיחות בבית ובקרב בני-המשפחה. כדאי להתאפק ולא להיות סגור-בית. תקופה זו הופכת אתכם לתוקפים מתידי ועל-לזה להעסיק על סגור-הרוח. בתחום הרומאנטי משהו משתנה. פרידה סאלוצה נרמזת לכם להודעת עצב, אך בקרוב תוכלו לחזק את הקשר באופן בסיסי דבר לא השתנה. זהו רק עניין של זמן והיחסים ישובו למה שהיו בתחום הכספי צפוי שיפור. זהו לא דבר בתחום מתאמים לפניות, ויכלו עם ידידים.

ב-30 וב-31 מוסיפים לכם עבודה ודאגות ולא מתחשבים בעייפות ובצורך שלכם ל-נוח. העומס גדול מדי ו-עלול לגרום לכם לח-לות. ב-1 וב-2 בחודש מצב-הרוח קצת תוק-מי. רצוי לבזאט לסיור-לכם כי בבית ובצורך קרב המישפחה צפוי מ-תח רב. כדאי להימנע מלחשתעצב בעניינים ש-אינם נוגעים ישירות אליכם. בענייני כספים תהיה הקלה בין ה-4 לב-בחודש. בגישה מיקרית עם משהו מחו-ל תוסיף התרגשות.

פגישה הפתוחה ל-30 או ל-31 בחודש יכולה להפתיע לטובה. אלה הם ימים סתמיים גם לנסי-עה. אלא שבכל הקשור לעבודה אתם ממהרים ל-אבד את השליטה. אתם שקועים בחרדות, בגלל ה-הרגשה שאין לכם די כ-סים כדי לקיים את אורח-החיים שאתם רוצים אל-י. חץ. עוד השבוע יציע לכם הצעה מעניינת, שאולי לא תמנה על דישוויכם, אך כל חספם לכם מעניינים ומוכים. אל תאבדו את הביטחון ותדרשו שיקשיבו לכם.

ה-30 וה-31 בחודש יהיו קשים בגלל עומס-עבודה והרגשה גופנית לא טובה. יתכן שיה-יה עליכם לגשת לרופא או למחות למצוא זמן-לנוח. מתיחות עם בני-הזוג צפויה ב-1 לאפריל. כדי לשמור על אווירה ינוחה בלי-הסדר כי-ראי שתימנעו מלהעיר, לבקר או להתערב במה-שהאחרים מתכננים. ב-עבודה אתם עדיין שקועים בעיצומם של מ-אבק שרובו מתנהל בצורה סודית ומסובכת. בקרוב יאמר הכל בגלוי, ויהיה קל יותר.

ההרגשה הכללית קצת כבדה. אינכם חשים בקר-הבריאות. אתם נעים להתעייף בספריות ומא-רום את המרץ. בעיות ברי-אות זקוקות לטיפול ולא-צוי להחיות או להחיות לותר על סיפוק הרגשת-פריחת מכבידה עליכם באחרונה. אינכם מוצאים וי-הבה מצד הסביבה. א-תם מוקפים באנשים המ-עוניינים בחברתם. אך אינכם מוצאים אדם שאי-חופני למצוא שלחה או מודע. זהו חודש מדי-שים זאת וכל-הסדר כדאי שתקפידו לשמור על מצב-הרוח.

מפגשים חברתיים ובילויים מפתחים עם-חברים יניעו לכם את השבוע. עדיין לא השתחררתם מבעיות הקשורות לבריאותם-ההרגשה הכללית יותר טובה. בקרוב תוכלו ל-תכנן את נסיעתכם הב-או לחו-ל, או שתחש-רו על ביקור. זה תהיה ה-רומאנטי מעפה לכם תקופה מאוד מלהיבה. פרשיות-אהבה והר-מתקוות שונות יהפכו את החודש הקרוב ל-מרנש. תיהנו מחוויות והידוק הקשרים.

ב-30 וב-31 תהיו עסוקים ברישיות. יתכן שמצבכם טוב משהיה, אך הוא בתחלת אינו-מצדיק חגיגה של ביד-בזים. תהיו זקוקים ל-כסף למטרה חשובה. ב-עבודה יהיה לכם קל ו-תה. ההערכה אליכם גר-בית בגלל תוצאות מו-שימות, ובקרוב תקבלו הצעות לקידום בתנ-קיד או במעמד. נסיעה לחו-ל עומדת על הפרק. אם היא קשורה אליכם, אל תוותרו. השינויים חשובים לכם. יש נס-ייה חזקה להימנע בתאונות וכדאי להיזהר.

ב-30 או ב-31 צפויה שיחה או פגישה שתתעורר-לכם לקדם את מטרותכם בכל הקשור לחתום-המקצועי. הקפידו שלא ליישב ששבוותן מן העבר ולא לדבר על מי שמשה לכם עוול. כל מילה חיה לאתרים שאין אחרות, ו-הדבר יכול לפגוע בכם ב-בוא היום. זהו חודש בחו-דש די קשים. מצב-הרוח יהיה די סדוכ. עונשים בדיחת יעיקו עליכם. יהיה קל יותר מזה בחודש, תוכלו להיות מפרשיות רומאנטיות ומחזורים אינסופיים מבי-הפך השני.

ה-30 וה-31 בחודש קצת יכבידו עליכם. ה-בריאות עלולה להציק ונוסף לכך יתכנו גם-חילוקי-דעות או אפי-לו סיכסוך עם בני-מישפחה. תביעות ו-דרישות מצידם יעוררו בכם רוגז וינבירו את העקשנות והנחישות לנהוג כמי שהחלטתם מראש. בעבודת ה-ים סים אינם נוחים. מי-שהו מנסה לקלקל את השם הטוב שלכם, זהה מעשה מאחורי הגב ובצורה לא הוגנת. הצעה מענינת תוצע לכם ב-3 או ב-4 בחודש.

ליל-הסדר והחג יהיו נעימים, תבלו עם ידי-דים וחברה נעימה, אך עליכם להיזהר בדב-ריכם. יש לכם נטייה ל-העיר, לבקר או להסביר מתוך כוונה טובה, ש-תתפרש בצורה שונה ו-עלולה לפגוע ביחסים. בעבודה אתם מגלים רעיונות חדשים ומקו-ריים ואלה מבינים ש-נות ויצירה יהיו מורייס מאוד ויהנו מהתוצאות. בעיות כספיות ממשיות להטריד. בתחום הרומאנטי - צפויות היכרות חדשות.

פגישה משמחת ודי מרגשת צפויה ב-30 או ב-31 בחודש. אתם זוכים לשיחוף-פשוטה ועזרה ברי-י"קם שאתם עוסקים בו. הסינו והעידוד יבואו ממ-קום שעליו כלל לא חשבת-תם. קשה להבין את ה-מינים, אך ברנע זה אין זה חשוב וחבל לשבוע את חפצן כדי לחקור ולגלות מהיך ומדוע זה קורה. בחתום הרומאנטי זהו ש-בוע משובלל קשר. שהה-חיל לא שפון, עלול להס-ת"ים לפתע, בלא הכנה מוקדמת. צפויה לכם הפתעה הקשורה לנסיעה יצאת דופן ומפתיעה.

בלעדי לדיסקונט! אשראי קבוע, מתחדש ומתמשך

**הריבית
הנמוכה ביותר**

2%

**לחודש
בלבד**

**בוק דסקונט מציע לך
עכשיו את האשראי
הזול ביותר במשך - 2%
לחודש בלבד (פריים +
0.75%) ללא עמלת
הקצאת אשראי. עכשיו
במבצע לתקופה
מוגבלת למצטרפים
לתכנית.**

האשראי הזול ביותר

מי שיפתח חשבון "דיסקונט אקסטרה"
בתקופת המבצע יהנה מהריבית הנמוכה
ביותר בבנקאות בישראל: פריים +
0.75% לחודש בלבד (כיום 2%). ריבית זו
מובטחת למשך 30 חודשים.

ללא כל עמלה

במסגרת המבצע יזכו המצטרפים לפטור
מלא מעמלת הקצאת אשראי, למשך 10
חודשים ובנוסף הבנק אינו גובה בחשבון
זה את העמלות הנהוגות בחשבונות
דביטוריים: דמי ניהול חשבון ועמלת ניהול
רבעונית.

גם לפרטיים וגם לעסקיים

מתנאי המבצע יהנו כל המצטרפים
לתכנית "דיסקונט אקסטרה" - גם לקוחות
פרטיים וגם עסקיים.

דיסקונט EXTRA

לקנות בחשלוזים ולקבל הנחת מזומנים.

**"דיסקונט אקסטרה" - איך
זה עובד בשבילך?**

- * "דיסקונט אקסטרה" הוא חשבון אישי,
ייחודי לבנק דיסקונט, המתנהל
באמצעות פנקס שיקים מיוחד.
- * הבנק מעניק לך מסגרת אשראי
מ' 1,000 ש"ח ועד 50,000 ש"ח.
- * האשראי עומד לרשותך ללא מגבלת זמן
ומתחדש מעצמו.
- * עם שיק "דיסקונט אקסטרה" אתה
קונה ומשלם בכל מקום ונהנה מהנחות
מזומנים.
- * כל שיק שנתת הוא הלוואה שאשרת
לעצמך.
- * כל חודש יזכו מחשבוך 10% מיתרת
האשראי המצטבר שנצלת (מינימום
100 ש"ח).
- * אתה מחליט כמה אשראי לנצל ומשלם
ריבית רק על הסכומים שנצלת בפועל.

**"דיסקונט אקסטרה" -
עכשיו במיוחד**

עכשיו, כשעליך לבצע קניות לפסח ולשלם
את מסי העיריה השנתיים, כדאי עוד יותר
לפתוח חשבון "דיסקונט אקסטרה"
בדיסקונט. לקנות ולשלם עם שיק
"דיסקונט אקסטרה" בהנחות מזומן
וחשבון יחוייב ב'10' תשלומים ויותר,
בריבית הנמוכה ביותר.

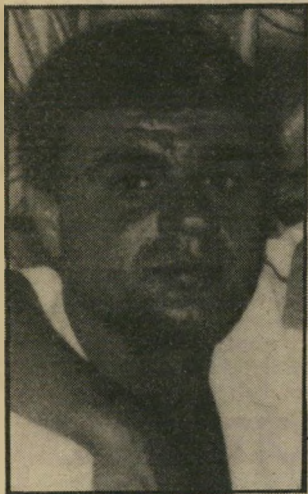
* האשראי ניתן כנגד בטחונות, כמקובל, והבנק
רשאי להפסיק המבצע בכל עת.

בנק דיסקונט

יואב קרוז אליק

כדי לנקום את רצח מיימון (למטה) — אך בדרך קרתה לו תקלה קשה

לבית המישפט חיפשו את מכונית הקורסיונה החומה של פלאח, שאותה הכירו היטב. הם ידעו כי אפריים פלאח, אחיו של החשוד ברצח, הגיע במכונית לבית המישפט, ושואב יחזיר את אחיו הביתה, כאשר ישתחרר. אחרי חיפוש ממושך בקירבת בית המישפט גילו את מכוניתו של פלאח, כשהיא חונה במגרש חנייה פרטי של בניידיירות הקרוב לבית המישפט. הם לא היססו. כפי שזוהיטו מראש, ירד אסולין, כשבירו חומר הנפץ ומכשירי

אברהם אסולין (משמאל) נאשם בכך שיצא לפוצץ את מכוניתו של פלאח (למטה)

אסולין פילוסוף בית המישפט בסעור דיה, שם קוטעים איברים לנאשמים, לא היה מעניש אותו כד"ר אמר מישפטן שראה את אברהם אסולין (20) יושב על כיסא גלגלים כאשר מישפטן שמש כהים על עיניו. הגורל התעלל באסולין לפני חצי שנה. אז היה חייל צעיר בשירות חיוב, שחזר הביתה לנתניה כדי לבלות חופ"ש. היה יומיקס, ושני חבריו מנתניה, נחמן כהן ומשה דמארי, לקחו את אסור

הוא שיקר ליו"

(המשך מעמוד 9)
פמן. מה זה, לעזאזל, עניינם? ההצהרות של השניים האלה רק הגבירו את האנטי-שמיות כאן. נכון, יש אנטי-שמיות באוסטריה, אבל לא ניתן למנוע מיהודי להיבחר כקנצלר או כנשיא. עובדה — אני נבחרתי! כשזינגר וברונפמן פירסמו את ההצהרות שלהם, אמרתי: "אנחנו לא צריכים אותם ולא את ולדהיים..."

אני לא מחבב במיוחד את ברונפמן, ולא מפני שאביו עסק בהברחת משק"א.

מי, לדעתך, צריך את ולדהיים? אולי מר שמיר! איך הגעתי למסקנה הזאת? מפני שצינוני רדיקלי ממש זקוק לאנטי-שמיות כאוויר לנשימה...

שתביני, אינני מגנה את ולדהיים על מה שעשה בשנות ה-40, אלא על כך ששיקר!

אני יכול לשחזר באזניך את השיחה האחרונה שהתקיימה בינינו. הוא טילפן אלי סמוך לבחירות. שאלתי אותו: "מדוע שיקר לי על עברך?"

מאז לא דיברתי איתו! אשתי (ורה

קרייסקי (1978)
מוקדה ארובות יכול לדעוך

קרייסקי (אשתו דווקא היו חברות. מאז הן לא שוחחו ביניהן. הוא לא יתפטר בקרוב. אשתו והוא שאפתניים מדי.

כמי שניהן 13 שנים כקנצלר אוסטריה, אני אומר לך: ולדהיים אינו טוב עבור אוסטריה! כל יום מתקיימת נגדו הפגנה, תה, תשלפי איזה עיתון שתבי. ודרי מהערימה פה, ותראי במרעייניי. ולדהיים נראה מבין כיום את אוסטריה!

אנשים לא מבינים בעצם את מה שמכונה "פרשת ולדהיים". הרי הנשיא הוא שביקש את מינוי ועדת ההיסטוריה יוני. הוא פשוט לא יודע להפסיד! הוא צפה שהועדה תפרסם מסקנות אחרות. הטיעון שלי נגד ולדהיים, הטוען שהוא נבחר על ידי העם, הוא: איך האדם הפשוט, מנהל הארובות, יכול היה לדעת בעת שבוחר את מה שהממשלה לא ירצה? אה?

מה יהיה? אני מעריך שוולדהיים יתפטר לפני מועד תום הקדנציה שלו. מתי? לא רוצה להתחייב על תאריכים, אבל בעוד שנה, שנה וחצי.

העולם הזה 2639

החטא ועונשו

או: התאבדות בשלטר חוק

ההפעלה מרחוק, התקרוב למכונית של פלאח. הוא אמר והיה למלכוד את המכונית, ולחכות עד שיראה את מישפחת פלאח נכנסת אליה. אז אמר היה להתחבא, להפעיל מרחוק את המיטען ולרצוח את יושבי המכונית. אבל הגורל תיכנן אחרת. לפני שהגיע אסולין למכונית שהיה צריך למלכוד, כד, אירעה תקלה נשמע פיצוץ אדיר. מישפחת פלאח, שישבה באולם בית אילנה אלון ■

(המשך בעמוד 38)

מיימון ופלאח להיות ידידים גם אחרי תקרית היריות. שבועיים אחרי המיקרה ישב לו מיימון בלילה על המדרכה בשיכון העירוני שבו התגורר בנתניה, ושוחח עם פלאח. לפתע נשמעו ריאות, ומיימון נפל מת' כוסס בדמו. ירד של השניים, שנמצא בקירבת מקום, טען כי לא היה זה פלאח שירה במיימון. המיטען חשבה אחרת. פלאח נעצר, והריון בהמשך מעצרו נקבע ל-16 באוגוסט. שני ידידיו של מיימון, נחמן כהן ומשה דמארי, ביררו במיטען, ולדברי כתב האישום נאמר להם כי פלאח יסוחרר ממעצרו.

כהן ודמארי החליטו, לטענת כתב האישום, לחסל את החשבוניות עם פלאח באופן סופי. הם הכניסו בסדרם גם את ידידם הצעיר, אסולין, שהגיע הביתה לחופשה. כדי שהרצח יהיה מושלם, והם לא יהיו קשורים בו, תיכנן השלושה רצח בשלטר חוק. הם קנו מכשיר שלטר חוק מסוג מתוחכם, שמשמשים בו כדרך כלל לטיסנים ולמכוניות צעצוע. הם השיגו חומר נפץ והכינוו להפעלה מרחוק.

פיצוץ אדיר

בבוקר שבי התנהל הריון בהמשך מעצרו של פלאח, נסעו השלושה לפתח התיקוה, כשהומרה הנפץ ומכשיר השלטר חוק במכוניתם. כאשר הגיעו

בסוף יולי שעבר חזר גבי פלאח, צעיר בעל פלילי, לביתו בשעה 1 לפנות בוקר. הוא עלה לביתו, וידיד נשאר יושב במכונית. אלמוני ירה אל תוך הרכב מנשק אוטומטי וריסס את היושב בו. למזלו הגדול לא נהרג יושב המכונית אלא נפצע קשה. גבי פלאח לא נפגע כלל. חקירת המיטען הצביעה על יצחק מיימון, שכונה "הגמל". המיטען עצמו רה אותו לשיבעה ימים, ואחר כך שוח"רד מחוסר ראות. לכאורה המשיכו

לין לטיול במכונית ב.ו.ו. של כהן. הם נסעו לפתח התיקוה וחילפו את בית המישפט בעיר. לדברי כתב האישום, שהגיש התובעת שלומית אריאל, לא היה זה טיול תמים, אלא נסיעה שמטרה תה קטלנית. הרקע לסיפור הרציחות המסובך הוא, כנראה, מילחמת כנופיות בנתניה. לא ברור אם הכנופיות התחרו על איזורי סחר בסמים או על שליטה במועד רונילילה ומרכזי בילוי בעיר. אבל היו ריבות הגיעה לשיאה בקיץ שעבר.

המכונית אחרי הפיצוץ
נדם מכוסה דם

סניגור אנסי
עשרות רסיסים בפנים

קולנוע

תדרין

חובה לראות

תל-אביב: מוכת ירח, ז'אן דה פלורט, הקיסר האחרון, שובו של מרטיין גר, מלאכים בשמי ברלין, טאמפופו, עיניים שחורות, ירושלים: בירד, ז'אן דה פלורט, שובו של מרטיין גר.

חיפה: מוכת ירח, הקיסר האחרון.

תל-אביב:

*** **מוכת ירח** (אורלי, ארצות-הברית, מוצג גם ברוח, חיפה) — הירח מתעורר במשפחה איטלקית שלמה בברוקלין ומכוון את שר לאחי ארושה המיועד, ניקולאס קייג', מישחק מרנין, אווירה רומנטית, מיקסס קולנועי מברר מאין כמותו.

*** **הקיסר האחרון** (נת, אנגליה, מוצג גם בבר-אור, חיפה) — כימאי ברנארדו ברטולוצ'י, צלם: ויטוריו סטורארו, תילבושות: ג'יימס אצ'סון, כולם מועמדים לאוסקר, כולם עשו מלאכת-מחשבת.

*** **שובו של מרטיין גר** (לב, מוצג גם בסמדר, ירושלים) — הקרנה חוזרת של סרט יפהפה המשחזר פרשיה אמיתית מימי-הביניים — אדם יצא מכפרו ושב אליו אחרי שמונה שנים אפופות מיסתורין, ז'אן דפארדיה הוא הגיבור, נאטאלי באי היא אשתו.

*** **מלאכים בשמי ברלין** (לב, צר-פתרמניה) — אגדה ככרת-כנף על מלאכים הירורים לאדמה ולאחר מהם מתחשק להפוך לאדם אחרי שהתאהב ברקנית טרפו. מקסים את העין ומעסיק את הראש, שחקנים כמו מלאכים, אוטו סאנדר וברנו גאנץ, ופיטר פולק בתפקיד עצמו.

*** **רטרוספקטיבה של לואי מאל** (בסימטקס של תל-אביב, חיפה וירושלים) —

גאספר מאנס ורפאל פיטו — אין הפתעות

והוא חוזר פעם נוספת על דמות של נער, שהדיכוי החברתי והמעמד הבזוי דוחפים לזרועות הפאשיזם, בדיוק כמו לאקומב לוסיאן. ועוד יש הערות על אנטישמיות ומהותה באותה התקופה, על צורות חינוך, יחסים בין אם ובנה, נושאים שמאל עסק בהם גם בעבר. הסרט רגיש, עשוי למשעי, עבודה של איש-קולנוע אינטי-ליגנטי ומוכשר. יש כאן רק בעיה אחת: הוא קצת צפוי. כל מה שצריך להיות יש בו, במינון הנכון ובסדר הנכון. לכו לראות.

אורי ברבש וקלי מקגיליס — יש עימותים

בני ברבש (תסריט) ואורי ברבש (בימוי) נטלו את הרעיון שכבר שומש בעבר בהכרה ברורה ולא במיקרה, כדי להלביש עליו מטאמורה של היום וכך קורה שהמסכת המציגה את רעיון העימות בארץ-ישראל, עימות של היהודים עם שכניהם ועיר מות של היהודים עם עצמם (הנמשכים עד היום ומסכנים את החברה הישראלית) מרחיקה את הדמויות עוד יותר מן הצופה בשל המטאמורה המולבשת עליה. המישחק מתאמץ להיות גדול מן החיים לבד מארנון צדוק, בעל הנוכחות הטיבעית.

המצפון הכואב

להתראות ילדים (צמין, תל-אביב, צרפת) — לואי מאל — גיבור התקשורת של השבוע הקודם. הכל יודעים כבר שזה סרט אוטו-ביוגרפי המתאר ידידות בין שני ילדים, אחד צרפתי והשני יהודי שהסתירו במנימיה קאתולית — במלחמת-העולם השנייה, תחת הכיבוש הנאצי. מעל ומעבר לזכרונותיו הפרטיים, כי מאל הוא, בעצם, הילד הצרפתי בסרט, נוספה כאן גם סידרה של הערות כלליות יותר על התקופה ועל המאורעות באותו הזמן, הערות שהן תוצאה של מחקרים קודמים שעשה מאל בנושא זה, כאשר הכין את לאקומב לוסיאן.

שלא כרוב סרטי הקודמים, הסרט הזה התקבל בתשואות מאוחדות בכל רחבי העולם, וקוצר פרסים בקבלנות. אין פלא. מאל ביים אותו בפשטות ראוייה לשבח, איפוק מלא, זהר שלא לגולש אל תוך גלי רגשנות שהנושא מזמין בין כה וכה, ולא השתמש באף שחקן ידוע אחד, כאשר אלמוניות הפנים עוזרת לאמינות העלילה. הצילום והעריכה מצטיינים גם הם באותן התכונות.

אשר להערות, מאל חוזר ומדגיש כאן את התפקיד המביש והמכביע של משתפי-הפעה הצרפתים, אותם הוא מצייר כנבלים האמיתיים של הטראגדיה הזאת. הוא זוקף נקודות לזכות הכנסיה, שניסתה להציל את שלושת הנערים היהודים שהוסתרו בפנימיה, אבל עם זאת גם מחזיר לה סטירת-לחי בשילוב דמות של נזירה המוסרת אחד מהם לידי הגסטאפו.

מטאמורה

קשה החולמים (תכלת, תל-אביב, ישר-אל) — הבעייתיות של הסרט הזה בישראל הולכת לפניו — מתחילה היה ברור שהישראלים לא יקבלו סרט ישראלי ממוקם בישראל ועל בעייה ישראלית, המדבר אנגלית. אף שאותה קמונה של חולמי חלומות ומתקני-עולמות בוודאי לא דיברה עברית ב-1919. אך מהתוצאה ובדיקה על-ידי הביקורת וחלק מקהל ההצגות המוקדמות מסתבר שהאוזן הישראלית לא סובלת זאת. לכן, חלק מן הדתיעה המונומית מן החולמים נעוצה בשפה. ואף שמטבע סגנונו של הסרט הוא מסכת, המדוקלמת על-ידי הניבורים כל אחד בתורו, מפריעה השפה האנגלית לאוזן הישראלית (דבר שלא יהווה מיכשול בשווקים אחרים).

אבל הקושי בסרט אינו נעוץ באנגלית כי אם באופי הגשת הסיפור חסר-חינוך, רציני להחריד ומרוחק אף כי אולי זו המטרה, מה שקרוב ביותר בתוכנו להם היו עשרה ולליל העשרים, מספר על קבוצת אינטלקטואלים מאירופה שמאסה באירועים שאחרי מלחמת-העולם הראשונה והחליטה לכבוש את היצר ואת הקרקע בגליל. אלא ששימנש אלה שכחו שני דברים אנשיים בסיסיים, האחד בנפש מנימה והאחר בנפשות שבחוץ. כלומר, הם שכחו כי האדם רק אנוש הוא ולא יתכן לאנוסו בשם האידיאל לוותר על יצרו, חולשותיו, פרטיותו ובבלדיותו, ומצד שני שכחו כי על הקרקע כבר היו נפשות והיא לא היתה לא בתולה ולא מופקרת.

רובין בסיציליה

הסיציליאני (אסתר, תל-אביב, ארצות-הברית) — כרגיל בסרטי מייקל צ'ימינו, הנסתר גדול מן הג'וי והנסתר נשאר על רצפת חדר-העריכה. הסרט הזה התכוון להימשך יותר מארבע שעות וצריך לומר תודה שיזכו לראות בארץ את גירסתו העכשווית הארוכה יותר, 144 דקות, ולא את האמריקאית, הנמשכת פחות משעתיים.

אבל גם בעניין התודעה לא צריך להגזים. כי מה שנראה על הבד, זה הסרט הרפה ביותר שעשה עד היום צ'ימינו, חסר העוצמה הדרמאטית והחזותית ששילבה בסרטים קודמים גם את אלה שלא הסכימו למסר שנשאו ברמה. הפעם הוא עוסק בסאלוואטורה ג'וליאנו, שודד שהפך לאגדה. הוא חי ופעל בסיציליה בתקופה שלפני, בזמן ומיד אחרי מלחמת-העולם השנייה. ולשם שינוי הצליח לגייס נגדו הן את השלטון הרשמי והן את המאמיה, כי גם אלה וגם אלה אינם אוהבים בניי סודרים.

ג'וליאנו כבר היה נושא לסרט מדהים של פראנצ'סקו רוזי בתופעה החברתית הזאת בסגנון חצי-תעודי בלתי רגיל. צ'ימינו מנסה ללכת בדרך הרומאנטיקה ומצייר דמות שהיא תערובת של רובין הוד, ישו הנוצרי ושודד-דרכים. הסרט כולו צולם בסיציליה, וזה צריך להעניק לו אותנטיות רבה, אלא שהליהוק המשונה נוטל ממנו כל טיפת אמינות. איש אינו מאמין כאלו באמת ובתמים במה שהוא עושה, וכל שחקן

מייקל צ'ימינו וקריסטופר לאמברט — יש רמזים

משחק באופרה משלו, כאילו אינו נמצא בתלכיד אחד עם שחקנים אחרים המגלמים דמויות אחרות. גם אם הסנדק שמשחק ג'וס אקלנד הוא מאיים ומופער, הוא אינו מתקרב להזכיר טיפוס איטלקי, ואשר לטרנס סטאמפ, הנסיך המנוון המאזין השכם והערב לתקליטים, הוא נראה כפארודיה של עצמו. אשר לרקע הפוליטי העשיר והמרתק של כל הסיפור הזה, הוא מצטמצם לשורת רמזים לא ברורים ביותר ובהשג-וואה לסרטי הקודמים, אפילו הצגת-הראווה דהויה למדי.

"לחישה שבלב" של מאל כדאי לעשות היכרות

היכרות עם כימאי בעל סגנון מרתק בכל סרט שעשה כדאית ביותר. (ראה שעון — להתראות ילדים).

*** **עיניים שחורות** (מוסיאון, איטליה) — מארצ'לו מאסטרויאני הוא ארכיטקט משועמם המתאהב באשה רוסייה נשואה מאוד ורומאנטית מאוד. בהשראת צ'כוב והבימאי ניקיטה מיכאלקוב הופך המסך למעוף רומאנטי בין כלי-חרסינה. סצינה בל תישכח של מירוץ כסאות-גלגלים באתר-נופש שווייצי.

*** **טאמפופו** (לב, יפאן) — מצחיקון פרוע על חשבון זלגותם של היפאנים. אלמנה רוצה לשפר את המסעדה שלה ועוסקת בריגול גאסטרונומי המגלה פניה האמיתיים של חברה שלמה.

עריכה פינרו

העיתונאי הלך לראיין צעירה שהתלוננה על אונס — ואחרי כמה ימים — טענה שגם הוא אנס אותה

דיונים אני בטוח שלולא כתבתי זאת הכתבה לא הייתי מסתבך בכל העניין הזה. אמר אשר ברעמי להעולם הזה. את הכתבה, האנס חוזר אלי מדי לילה. כתב ברעמי בפסח 1985 יחד עם עורך המקומון כאן הדרום באשדוד, שם עבד באותו זמן. כתבה עסיסית זו, על מקרה-אונס של חיילת-מילואים בירי קצין בכיר ביחידתה, הייתה אמורה להיות ציון-דרך בדרכו של ברעמי לעולם העיתונות. ברעמי, 30, נאה, נשוי ואב לשתי בנות קטנות, הספיק לעסוק במיספר עיסוקים עד שהגיע לעבודתו במקומון, כמנהל המחלקה המסחרית. אורית, (שם בדוי) 23, הועסקה בביתו מדי פעם כשרטפית לבנותיו. ערב אחד, כאשר יצא ברעמי ממשדרו והיה בדרכו הביתה, פגש באורית. לדבריו, פנתה אליו וביקשה לדבר איתו. הם התיישבו בבית-קפה שכונתי ואורית סיפרה לו על מקרה-אונס שקרה לה כאשר שרתה במילור אים. ברעמי הבין כי היא פנתה אליו מכיוון שרצתה בפירסום העניין במקומון. היא התנתה את הפירסום בכך ששמה לא יוזכר.

שמחתי מאוד על הסיפור ופניתי מיד לעורך שלי וסיפרתי לו על כך. החלטנו שנכתוב את הכתבה יחד ונפרסם אותה בגיליון שיוצא ערב פסח. טלפנו לביתה של אורית וקבענו איתה פגישה לאותו ערב. לקחנו אותה למעבר כת והיא סיפרה לנו את כל הסיפור. סיפר ברעמי.

לאחר הראיון עם אורית, נשאר ברעמי לעבודת-לילה במקומון. אורית התקשרה לאשתו, או לפי גירסתה של אורית, אשתו של ברעמי, שירי, התיקרה אליה וביקשה ממנה לבוא לישון

סניגור אמיר
הוא מפגשנו

נה שתלך למקום בו משכפלים מפתחות ותשכפל לו עותק נוסף של מפתח דירתו. אורית הסכימה מכיוון שלא עבד דה והיה לה זמן לעשות לו טובה. אורית שיכפלה את המפתח ומסרה אותו לברעמי. הצורך המקורי נותר אצלה כדי להחזירו לשירי. כאשר סיים העיתונאי את עבודתו בעשר בבוקר וחזר לביתו, התברר לו כי המפתח שקיבל מאורית אינו פותח את הדלת. הוא חזר למערכת וניסה למצוא את אורית בביתה. אחרי זמן מה הגיעה אורית למערכת כאשר צורך המפתחות המקורי בידה כדי למסור אותו לברעמי. הם נסעו יחדיו לביתו של העיתונאי ואורית פתחה לו את הדלת במפתח המתאים.

כאשר נכנסו לדירה נעל ברעמי את הדלת ואמר לצעירה: "בא לי עליך". אבל היא לא התייחסה לכך כרצינות ולפי בקשתו הכינה לו קפה. לדבריה, אחרי שהגיש לה את המשקה, תפס בידה, סחב אותה לחדר-השינה כשהיא צועקת שיעזוב אותה, אולם הוא לא הרפה ממנה. בידו האחת החזיק בידה ובשניה הרים את חולצתה ומצץ את חזה. אורית טענה כי בידה החופשית משכה בשער, צבטה אותו ונתנה לו מכות כדי שיעזוב אותה, אבל הוא לא הרפה. הוא דחף אותה על המיטה, הפשיט את מכנסיה ותחתונה עד הכרעים, ולדבריה, בעל אותה.

לאחר מעשה אמר לה: "אם היינו עושים זאת בעדינות ומרצון, הכל היה יותר טוב לשנינו." היא התלבשה ודרש ממנה להבטיח כי לא תספר דבר לאשתו. הוא הוסיף ואמר שאם תרצה לשכב איתו שוב, אל לה להתבייש לומר לו זאת. הם עישנו סיגריה יחדיו ואחר כך הלכה אורית לדרכה. אורית סיפרה כי הלכה מיד הביתה, כשהיא רועדת ובוכה, כינסה את תחתונה

תונניה וחזויותיה ונכנסה למיטה כדי שאיש לא יבחין במצבה. על האונס לא סיפרה מאומה אפילו לאחותה התאומה, הקרובה לה במיוחד, מכיוון שלא רצתה להכאיב לה. רק בשעות הערב, אחרי שאחותה לחצה עליה, סיפרה לה אורית על האונס.

למחרת בבוקר, יום יציאת המקומון, טילפנה אחותה התאומה של אורית לשירי וביקשה להיפגש איתה במרכז העיר. היא אמרה לי כי אחותה נפגעה מאוד מהכתבה וכי יהיו צרות. גם היא חוות התאומה לא הכירה במילה אחת את ענין האונס שאנס ברעמי את אחותה יום יום.

זה היה יום של ליל-הסדר, הייתי מרוצה מאוד כי הכתבה יצאה טוב, היא

השובטים קבעו שאשה צריכה להראות התנגדות תקיפה — אחרת אין זה אונס

השתרעה על עמוד שלם עם איורים מתאימים ושמי התנוסס עליה יחד עם שמו של העורך, "סיפר ברעמי". בערב חגגנו את הסדר אצל ההורים וחזרנו הביתה מאוחר. אחרי חצות נשמעו דפיקות בדלת וארבעה שוטרים שאני מכיר אמרו לי כי באו לעצור אותי בגלל תלונה על אונס. למרות שהיה ליל-הסדר ואחרי חצות חזקה לי מפקד-התח

היה יותר טוב לשנינו." היא התלבשה ודרש ממנה להבטיח כי לא תספר דבר לאשתו. הוא הוסיף ואמר שאם תרצה לשכב איתו שוב, אל לה להתבייש לומר לו זאת. הם עישנו סיגריה יחדיו ואחר כך הלכה אורית לדרכה. אורית סיפרה כי הלכה מיד הביתה, כשהיא רועדת ובוכה, כינסה את תחתונה

אצלה. אורית סיפרה כי שירי התלוננה בפניה באותו ערב על בעלה, סיפרה שהוא מתייחס אליה בגסות, מכה אותה וכי יש לו פילגש. אורית נשארה לישון אצל שירי. למחרת, השכם בבוקר, חזר ברעמי ולקח את אשתו ובנותיו לעבר דה ולגן, וגם אורית נילוותה אליהם. אחרי שברעמי הוריד את בני המיטתה. נשארה אורית במכונית והוא ביקש ממ

כשהיא אומרת לא היא "זההדר"!

תום ששת הימים וחזרתי לעבוד כרגיל. את כתב-האישום על אינוס והדחה בחקירה קיבלתי רק אחרי שנה וחצי. יש לי מול שאשתי, שירי, היא אשה חזקה ואינטליגנטית. היא האמינה לגירסתי שאורית עשתה לי עיניים ומשכה אותי לקראתה באותו יום. סיפרתי לאשתי את גירסתי, לפיה כאשר נכנסנו יחד לדירה הלכתי להתקלח ואורית עשתה לי קפה. כאשר יצאתי מהמקלחת והתלוננתי על כאבי-גב ביקשתי מאורית שתעשה לי מסאז'. היא אמרה שאיננה יודעת לעשות עיסוי, אבל תנסה. נכנסנו לחדר-השינה ותוך כדי נסיונותיה לעסות את גבי הגענו להתעלסות. כאשר עמדנו לקיים יחסים של ממש אמרה אורית פתאום שהיא ממנהרת ואינה רוצה. הייתי עדין מאוד והפסקתי מיד להתעלס איתה. ישבנו ושוחרנו עוד כשעה וגם עישנו סיגריות. אשתי הבינה שכאשר בחורה צעירה עושה לגבר עיניים, הוא לא תמיד יכול לעמוד בפיתוי.

יתכן שהשופטים, שלא כמו אשתו של הנאשם, לא היו מקבלים את גירסתו של ברעמי בקלות כה רבה, לולא עשה סניגורו, עורך-הדין ציון אמיר, תרגיל מבריק. הוא הציג בפני השופטים את הכתבה שכתב ברעמי על האונס שקרה לאורית במילואים. באר תה כתבה פרטה המתלוננת בריקנות כל מה שקרה לה במכונית שבה לקח אותה הקצין הבכיר טרמפ. היא סיפרה כיצד הפשיט אותה הקצין ושכב איתה בפרס דרך לאשקלון. היא מסרה פרטים מדויקים על מראו של האנס ועל תפקידו במחנה. בעת עדותה של המתלוננת, חקר אותה הסניגור ביסודיות על כל פרטי האונס הקודם ואחר-כך סיפק לבית-המשפט סנסציה, והביא את הקצין כעדי-הגנה.

מסע בצבא

קצין, שאותו עלי-די הסניגור, הכחיש מכל וכל את האונס. הוא סיפר בבית-המשפט כי אמנם שרת באותו בסיס בו עשתה אורית את שרות-המילואים שלה, וגם לקח אותה ערב אחד טרמפ לביתה. אבל הוא טען כי מעולם לא הפשיט אותה ולא אנס אותה. הוא הכחיש כל מגע אינטימי איתה.

נראה שדבריו של העד עשו רושם **אילנה אלון** (המשך בעמוד 38)

נאשם ברעמי (ליד מערכת עיתונו)
כמה צריכה אשה להתנדנד

(המשך מעמוד 35)

המישפט הסמוך, שמעו את קול הנפץ בבית המישפט.

אנשי המישפטה ומגדירי-אדום, שהגיעו למקום, ראו מחזה-זווער. אסור לין שכב שותת-דם ליד המכונית, שכב פה הקדמית נפגעה. ידו השמאלית של הצעיר היתה גרם מכוסה-דם וקרעית בשר, וגם רגלו השמאלית היתה מרדטשת. פניו היו פצועות מעשרות רסיסים ומכוסות דם. התמונות שצולמו במקום-המיקרה אינן ניתנות לפירסום בגלל המראה האכזרי הנשקף מהן.

חבלן המישפטה, יעקב לוי, ברק את המקום וצילם את הפצוע. הוא העביר את מימצאיו לבריכות-מעבדה, והתברר כי מוקד-הפיצוץ לא היה על הארץ.

הסניגורים מסרבים לגלות את קול ההגנה שלהם, ולא ברור מה הם עומדים לטעון

בגלל מקום הפציעות באסולין קבע המומחה כי אסולין נשא את המיטען בירו השמאלית, ושהמיטען התפוצץ כאשר הוא עדיין אחז בו. בשרידי שקית ניילון שנמצאה ליד המכונית היה מכ"שיר השלטי-דחוק הרוס, והסוללות שהתפזרו לכל עבר.

מיטען באוויר?

אסולין שכב זמן רב בבית-החור לים. ידו ורגלו השמאלית נקטעו, והוא עבר סירדה של ניתוחים בעיניו ובפניו.

כיום, חצי שנה אחרי המיקרה, הוא עדיין מרותק לכסא-גלגלים, מרכיב מישקפיים כהים, ועל פניו ניכרות צלקות רבות ובולטות.

כאשר שכב אסולין בבית-החולים הוא נחקר וסיפר את סיפור-המעשה. הוא הודה כי שני חבריו, כהן ורמארי, שלחו אותו למלכך את המכונית. גם השניים נעצרו על-ידי המישפטה.

התובעת אריאל הגישה כתבי-אשם שום נפרדים נגד כהן ורמארי ונגד אסור לין. כהן נאשם גם בירי במכוניתו של פלאח, שבה נפצע אדם. המישפטים הופרדו, כדי שאסולין יסיים ראשון את מישפטו ויהיה עדי-תביעה נגד שני שותפי-המעשה.

בימים אלה החל מישפטו של אסור לין. בגלל מצבו הגופני הוא שוחרר ממעצרו, והוא מובא לבית-המישפט על-ידי בני-מישפטתו. אביו דוחף בכל בוקר את כסא-הגלגלים מהמעלית אל תוך אולם בית-המישפט. אסולין עצמו שקט מאוד ואינו מוציא מילה. הוא מאז זין בבריכות לטיעוניהם של שני סניגורי ריו, אמנון אגסי ודודי רדעי.

נראה כי הסניגורים אינם מתכוונים לרבוך בעדות שנתן אסולין בעת מעצרו. במישפט הוא כבר באשמה של נסיון לרצח פלאח וקשירת-קשר לבצע פשע. לשם כך יצטרכו הסניגורים לנהל מישפט-זיוטא ולהסביר מה גרם לנאשם להורדות במעשה, כאשר היה מאויש, ול-כפור בו כיום.

הסניגורים מסרבים לגלות את קול ההגנה שלהם, ולא ברור מה הם עומדים לטעון. גם השופטים, מנחם אילן, שיש נה ברמן וצבי הכהן, ניסו ללמוד מחקרי-ריותיהם של הסניגורים מה לדעתם קרה במקום-הפיצוץ, אבל הם סירבו בשלב זה לגלות אפילו טפח מקרה-ההגנה. רק שאלה אחת עשויה לגלות כיוון. הם שאלו את מומחה-המישפטה: האם ייתכן כי מיטען-החבלה היה תלוי באוויר, סמוך למקום שבו התפוצץ?

כשהיא אומרת לא!

(המשך מעמוד 37)

רב על השופטים וגרמו להם לחשוב שהמתלוננת נוהגת לפנטז מיקריראונס. השופטים עמדו בפסק-דינם על סתירות רבות בעדותה של אורית ועל רברים תמוהים בהתנהגותה, התומכים בגירסתו של הנאשם. הם ראו בעיון סגירה בצוותא, לאחר המעשה, חיזוק לדבריו של בן-דעמי, כי כל מה שקרה מרצונה של הנערה קרה, אבל בית המישפט גם התרשם כי בעדותה של בן-דעמי ישנם שקרים רבים.

השופטים לא האמינו לו כי המתלוננת חזרה אחרי או כי רצתה לנקום בו על הכתבה שפירסם. בית-המישפט גם לא האמין לעיתונאי שלא קוים מגע מיני ביניהם באותו בוקר. אין להתעלם מהאפשרות שהנאשם הביא את המתלוננת לחדר-השינה על-ידי תירוץ של עשיית מסאז, והמתלוננת נגררה אחר תכסיתיו... המתלוננת שהתה בביתו של הנאשם כשעה וחצי ונראה כי מרבית הזמן עברה עליהם בדיבורים; בנסיגו של הנאשם לשכנע את המתלוננת להסכים לקיום יחסי-מיני... ואף כי המתלוננת טוענת כי התנגדה גם באופן פיזי, כוללת העובדה כי ההתנגדות הנטענת היתה חלשה מאוד, ללא כל יחס לאפשרות להתנגד. הנאשם לא היכה את המתלוננת ולא היה כל סימן שהוא עומד לעשות זאת. בנסיבות אלה יכולה היתה התנגדות תקיפה להרתיע את הנאשם ואילו דיבורים, או אפילו דחיפה קלה, יכלו לתת מקום לפירוש דרמטי, כי ההתנגדות אינה אלא למראית-עין בלבד.

ההתנגדות של אשה לקיום קשר מיני, או נסיון לקשר כזה, צריכה להתבטא באופן שיובהר לצד השני שהרבר מוגדר לרצונה... במיקרה הנדון אין על כן לשלול את האפשרות כי המטר ששירדה המתלוננת לא ביטא אירצון, אלא השלמה, מעורבת בלבטים מוסי-ריים. במילים אחרות, התנהגותה הבלתי-תחלתית והחלשה יכלה ליצור את הרושם כי למעשה היא איננה מתנגדת...

את העובדה שאורית התלוננה אחר כך במישפטה על אונס הסבירו השופטים בכך שלאחר מעשה העיקה על המתלוננת תחושה קשה והיא הרגישה מרומה. ייתכן גם שלא היתה מרוצה מחולשת-האופי שגילתה ואחרי שסיפרה על כך לאחותה, ייתכן שהוסיפה פרי-דתי...

"אני עייף, סחוט ומרגיש חולשה. אני מלא שימחה שהצדק ניצח..."

טים אחרים שמטרתם לחזק את גירסתה בדבר ההתנגדות שגילתה למעשה. אחר-כך עברה היוזמה לבני מישפטתה ולאותה התאומה, שגררו אותה לירידתלונה במישפטה.

בסיכומו של דבר קבע בית-המישפט: "אינני סבור שיש לשלול בצורה חריגנית את גירסתה של אורית. אולם, כאמור, גירסה זו מעוררת שורה של שאלות המביאות לידי קיום אפשרות שהרברים השתלשלו בדרך שונה מזו שהיא תיארה... ודי בכך כדי להעימיר את שאלת אשמתו של הנאשם בספק."

בעקבות זאת החליט בית-המישפט לזכות את בן-דעמי מאשמת אינוס ולהרשיעו באשמת הדחת אחותה של אורית בחקירה. על כך נידון העיתונאי לשנה וחצי מאסר על תנאי-3000 ש"ח ספק-בינתיים הספיק בן-דעמי להקים מקום מון השייך לו, זה הזמן, באשרור והוא אמר להעוול-הזה: "אחרי כל מה שעבר עלי אני מרגיש כמו אחרי מסע מפרך בצבא. מצד אחד אני עייף, סחוט ממש ומרגיש חולשה, אבל מצד שני אני מלא שימחה שיש צדק ושהצדק ניצח את הנקמה."

מוקד קרעמן, תל-אביב

התחרות הזו היא לא סופר-איכותית. מה יש לי להגיד על השירים שהיא שרה בתחרות? השמלות היו יפות, זה מה שיש לי להגיד.

מה לעשות, אני לא אוהבת את הסטיל הזה, לא מדברים אלי הרברים האלה, לדעתי צריכים לשלוח לאירועי זיון שיר מיוצג, כן, זה ישראלי באמת. מתי יבינו את זה, ויפסיקו לשלוח שירי-מסטיק אירופיים כאלה? למה שלא ישלחו שיר של אביהו מדינה, למשל, משהו כמו הפרח בוני? זה יפיל את כל אירופה על הפנים, אלה הגוונים האמיתיים שלנו!"

מרגלית נסחפת עם המילים, מתלהבת ומתרגשת. "כן, בואו נעשה להם באירופה חפלה אמיתי! הרי כל השירים שם רומים! אנחנו נביא פעם אחת משהו שונה, שירים מתממילבנו" וכשהתלהבות גוועת, והיא חוזרת לקרקה המציאות, היא אומרת: "הרי בסך-הכל מה זה האירועיזיון הזה? חרטא, חרטא אחת גדולה! זה בסך-הכל פארש! הצופים הולכים ומתדרדרים! אני לא אופיע בזה! תן לי הופעה לפני חיילים, אח, זה כיף! אני לא בנויה להופעות מלוקקות, אני לא יכולה להופיע עם פליי-בק, אני צריכה לקרוע את הגרון, לא כמו באירועיזיון!"

אבל בסך-הכל, ירדנה לא אשמה. זה מה שבחרו בשבילה. לי תנו את טינה טרנר, אני מתעלפת! תנו בוב דילן, אני מתעלפת! תנו מוסיקה מיוצגית, אני מתעלפת! אבל אירועיזיון? סתם דבר חולף! היום רואים, מחר עובר. בכל אופן, אני מאחלת לירדנה שתעבור את זה בשלום. ליבי ליבי עליה."

גם ליבו של יוהר כהן, שייצג את ישראל באירועיזיון פעמיים והיה הראשון שהביא לישראל את הזכייה בתחרות האירופית, עם ירדנה ארזי.

ברגע שהיא זכתה, צריך לתת לה ברכה. זהו, עכשיו צריך להפסיק להתווכח. לא כדאי לדרת עליה.

בתקופה של מוטי גילעדי ושרי צוריאלי, כל המדינה ירדה עליהם,

ירדנו וידינו

וחבל. היתה ועדה שהחליטה שירדנה תיסע, וצריך לכבד את ההחלטה הזו. יש אנשים שקובעים וזה התפקיד שלהם. עכשיו מאוחר לערער על ההחלטה הזו. אולי היא לא נכונה, אבל אין טעם להתווכח.

בשירים שירדנה שרה בתחרות לא היה שום דבר ישראלי. היה שיר אחד רומני, ושיר יווני, ושיר ספרדי, ומה עוד היה לנו שם? מה שאני יכול להגיד זה שמבין השירים שהשתתפו, השיר שזכה היום הטוב ביותר.

"אני אישית לא אשתתף עוד בקדם-אירועיזיון. זה כבר לא מדבר אלי. אני מתעסק היום בעניינים אחרים בקאריירה. בסך-הכל אני מקווה שירדנה תחזור הביתה, כשהיא ממוקמת במקום מכובד ברו."

"אדון עולם"

קובי אושרת, מלחין שזכה בביסודות האירועיזיון בשיר הללוה, השתתף השנה כמדי שנה, בשיר שהלחין, הוא רוקדת, שהגיע למקום השני והפסיד לשיר שכתב מלחין אלמוני בשם בוריס דימיטשטיין. גם לקובי יש בליבו על התחרות. "יש טעם-לפגם בכל העניין הזה. אם כבר בחרו אותה, היא היתה צריכה לבחור את השיר שתשיר. מה שנוצר זה מין ממזר בין קדם-אירועיזיון לבין השיר שהישנה של פעם, וזה פסול בחלט."

הקדם-אירועיזיון חרגה הפעם מהגבולות המקובלים. אמנים רבים, שחלקם העדיפו להישאר בעילום-שם, טענו שההחלטה לשלוח את ירדנה אינה פייר, טענו שהשירים אותם שרה אינם מתאימים לאירועיזיון, ושלישי הוזכר אין שום סיכוי.

מול הטענות ניצב, כחומה בצורה, הוא האיש האיש של ירדנה, מזור. מנהלה האיש של ירדנה ארזי, ומי שעומד מאחורי בחירת השירים שהשתתפו השבוע בתחרות הקדם-אירועיזיון.

לפני שלוש חודשים החליטה הנהלת רשות-השידור לבטל השנה את תחרות הקדם-אירועיזיון המסורתית, בשל חוסר בתקציבים ובגלל השביתה הארוכה בטלוויזיה, שלא הותירה די זמן לאירגון התחרות הגדולה. כשהחל לישלוח זמר ללא תחרות, לא היה צל של ספק מי תיבחר, ירדנה ארזי, זמרת הקונסוזום, שזכתה באחרונה, בסך קר מיוחד, בתואר הזמרת הפופולארית בארץ.

לירדנה יש רומן לא-נעים עם תחרות-הקדם. שלוש פעמים היא השתתפה בתחרות הזאת, ובכל שלוש הפעמים כמעט זכתה. היתה קרובה מאוד לכוכרה, אבל לא.

אחרי הנסיון הכושל האחרון היא הכריזה: "זו הפעם האחרונה. יותר לא אשתתף בתחרות הזו!" השנה, בשל הבעיות של רשות-השידור, ניתנה לה זכות-הנסיגה על מגש של כסף. היה ברור וצפוי שהצדד הזה יגרום להתמרמרות בין אנשי המיקצוע.

פירגון הוא מילה נרדפה למדי בעולם-הבידור. אבל הביקורות על

השיר הזוכה הוא שיר חלש! אין לו סיכוי להצליח באירועיזיון! זיון? טוען האמרגן שלמה צח, שועל-אירועיזיונים ותיק ומנוסה.

שיפטיק נלכחו! עונה לו גברי מזור, מנהלה האיש של ירדנה ארזי, ומי שעומד מאחורי בחירת השירים שהשתתפו השבוע בתחרות הקדם-אירועיזיון.

לפני שלוש חודשים החליטה הנהלת רשות-השידור לבטל השנה את תחרות הקדם-אירועיזיון המסורתית, בשל חוסר בתקציבים ובגלל השביתה הארוכה בטלוויזיה, שלא הותירה די זמן לאירגון התחרות הגדולה. כשהחל לישלוח זמר ללא תחרות, לא היה צל של ספק מי תיבחר, ירדנה ארזי, זמרת הקונסוזום, שזכתה באחרונה, בסך קר מיוחד, בתואר הזמרת הפופולארית בארץ.

לירדנה יש רומן לא-נעים עם תחרות-הקדם. שלוש פעמים היא השתתפה בתחרות הזאת, ובכל שלוש הפעמים כמעט זכתה. היתה קרובה מאוד לכוכרה, אבל לא.

אחרי הנסיון הכושל האחרון היא הכריזה: "זו הפעם האחרונה. יותר לא אשתתף בתחרות הזו!" השנה, בשל הבעיות של רשות-השידור, ניתנה לה זכות-הנסיגה על מגש של כסף. היה ברור וצפוי שהצדד הזה יגרום להתמרמרות בין אנשי המיקצוע.

פירגון הוא מילה נרדפה למדי בעולם-הבידור. אבל הביקורות על

"ירדנה לא אשמה!"

לכוכבת הזמר המיוצג, מרגי לית צנעני, היה מה לומר, אבל לא כל מה שחשבה בליבה אמרה בקול רם.

מה שאני חושבת באמת אני לא אגיד. לצערי אי-אפשר להגיד במדינה הזו דברים על-אמת, כי אחר-כך יהיה לי רע ומו. מה לעשות, זה מה שקורה במדינה הזו. מנהלי מחלקת-הבידור אחת. מנהלי מחלקת-הבידור הם כמו סגנים של אלוהים, ומי אני, מרגלית צנעני הקטנה, שאחלוק על דעתם של שליחי אלוהים? לכן קשה לי למתוח ביקורת ממש.

אם באירועיזיון דרוש יופי חיצוני, ולא עומק ואיכויות בקול, אז ירדנה נהדרת, מתאימה בדיוק. מה לעשות,

יחזקאל נאור
חיטמן
לא נביה ממשוך

רמי דורנר
ברנרס
רמה נמוכה

רמי מאדור
אורשרת
רע מאדור

יוני ספרדי
כהן
יוני ספרדי

זוהר דרור
צנעני
השמות היו יפות

ענת סרנסקי
מסורי
צפוי מדוי

סחם שירס
היימן
סחם שירס

לא מתייחסת
דמארי
לא מתייחסת

כולם מאוכזבים
פיק
כולם מאוכזבים

בין ספרד לסציליה
בר
בין ספרד לסציליה

כלי-כך טוב, למה הזמרת שלו, אילנה אביטל, לא זכתה בשנה שעברה במקום הראשון? אילנה לא מוכרת תקליטים שליש מהכמות שירדנה מוכרת! אז שיראג לה, בבקשה! מאז שהשיר זכה, שלמה לא מפסיק לנבט. שיפסיק כבר! נמאס לי לשמוע אותו נובח! צח מגיב על הדברים הללו: אני באמת לא רוצה לדרת לרמה זו. על ההצלחה שלי באירוויזיון יש הוכחות בשטח. שש פעמים השתתפתי בין גברי לבני איראפטר להשוות בכלל. אנחנו לא באותה הרמה. אני מברך את החרדה שלו לירדנה, ואת זה שהוא יוצא להגנתה, אבל יש לי ההרגשה שלפי הדברים הוא קצת בפאניקה. שיהיה לי בריא! מה אמרת, בסך-הכל? שאני לא אוהב את השיר שזכה, וזו זכותי. מה לעשות שזה הוא שחבר את השיר הזה? הוא אומר שאני מחליף שמות לאמנים שלי? מעניין אם הוא נולד בשם גברי מזור: הוא בעצמו החליף את השם שלו! הוא מייצג זמרת אחת ואני עשיתי יותר מ-1200 שירים. הוא בכלל לא בר תחרות בשבילי! מה הוא מדבר על אילנה אביטל? ירדנה לא יכולה להיות אפילו בלהקה שלה מבחינת איכות הקול! הוא רוצה לחשוב שהוא יותר טוב ממני? בבקשה. הגה אני אומר, הוא יותר טוב! רק חולי-נפש!

על שאר הטענות כלפי התחרות אומר גברי: "אם היא לא תצליח באירוויזיון? לא יקרה שום דבר! גלי עטרי זכתה באירוויזיון, ולא נעשתה מזה כוכבת. אין בדברים הללו חוקים. רק חולי-נפש מאבדים את הפרופורציות בתחרות הזו. אנחנו בשתי הרגליים על הריצפה. השירים שהוצגו בתחרות טובים, בעיניי אני שלם איתם, עומד מאחוריהם בלב שלם וגא בהם. כל שיר בתחרות היה יכול לייצג את ישראל בכבוד. לכו ותשאלו מה הדעה של האנשים ברחוב על השירים! לאנשי-מיקצוץ, המתוחים ביקורת, יש אינטרסים ותיסכולים. על כל דבר שירדנה עושה יש ביקורות. גם כשהיא עשתה את התקליט הצעוני מתחו ביקורת, והקהל קנה אותו באלפים. אבל הביקורת הזו רק מוכיחה שירדנה חשובה. כל תזוזה שלה גורמת לגלים אדירים. אילנה אביטל, למשל, לא מעניינת אף אחד. אני בטוח שיר-דנה תצליח באירוויזיון!" לתיקווה זו שותפים הכל.

שי כרם

האחרונות בר-סמכא בכל הקשור לתחרות. כל הפטנט פשוט מאוד. יש לנו שפה קשה לאזניים ורות, וצריך מילה קליטה שתפוס, צריך משהו ויזואלי מרשים, וגיימק. זה הפטנט. לדעתי, מוטב לא ללכת מאשר ללכת ולהתכוונות. הזמר שנוסף לתחרות הוא דגל לכל המדינה, וכולם שופטים אותו בזכויות מגדלת. אם מרוויחים, כולם מאושרים. אם מפסידים, חוזרים הביתה כמו כלבים. ירדנה לקחת הימור גדול מאוד. קודם כל בגלל הצב הפוליטי, אבל בעיקר בגלל השירים. לדעתי כל ארבע עת השירים היו חלשים, לא מתאימים.

האמנים: "אין איכות! שיר גרוע! תתחרבות! שיר רוסי! אין סיכוי!" גברי מזור: "הם סתם מתוסכלים!"

אני הייתי הולך השנה על שיר שלום. זה היה גיימק נהדר. השיר של ירדנה מתאים לייצג את רוסיה, לא את ישראל. האקורדיון, הלבוש. הכל אצלה היה רוסי, חוץ מירדנה. אני חייב לציין שהיא היתה נפלאה, באמת. היא היתה יפה ומיקצועית. אבל במקום לקחת זמרת שתשיר ארבעה שירים היו צריכים לקחת ארבעה זמרים, שזכו בשנים האחרונות במקום השני בקדם, ושהם יתחרו ביניהם. ירדנה טעתה בבחירת השירים. אלה לא שירים לאירוויזיון. אילו זו היתה תחרות רגילה של קדם-אירוויזיון, השיר שלה לא היה זוכה. לדעתי אין לשיר סיכוי באירוויזיון. וזוהי יזמה מהמקום העשירי ומטה. ירדנה יוצאת לעשות את הבלתי אפשרי, אבל אני מפרגן לה שיש לה אומץ לעשות את זה. שתצליח! על כל הטענות הללו מגיב מי שחבר את השירים, מנהלה האיש של ירדנה, גברי מזור: "מנהלים נובחים והשיירה עוברת! במיוחד יוצא קיצוץ של מזור על צח. שלמה צח הוא לא דוקטור לאירוויזיונים. במקום לתת עצות, שיראג לאמנים שלו. יש לו שלושה אמנים, שלא בדיוק כבשו את הארץ. אז שיכדוק את עצמו! הוא מומחה בלהח"ף שמוות לאמנים שלו. חיים כהן לא רם, אילנה אביטל ללנה. בזה הוא טוב, שיתעסק בזה, ויעזוב את ירדנה! אולי הוא מתוסכל, שלא הוא הפיק את השיר של ירדנה למרות שהוא רצה. גם בקדם בשנה שעברה, כשירדנה שרה בחלק האמנותי עם פלייבק, הוא התלונן. מה הוא רוצה מירדנה? אם הוא

הפוליטיים זויס הצידה. אבל מה לעשות, הפעם אין שיר טוב. נורית גלרון אומרת את שיש לה להגיד על התחרות בשני מישפטים קצרים: "לא ראיתי את התחרות, ואני בכלל לא מתלהבת מכל העניין הזה." שושנה דמארי גם היא "לא מתייחסת לרברים הללו!" וגם סי היימן לא תדרוך על בימת האירוויזיון. "אני לא אהיה בתחרות הללו, כי אני רוצה לשיר שירים עם אמירה, ולא סתם שירים!" וששיק שני, למרות הסלובוניה היתה דלוקה, לא הטרחה עצמה למסך הקטן. "הייתי עסוקה, תפרתי באותו הזמן!"

הזמר איתן מסורי צפה בתחרות, אבל גם הוא לא התלהב. "לא סבלתי מהתחרות", הוא מסכם את התרשמותו, ועל השיר הזוכה: "שיר רגיל מדי, קליט מדי וצפוי מדי."

מקום 10 ומטה! מי צפצפה בתחרות בעניין רב הוא האמרגן שלמה צח, שידע באירוויזיון זיון הצלחות גדולות ומרשימות, אולי האמרגן הישראלי המצליח ביותר בתחרות הזו. בתור שכזה, הוא הפך בשנים

למרות שהשיר דומה, הוא לא גני-בה מוסיקאלי ממש. אני מקווה שירדנה תצליח בשיר. בסך הכל היא תהיה באירוויזיון, המראה של כולנו, של כל המדינה."

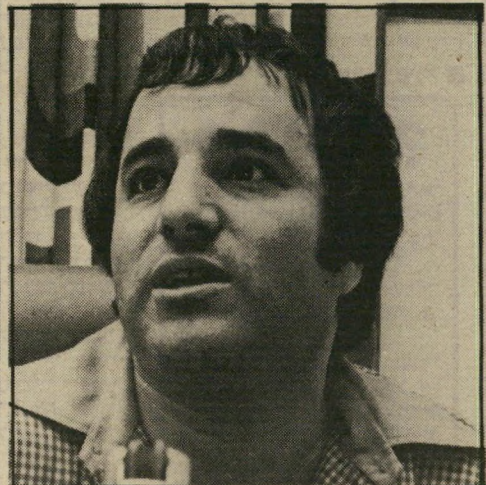
בסך הכל פלאקאט!

למה בר, מנהיג להקת הברירה הטבעית: "האירוויזיון זה בסך הכל פלאקאט, או אנחנו שולחים לשם פלאקאט. לשירים הללו אין שום איכות ועומק. האמת היא שלא התעמקתי בתחרות הזו. ראיתי אותה בזווית-העין, ולפי הנגדים שירדנה לבשה הבנתי שאנחנו נמצאים בין ספרד לסציליה. מה אנחנו מוכרים בתחרות זו? הופעה! והולה הופה ובגדים ציבוריים! סתם מוכרים סוכריה! לדעתי זו תתחרות מוסיקאלי. צעצוע ציבורי, ולא יותר." פחות בוטה מאשר שלמה בר, אך עדיין מתלונן, הוא הזמר צביקה פיק: "אני מאוכזב מאוד", הוא אומר על התחרות. "ציפיתי לשירים טובים יותר. ישבתי וראיתי את התחרות עם אנשים מהמיקצוץ, וכולם היו מאוכזבים. אני באמת מאחל לה שתצליח, אבל אני מוכרח להיות כן ולהגיד שציפיתי ממנה להרבה יותר. לא היה שם שום שיר מלהיב ממש. לדעתי היא בכל זאת תקבל באירוויזיון מקום טוב באמצע, מפני שהיא נראית טוב. המראה יעזור לה. כולם אומרים שהמצב הפוליטי יהיה לרעתה, אבל זה קישקוש. גם כשיוהר כהן זכה באירוויזיון, דיברו ככה, כשיש שיר טוב, כל השיקולים

התחרות עצמה: "סיפור מיותר, שהשאר טעם רע. בשביל מה היא היתה צריכה להתחרות עם עצמה? זה סתם לניפוח האגו! היא היתה צריכה להחליט על שיר, וזהו. לדעתי הרמה של השירים היתה נמוכה מאוד. היא לא מייצגת את מה שקורה בארץ מבחינה מוסיקאלי. אני מאמין שיוצרים ישראליים היו יכולים להגיע להרבה יותר מהרמה הנמוכה הזאת!" ומה אומר על הדמיון בין שני השירים המלחין של אדון עולם. עוזי חיטמן? "בשעה ששירי את התחרות בטל-וויזיה, לא הייתי בבית. הייתי בהופעה. אבל כשחזרתי הראתה לי אשתי את השיר בווידיאו ואמרה שהתקשרו המון אנשים והצביעו על הדמיון בין השירים, ואשתי כל-כך לא מוסיקאלי שפילול את 'הונתן הקטן' היא לא יודעת לשיר. אני עוד לא הספקתי להתעמק בשיר, אבל הוא כהחלט מוכיח את אדון עולם באווירה שלו. למחרת התחרות העירו לי על-כך המון אנשים, כירכו אותי על-כך שאדון עולם נוסע לאירוויזיון. אשתי הייתי מעריץ שאדון עולם יישאר במקומו, ולא ייכנס למיסגרת אחרת."

אמרגן מזור
נמאס לי לשמוע אותו נובח!

אמרגן צח
מתאים לייצג את רוסיה!

התוכנית עצמה היתה גרועה מאוד. את השיר שכתבתי ראיתי בפעם הראשונה בבית, מול המירקע, עם כל עם ישראל.

"צילום הווידאו של כל השירים היה, כשפה עדינה, לא משובח, מאוד לא משובח. אבל השיר שלי ספג הכי הרבה מהעניין. תחילת השיר בנויה על מישחק בין נגן הגיטרה לירדנה. זה לא צולם בכלל, ואיבר מהאפקט. בתחרות כזו, לעין הרואה יש יותר מישקל מאשר לאזון השומעת, השיר שזכה צולם הכי טוב, ולכן הוא זכה. גם התליבוש של ירדנה היתה הכי נורמלית בשיר הזה."

"כשראיתי את השיר בטלוויזיה התאכזבתי מאוד. ברגע שראיתי אותו ידעתי שהוא רע מאוד בגלל איר שזה נראה על המסך."

"בשנים קודמות לפני שחברו בשיר הזוכה, שמעו אותו כלי לראות, ורק אחר-כך ראו. פה זה לא היה. לדעתי יש לי יותר נסיון באירוויזיון וזיונים מלשיר הזוכה, והשיר שלי היה בפורטנציה גבוהה הרבה יותר."

"למה הוא זכה? זה ברור! השיר הזה דומה כמו שתי טיפות מים לאדון-עולם המוכר. השיר הזה נכתב לפני יותר מ-10 שנים, והוא נמצא בתודעה של הקהל. אז גם אם ברגע הראשון לא בריוק מקשרים, הרי השיר נשמע מוכר. זה שזכיתי במקום השני זה לא מנחם אותי. בשבילי מקום שני ואחרון זה אותו הדבר!"

גם המלחין ננסי ברנרס, שהשתתף כמה פעמים בקדם-אירוויזיון, עומד על הדמיון בין השיר הזוכה לשיר אדון עולם, שכתב עוזי חיטמן.

בהומור האופייני לו הוא הגיב על השיר הזוכה: "זה שיר שלא מחדש כלום. שמענו אותו כבר הרבה פעמים עד היום, שיר די נפוץ."

על התחרות עצמה: "סיפור מיותר, שהשאר טעם רע. בשביל מה היא היתה צריכה להתחרות עם עצמה? זה סתם לניפוח האגו! היא היתה צריכה להחליט על שיר, וזהו. לדעתי הרמה של השירים היתה נמוכה מאוד. היא לא מייצגת את מה שקורה בארץ מבחינה מוסיקאלי. אני מאמין שיוצרים ישראליים היו יכולים להגיע להרבה יותר מהרמה הנמוכה הזאת!"

ומה אומר על הדמיון בין שני השירים המלחין של אדון עולם. עוזי חיטמן?

"בשעה ששירי את התחרות בטל-וויזיה, לא הייתי בבית. הייתי בהופעה. אבל כשחזרתי הראתה לי אשתי את השיר בווידיאו ואמרה שהתקשרו המון אנשים והצביעו על הדמיון בין השירים, ואשתי כל-כך לא מוסיקאלי שפילול את 'הונתן הקטן' היא לא יודעת לשיר. אני עוד לא הספקתי להתעמק בשיר, אבל הוא כהחלט מוכיח את אדון עולם באווירה שלו. למחרת התחרות העירו לי על-כך המון אנשים, כירכו אותי על-כך שאדון עולם נוסע לאירוויזיון. אשתי הייתי מעריץ שאדון עולם יישאר במקומו, ולא ייכנס למיסגרת אחרת."

רואה החשבון יואל מרגלית (משמאל) יצא למילחמה בפקיד ההם

"ב" ישראל של היום זה לא מש"ב תלם להיות בעל עסק קטן או בינוני. כשאתה קטן, אינך יכול להתמודד עם המערכת, ומוטב לסגור את העסק ולהיות שכיר. עסקים קטנים רבים התמוטטו בגלל מסי ההכנסה! זוהי מסקנתו החד-משמעית של רואה

אבי וילנסון, העולם הזה

הגלומות בנושאי מיסוי. רוב הציבור איננו יודע דבר וחצי דבר על אפשרויות כמו החזר הוצאות רפואיות, זיכויים וניכויים אישיים בת"ח חומי ביטוח-חיים, קרנות השתלמות, שהמערכת הדורשת, המסטרטגיה והמע"קלת, אינה טורחת במיוחד לפרסם את ההטבות שניתן, לכאורה, לקבל באמצעותה. רבים מעדיפים שלא להיכנס כלל למסי ההכנסה, ולוותר על זכויותיהם, ובלבד שלא להסתבך איתם, מתמרמר מרגלית. "פתחו לך תיק, תיאלץ להגיש הצהרת-הון, ותתחיל לרוץ ולהתמודד עם ביוורקטריה שלמה. בכלל, לא כדאי להתווכח איתם יותר מדי. קיימת הר תופעה העגומה של הענשת הנישום. כאשר הוא עומד ומתווכח עם פקיד השומה, כשהוא מוכיח את צידקתו, יסדרו אותו במשהו אחר, שיעלה לו פי כמה ממה שכביכול הרוויח. בכלל,

הציילו! מסי הכנסה!

עדיף לו לאזרח להתפשר איתם ולא למצות את זכויותיו עד תום. עלות הטיפול והסבל שייגרם לו לאורך זמן, לא שווה את זה. נדמה כי שילטונות מסי ההכנסה עצמם אינם מתלהבים במיוחד מפעילות האנדרה לזכויות משלם המיסים

עצמה. צריך לטפל בעברייני ההמס ביד חזקה, אך לתת לשאר הציבור צ'אנס, ולראותו כישר, כל עוד לא הוכח אחרת. נטפלים דווקא למי שמדווחים באופן מסודר והגון על הכנסותיהם, ומאמלים להם את החיים. הביורוקרטיה, המינהל והדרישות המופרזות

חיפה והצפון של לישכת רואי החשבון בישראל, התחיל לפני כשנה להריץ את רעיונו, ומה שהתחיל בהתארגנות של שיבוע רואי-חשבון מחיפה, הפך לעצמותה, ובה יותר מ-100 חברים בעלי מיקצועות חופשיים שונים מכל רחבי הארץ. בקרוב יפתחו סניפים בתל אביב ובירושלים, נוסף על הסניף ה ראשי בחיפה.

מאמלים את החיים

"ל" אור ניסיונו בעבודה מע"שית בתחום המיסים, הגענו ל"הכרה כי קיימים מיקרים לא מעטים שבהם האזרח הבורד איננו יכול להתמודד מול רשויות ההמס, בעיקר מס ההכנסה, מספר מרגלית. הוא סבור שעמדתו צודקת, אך ידיו כבולות מלהתמודד עם הרשויות, בגלל העלות הגבוהה של הייצוג המיטבטי, ובשל החשש מפני העימות האישי עם בעלי התפקידים, המטפלים בענייניו.

כאן נכנסה לתמונה האנדרה לזכויות משלם המיסים. היא פתוחה לפני כל אדם או תאגיד (רמיה-הכר: 50 ש"ח לשנה), ומטרתה העיקרית הן לספק לחבריה ייעוץ, טיפול ושרותים בתחום המיטבטי, הכלכלי והחשבונאי בענייני מיסים. האגודה מתכוונת גם לפעול בתחום החקיקה, ולפנות לבית-הדין פט הגבוה לצדק נגד מיסים הגורמים עול לציבור הרחב. כאלה הם החוקים הרטרואקטיביים (כמו חוק המיסוי בתנאי אינפלציה), המשמיטים את ה קרקע מתחת לכל אפשרות לתיכנון כלכלי בעסקים.

האם אלמ"ם לא תשמיט את הקרקע מתחת לפרנסתם של רואי-חשבון דווקא? לדיברי מרגלית, הרעיה ה רווחת כי רואי-חשבון עוסקים בעיקר בהתדירות עם מסי ההכנסה מוטעית מיסודה. עיקר עבודתם היא עבודה שוטפת של גיהול הצד החשבונאי בעסקים, עריכת מאזנים ובחינתם. יחד עם זאת החיכוך המתמיד עם מסי ההכנסה מוביל להכרה בצורך החיוני בהתארגנות של ציבור משלמי-המיסים אל מול רשויות ההמס. "השיטה של רשויות ההמס בארץ ה" פכת אנשים ישרים לגנבים", אומר מרגלית. "אם אתה בעל עסק קטן או בינוני, במטריטוריה ופשוט משגעים אותך במערכת אותה של מספרים, דיווחים וטפסים. יוצאים אצלנו מתוך גישה שאתה משקר, ואם אומרים לךך אדם שהוא גנב, למה לו להמשיך להתאמץ להיות סבוכך. למה בלאו הכי הוא זוכה בחוסר-אמון? וכך הוא הופך לגנב, בבחינת הנבואה שמקיימת את

חוקים ותקנות מיושמים בישראל בניגוד לכוונת המחוקק, טוען מרג" לית. הרברים נשמעים נרושים כשהם נאמרים בשיחות-טלון לצד הרכילות האחרונה משושלת, אך הם חורגים מתחום הקיטורים ומקבלים עתה מש" מעות חדשה.

מישהו החליט לנסות ולהילחם ב" אופן רציני בעוללות הקטנות שהא" רחים כבר התרגלו להם.

מרגלית (44), לשעבר יו"ר סניף

החשבון הוותיק יואל מרגלית. אחרי 18 שנה של עיסוק במיקצוע שבו הכיר את מסי ההכנסה לפני ולפנים, החליט לה" לחם במוסד הזה והקים את אלמ"ם, אנדרה לזכויות משלם המיסים בישראל.

"חיי של האזרח הבורד בארץ הופ" כים לסיוט, בעומדו מול שילטונות מס" ההכנסה והוא מתמוטט לא אחת, נוכח שרירות-ליבו של הורמעתלו הפקיד, ההופך ל"עבר כי ימלוך".

שחיתות ופרוסקציה

בכל הכרוך בטיטורני הנישום הקטן, בשלילת זכויותיו ובה" פיכת חייו לגיהנום, ניתן מסי-ההכנסה בדימיון עשיר.

ליואל מרגלית דוגמות בשפע: **לפקיד-השומה יש סמכות להגדיל את המיקדמות הנדרשות מהנישום (סעיף 180 ב' לפקודת מסי-ההכנסה) אם יש לו טעמים להניח כי הכנסתו בשנה הבאה תהיה גדולה משנת הבסיס, שלמה הוטלו המיקדמות.**

במיד מוציא האחרון לתשלום הפרשי-המיקדמות, לעיתים בסכומי-ענק, וזאת רטרואקטיבית מתחילת השנה. האזרח נתבע לשלם את כל הכסף במזומן, תוך 14 יום. הפקיד שוכח שבשעסקים מושקע הכסף במלאי וברכוש, ואי אפשר להשיג מזומנים מהיום למחר. איה-התשלום גורם להטלת קנסות, ריבית והוצמדה, והאזרח נכנס למעגלי-קסמים שלא תמיד ניתן לצאת ממנו. אין כל סיבה שההפרשים לא ישולמו בתשלומים שווים לאורך כל השנה.

גם בחודש האחרון לשנת-ההמס יכול האזרח לקבל דרישות רטרואקטיביות להגדלת המיקדמות. אבל אם בחודש זה, שבו מבצע האזרח את מאזניו ומשפש בשפריו, יגלה ששילם מקדמות גבוהות מדי לעומת הכנסותיו בפועל, לא יתאפשר לו לערער. התשובה שיקבל ממסי-ההכנסה היא שבחודש האחרון של שנת המס כבר לא מטפלים בבקשות לחקטנות מיקדמות. זהו בעצם מילכוד. על-פי ההגיון של מסי-ההכנסה, אין כל אפשרות לערער בחודש האחרון לשנת-ההמס על דרישות שרירי תיות להגדלת מיקדמות שהוצאו בו.

בפברואר 1987 החליטו לחייב את סוכני-הביטוח בריבית רטרואקטיבית משנת-המס 1981. החלטה זו העמיסה עבודה מינהלית עצומה על סוכני-הביטוח, שנידרש לשחזר מיסמכים, כרטיסיות ואישורים לצורך הוכחת טיעוניהם. טענות רבות של סוכנים, כי הלק מחברות-הביטוח שעיימן עבדו פשוט את הרגל ואין ממי להביא את האישורים המיוחלים, לא עניינו את פקיד-השומה.

החוק קובע שיש להחזיר לנישום עודפי-מס המגיעים לו, תוך 90 יום מיום הגשת הדו"ח השנתי. הוראה זו לרוב איננה מת" קיימת, וכספים רבים מעוכבים בידי האוצר תקומות נמושות, עד שנתית-שלוש. הדבר גורם לבעלי-העסקים קשיים רבים, ולעיתים אף להתמוטטות.

קיימים מינוזים שהעוסק בהם חייב לשלם את המיקדמות בסכומים קצובים, הקבועים מראש, ולעומתם מינוזים שבהם המיקדמות נקבעות על-פי אחוז מסויים מהמחזור. לסקטור הראשון ניתנת אפשרות לשלם הכל מראש, ולקבל הנחה של חמישה אחוזים. לסקטור השני לא ניתנת, משום-מה, אפשרות זו. **פתח לשחיתות ולפרוסקציה:** אנשים המבקשים פטור מ" נכוי-מס במקור אינם יודעים כלל מה הם הקריטריונים לכך. הנושא איננו מיושם באופן אחיד בארץ, והנישום תלוי לא אחת במקום-מגוריו ובפקיד-השומה היושב מולו באותו רגע.

בסעיף הנ"ל תצורק-שיטה של סוגי פעילויות בגינם זכאים לאישור הנ"ל, (כמובן כפוף לתנאי הסעיף) כמפורט להלן.

"מטרה ציבורית" שענינה, דת, תרבות, חינוך, מדע, בריאות, טעד או ספורט. סעיפי המטרות המנויים בתקנון העמותה אינם בגדר "אחת המטרות המנויים בסעיף הנ"ל".

לאור הנ"ל לא נראה לנו שיש מקום לאשר מוסד ציבורי.

סירוב מסי-ההכנסה להכיר בעמותה סמי מפחד מסי-הכנסה? מהגדור

בישראל. בקשותיה החוזרות ונשנות של אלמ"ם לזכות בעמדם של "מוסד ציבורי", שיאפשר לה פטור מתשלומי מיסים, נתקלו בתשובות שליליות. ב-7 בדצמבר 1987 כתב יעקב המבורגר מנציבות מסי-ההכנסה ליואל מרגלית ולחבריו כי "לא כל פעילות ציבורית, גם אם הפעילות משרתת את הציבור הרחב, זכאית לאישור של מוסד ציבורי... מטרה ציבורית, עניינה (מסי-ההכנסה)... במסגרת סעיף 219 לפקודת (מסי-ההכנסה)... מטרה ציבורית, עניינה דת, תרבות, חינוך, מדע, בריאות, טעד או ספורט. סעיפי המטרות המנויים בתקנון העמותה אינם בגדר אחת המטרות המנויות בסעיף הנ"ל. לאור הנ"ל לא נראה לנו שיש מקום לאשר (הכרה כ) מוסד ציבורי."

יואל מרגלית: "לטעון שפעילות של מתן סעד לנישומים בתחום המיסוי איננה בגדר מטרה ציבורית — זו פשוט היתממות. אנו בודקים אפשרות לפנות לבג"ץ." **אבי כפירי**

מהנישומים גורמים לכך שאנשים אינם נכנסים למערכת משלמי-המס, וזה מג" ביר את ההון השחור. כאן יש לנו מה ללמוד ממדיניות אירופה וארצות-הב" רית. שם מערכת-המיסים פשוטה, יע" לה והוגנת."

מי מפחד?

מי מפחד ממסי-ההכנסה? כולם. ממי מפחד מסי-ההכנסה? מהגדור לים, מהחוקים ומבעלי-הקשרים. "אין פיקוח ואין הוראות אחריות על הפעלת אמצעי-גבייה כלפי כלל משל-מי-המיסים", טוען מרגלית. "יש גופים גדולים, כמו רשויות מקומיות, חברות ממשלתיות, חברות הסתדרותיות ועוד, החייבות מיליוני שקלים, ואין ממצים עימן את הדיו. לעומתן, מפעילים את מלוא עוצמת החוק דווקא נגד עצמי איים קטנים, בשל חובות פעוטים, ובין היתר באמצעים חריפים כמו עיקול מטלטלים ביתיים, עיקול קיצבתי-היל" דים ועוד."

קשרים, מסתבר, הוא שם המישחק. כך, למשל, אין בארץ יישום אחד של מתן פטור מניכוי מס במקור. יש מי שמקבלים את הפטור המיוחל בקלות, וללא סיכון מיותר. אחרים — רוב הציבור — נאלצים להתמודד במע" רכת מורכבת, הכרוכה בהמצאת טפסים והוכחות, חלקן אבסורדיות. ובסופו של דבר פקיד-השומה הוא המחליט לשבט או לחסר. אם תיוצג עלי-די רואה חשבון טוב ויקר, גדולים סיכוייך לזכות. האם יורש האזרחים את זכויות תיהם? אולי ניתן גם להפיק תועלת ממסי-ההכנסה, כחוקת להוציא מתוק מעו? כמו כל הרברים במסי-ההכנסה, גם כאן המו"ב מסוכן. החקיקה היא מסר עפת ביותר, כך שרק ציבור נבחר של בעלי-מיקצוע מודע לכל הזכויות

לכנסת?

בכמה מנדטים היתה "הא" גודה לזכויות משלם-המיסים בישראל" זוכה, אילו "רצה" לכנסתו בדגומת זכתה רשימה שקר" אה לגיטול מסי-ההכנסה ב" שיעור תמיכה מדהים. ואצלנו? "שאלה זו, מבחי" נת, איננה עומדת בכלל על הפרק, ואין לי שום אוריינטציה מוליטית", אומר יואל מרגלית, "חברי-כנסת בודדים לא היו עוזרים. צריך לגבש חבריי-כנ" סת מכל המפלגות, ולפעול לשינוי המצב."

השנים כנשיא? אני מתכוון לסיים את כהונתי, לא, אינני מוכן להינבא על-כך.

באמת, יש לי מצפון נקי. כל הכתבים והמאמרים עלי שכיניו אותי "רוצח" — אלה שקרים. לכן זה לא גורם לי להתרגש ולהתפטר. אילו חשבת — ולוא לרגע — שעשיתי משהו לא בסדר — לא הייתי יכול להתמודד עם כל זאת. אחרת, מדוע ביקשתי להקים ועדה? (ועדת ההיסטוריונים, שבה השתתף הפרופסור יהודה וולך — ראה מסורת).

הרי אני האיש שביקש את הקמתה של ועדת ההיסטוריונים. את מכירה את הפרופסור וולך? אה, אני מבין עובדה: הוועדה זכתה אותי!

איך הייתי רוצה להצטייר בראייתו? הוועדה כייצור אנושי הדואג למיפחיתו. הייתי רוצה שתציירי אדם בעל הגינות ויושר שלא עשה דבר לאיש. אני חושב

ולדהיים

לא רציתי לנשר בצבא הונאציו

שבעצם אני סמל למדינת, הרי לולא הייתי נבחר כנשיא אוסטריה — כל זה לא היה קורה.

שניאות? כולנו עושים שגיאות. גם אני. אילו ידעתי שהיבט זה בחיי היה הפך כליכך משמעותי ברבות הימים — הייתי מתנהג אחרת.

איך הייתי חושף את עברי לפרטי פרטים.

כיום מאשימים אותי בזה שלא כללתי פרק זה בסיפרי האוטוביוגרפיה. אבל לא אני רציתי לשרת בצבא הנאצי. הגסטפו עצר את אבי והרכיב לי ולאהי, ועכשיו מאשימים אותי בכך שאני נאצי!

אבל אני מודה: חבל שלא פירטתי יותר על תקופה זאת בחיי. זה לא נעשה בכוונה רעה, אלא בתום לב. פשוט שגיתי.

אולי הייתי מתנהג אחרת גם במיל-חמה, אם כי מה שפורסם הוא שקרים על גבי שקרים.

למשל, בדצמבר 1941 נפצעתי. לקח חו אותי באלונקה לבית-חולים. כשהת-עוררתי, אמרו לי הרופאים: "אילו היית מגיע הנה יום אחד באיחור — היית הולכת לך הרגל..." את זה לא פירסמו! אילו היו בחירות כעת? אני מאמין שהיו בוחרים בי שוב, למרות הפיר-סומים.

מהיכן הביטחון? מפני שאוסטריה היא מדינה קטנה, ותושביה היו מע-דיפים לשמור על המצב כמות שהוא. אני מאמין שזה יעבור, שאנשים יש-תכנעו. לפעמים קשה לשכנע אנשים.

חזרה לכנ"א?

לכלא לאחר שיבעה חודשים של חופש ואיך התקבלה בנוה-תירצה. **סיפורה אורית ארביב:**

כשהגעתי חזרה לבית-הסוהר, היה לבנות קשה להאמין שחזרתי לאותו המקום שממנו יצאתי אחרי שש שנים. המילים הראשונות ששמעתי היו: "כל-כך כואב לנו. חבל, חבל, למה חזרת לכל הסבל הזה? לא מספיק מה שעברת בחיים?"

מנהלת הכלא, חיה שוהם, כעסה שחזרתי. היא בדרך-כלל כועסת על בנות שמגיעות לכלא בפעם השנייה,

אורית ארביב נעצרה לפני חודש כשבשרותה אקרה ברטה טעון, אותו ניסתה להחריר לכלא באר-שבע. בכלא זה מרצה הרצל אביטן, אבי בנה, עונש של מאסר-עולם על ביצוע שוד מזויין במפעל-התכשיטים קרן אור. ארביב עצמה נשפטה בשל ה-שתפותה באותו שוד, וריצתה שש מתוך שמונה שנות-מאסר שנגזרו עליה.

התביעה ביקשה לעצור את אורית עד תום-ההליכים, אך פרקליטה, עורך-הדין דויד יפתח, ביקש מבית-המישפט

"הוא כל הזמן נצמד אלי ובוכה: אמא, אל תלכי שוב! אל תעזבי אותי עוד פעם!"

ואני חושבת שהמנהלת כעסה עלי אפילו באופן אישי. חשבתי שאני משתגעת. ראיתי את עצמי מתחילה הכל מחדש. הכל הת-מוטט עלי. בסך הכל הייתי משוחררת שיבעה חודשים, ובמשך כל הזמן הזה נתתי את כל גישמתי לילד שלי שגולד בין כותלי-הכלא. בחודשים הראשונים מטרתי אותו. טובת הילד עמדה לנגד עיני.

רציתי שיגדל כמו כל ילד נורמלי. לכן העדפתי לקרוע אותו מזרועותי כדי שיהיה לו טוב. אחרי שיצרנו קשר, הילד ואני, שוב נעצרתי. הפעם נקרעתי מגעגועים. סבלתי יותר מתמיד וסירבתי להאמין שאני שוב בכלא. ניסיתי להיכנס לשיגרת החיים כי כלל, ואפילו עבדתי שם בגננות, אבל זה היה קשה מנשוא.

אני יודעת שאם אחזור לכלא שוב, הילד הזה יישבר. אני כליכך פוחדת

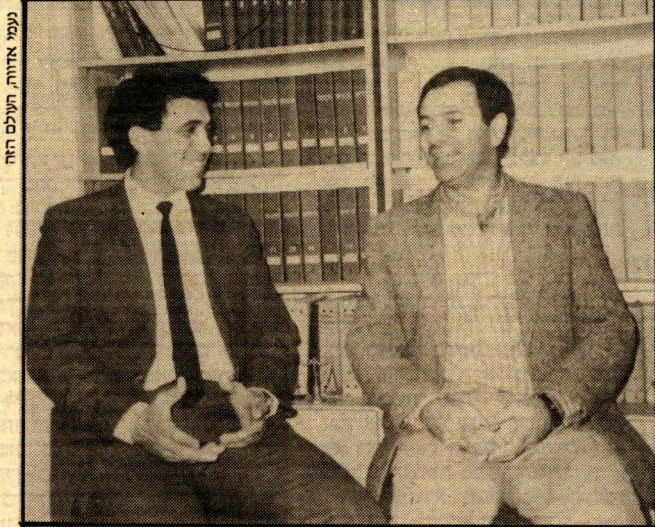
להתחשב בנסיבותיה האישיות, לשח-ררה בערכות ולהטיל עליה מעצרי-בית. הוא טען גם, כי לכאורה נראה שאין לתביעה שום ראיה ישירה כי אורית החזיקה ברשותה את האקדח בהיותה בשטח בית-הכלא.

השופט אריה יוראב נענה לבקשתו של הסניגור והורה לשחרר את אורית בערבות.

ארביב נמצאת במעצרי-בית בבית אחותה יחד עם בנה, גורל-אדם. הת-ביעה הגישה עירעור על שחרורה בערבות, והוא יושמע בימים הקרובים בבית-המישפט העליון.

פגשתי את אורית בבית אחותה במעווי-אביב. כבר בכניסה הודיעה לי שהיא מותשת מהטרדות של עיתונאים. היא אינה רוצה לספר על עצמה ועל עברה, היא רוצה לשכוח הכל ולנסוע מכאן עם בנה.

לדבריה, העיתונאים עשו לה עוול

פרקליטים דויד יפתח ואבי עמירם עם כל הנשמה

לאבד אותו. הוא כל הזמן נצמד אלי ובוכה: "אמא, אל תלכי שוב, אל תעזבי אותי עוד פעם".

עכשיו, כשאני נמצאת במעצרי-בית, הוא יוצא החוצה לשחק, ושם, בחוץ,

והציגו אותה כדמות מסוכנת, בעוד האמת היא שהיא בחורה שקטה, הרוצה לחיות את חייה בצניעות. היא דורשת שיירדו ממנה אחת ולתמיד.

שאלתי אותה איך הרגישה כשחזרה

צבי טל, העולם הזה

אורית ואדם

הוא שומר שלא אצא מהביתו.

כעצם אין לי אף אחת, כי אמא שלי בבית-הסוהר, ואת לא האמא האמיתית שלי.

עכשיו אני מתכוננת לפתוח דף חדש בחיים שלי. אני רוצה לעזוב את הארץ ביחד עם אדם שלי, ולבנות את חיי וחיינו במקום חדש, שם אף אחד לא מכיר אותי. אני רוצה לצאת מכל הד מעגל הזה. אין לי כוחות לעבור את הסבל הזה שוב מחדש.

אני פוחדת שיקחו אותי מהילד שלי. אני פוחדת מהרגע הזה. אני רוצה ל-מחוק את העבר.

הוא שומר שלא אצא מהבית, ובכל פעם נכנס לבדוק אם לא לקחו אותי ממנו ואם הכל בסדר.

הילד הולך לגן. הוא בן 5 וחצי. במשך שיבעה החודשים שהייתי משוחררת לימדת אותו קרוא וכתוב. הוא ילד מחונן, גאון קטן. כתבתי לו מיכ-תבים מהכלא והוא ענה לי. סיפרתי לו סיפורים וקראתי לו שירים, והיה קשה לי להתחמק מהשאלות שלו, כי הוא קורא את העיתונים. מדי פעם הוא שואל שאלות.

כשיצאתי מפתח בית-המישפט, רץ

"אמא, אם מישהו יתן לך שקית ניילון ביד, אל תקחי אותה ממנו, כדי שלא תלכי שוב לבית-הסוהר!"

סבלתי שש שנים בבית-הסוהר, הייתי שבורה לרסיסים, ובמשך השנים שיסבתי בכלא אספתי את השברים ובניתי אורית חדשה, אורית שהיא אמא.

אני לא קשורה עם אנשים מהעבר שלי, ומי שאני סומכת עליו ובוטחת בו הוא דויד יפתח, העורך-דין שלי. הוא נלחם למעני עם כל הנשמה.

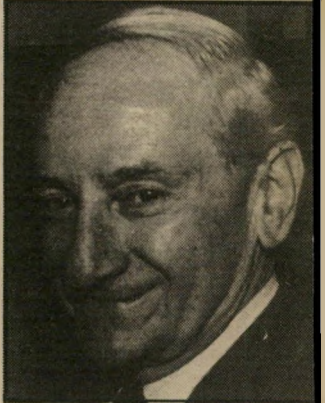
המישפט שלי יתקיים ב-12 באפריל, ואז אני מקווה שבית-המישפט יראה את האדם שבי ויתחשב בנסיבות חיי מוכייהגורל, ויתנו לי את ההזדמנות להיות חופשיה ולגדל את בני, שהוא כל עולמי.

נעמי אדווה

תמרורים

חצי מיליון בשבת

נחוג ♦ יום הולדתו ה-65 של רב יודקובסקי, עורך ידעות אחרונות, העיתון הנפוץ ביותר במדינה (מעל לחצי מיליון עותקים בערבית בשבת). יודקובסקי, יליד פולין, ניצל שואה וקרוב ממשפחה של בעלי ידעות, מיש פחת מוזס, החל את דרכו בעיתונות

עורך יודקובסקי

קרוב ממשפחה בירושלים הנצורה

כאיש מערכת החירות הירושלמית של ידעות בימי מלחמת העצמאות והמ צור על ירושלים.

סוס על הרגליים

נחוג ♦ במודאנה שבצפון איטליה, יום הולדתו ה-90 של **אנצ'ו** (איי קומנדטורה) **סרארי**, מייסד מופעל מכונות הדיוקרה האיתלקי הקטן (1750 עובדים) אך הנכבד מאד, ומנהלו עד עצם היום הזה. פרארי, שהפך את סמל הסוס הניצב על שתי רגליו האחוריות, סמלו של טייסקר איטלקי נודע, ל- סמל מכונות המירוצים והספורט הנשי אות את שמו, היה בעבר בעצמו נהג מכונות מירוצים, אם כי הוא נמנע כיום מלהופיע במירוצים מכונות בהם מש- תתפת מכונות פרארי, מתוך מחווה לזכרם של נהגים מירוצים שקיפחו את חייהם במירוצים בעבר.

72 שעות בריחות

זכה ♦ בליסבון, ברית פורטוגל, בתואר אלוף מספר הבריחות, **סליסה קרבוזאלי**, 55, פראנזי בעל חברת משאיות כבדות, שסיפר, משך 72 שעות רצופות בריחות ובכך גם הצג את ההתקרמות הגדולה שחלה בנושא מאז עברה התחרות העולמית הראשו- נה של מספרי הבריחות, בשנת 1975, בה זכה באלופות מספר בריחות אנגלי, אחר ג'וני קיי, שסיפר בריחות משך שמונה שעות רצופות בלבד.

טבק בן טבק

נפטר ♦ בלונדון, בגיל 83, **מר תני גהל**, ממייסדי מפעלי הטיגוריות דובק, יו"ר מועצת המנהלים שלו רוב שנותיו ואביו של מנכ"ל דובק, זרח גהל. גהל האב, ליכ ברלי דודו שלישי למוחיי-טבק, רכש את נסיון על ניהל חברות-טבק בבלגיה, יוון ותור- כיה של ראשית המאה.

ניקולו במבחנה

נפטר ♦ בקנטרברי, אנגליה, ממח- לת הסרט, בגיל 74, **ד"ר פטריק סטמפול**, הגינולוג שביצע, לפני עשר שנים, את הפריית המבחנה (ע- מופרית ביצית-אם, מחוץ לרחם, כורע האב) המוצלחת הראשונה בתולדות האדם, באפשרו בכך לעקרת-ית אי- גליה ולבעלה, נהג-משאית בעיסוק, ללדת את בתם החיה, לאויו ג'וי בראון, כיום תלמידת בית-ספר יסודי בעיר תעשיית-הטכסטיל הצפון-א- גלית אולדראם.

כ ולם מכירים בעובדה הבסי- סית, שאם המכשיר הזה עושה מה שהוא אמור לעשות, זה מכשיר מהפכני. אבל למרות הצורך בו, שאינו מוטל בספק, אף אחד אינו מוכן להש- קיע זמן ומאמץ בניסוי המכשיר, או יותר נכון, באימות הניסויים שנערכו בארצות-הברית, לצורך קבלת אישור להפעלה ולשימוש, אומר ג'ורא ארד, בן 37, איש-עסקים ישראלי, החי מזה שנים אחדות בבריסל.

זהו מכשיר ששמו הארטי-איד (בתר- גום חופשי, עורה-ראשונה ללב). זוהי יחידת החיאה אוטומטית, המיועדת למיקרים של התקפי-לב או דום-לב במקומות ציבוריים. המכשיר מיועד להפעלה על-ידי כל אדם, אשר קיבל הכשרה של שעות אחדות. סיפור מן החיים: אדם מתמוטט באמצע הרחוב. מתחילים אליו את המכשיר בעזרת שתי אלקטרודות, הנרכות לחזה. המכשיר מבצע אנליזה באופן אוטומטי. ברומנית הוא מוציא

סרט אק"ג לשימוש מאוחר יותר של רופא, נותן הוראות למפעילים בשפת- מחשב, לגבי הפעולות הנדרשות, ומק- ליט על רשמי-קול את כל המתרחש מסביב, לשם שיחזור מאוחר יותר של האירוע.

במידה ולא מדובר בהתקפי-לב, לא יפעל המכשיר כלל (למעט רישום אק"ג והקלטה). אולם אם אכן מדובר בהתקפי-לב, יפעל המכשיר כהתאם לאיכון. כלומר, בהתאם לצורך, המכ- שיר ינחה את האיש המפעיל אותו, ויתן לו הוראה לתת עיסוי-לב חיצוני ידני או יתן הוראה למפעיל להתרחק מהמכשיר, ובהתאם לצורך יתן לנפגע קיצוב-לב חיצוני אוטומטי, באמצעות פולסים חשמליים, או שוק חשמלי.

תכונות המכשיר אינן משאירות ספק בצורך שבו במקומות כמו בתי- מלון, בנייני-מישרדים, וחברות בואי- ומועדוני-ספורט, קיבוצים, תחנות מגר- דור-אדום, שבהן אין אמבולנס לטיפול נמרץ, ובבתים פרטיים של חולי-לב, הנמצאים ברמת סיכון גבוהה, אומר ארד, הנמצא בימים אלה בישראל.

הם אינם צריכים למות!

למות!

לוקחת זמן, עד שמכירים אותו ואת ערכו.

האם תיתן אישור? פרופ' לאניאדו: "אני לא צריך לתת ברכות לזה, זה לא תפקידי. שוב, אני חושב שהמכשיר הוא טוב. מהפיר- סומים שהגיעו מארצות-הברית הוא הוכיח את עצמו באמינות מאוד גבוהה."

פרופ' צבי שלזינגר, מנהל מכון- הלב בבית-חולים אסף הרופא ויושב ראש החוג לקרדיולוגיה באוניברסיטת תל-אביב: "אני בהחלט ממליץ על ההארטי-איד. לכנס שאירגן ג'ורא ארד עבור החברה הקרדיולוגית הישראלית, שהייתי אז מוזכר הכללי, באו אנשים

שתהיה בו הכרה רפואית. מאחר והמכשיר אינו מיועד, למעשה, לשר מוש על-ידי גורם רפואי כלשהו, לא מצאתי עדיין את הגוף, אשר ייתרם לניסוי מאסיבי של ההארטי-איד. ארד פנה להעולם הזה בעיקבות הכתבה על דוסילב, שפורסמה בעי- תון לפני שבועות אחדים (העולם הזה 17.2.88). "אני חושב שאם המכ- שיר הזה היה מגיע במהירות לרפי נל- סון, למשל, אולי אפשר היה להצילו", הוא אומר. "אותו הרבר לגבי הכלכלון, המוכר בכתבה, שהתמוטט באמצע מישחקי-טניס. לפי דברי אשתו, אילו היה מקבל מיד שוק חשמלי, הוא היה נשאר בחיים. הסטטיסטיקה בארצות-

מכשיר חדש יכול להציל חי' אדם במיקרים של דום-לב. המימסד הרפואי מעכב את השימוש בו

ירועיים-ש בשטח הקרדיולוגיה שהציגו את המכשיר. הוא טוב למיקרה של דום-לב — פירפור-חרים — ש' ברר-כלל מסתיים במוות. המכשיר נותן מכת-חשמל באופן אוטומטי, וזו מחזירה את קצב הלב לקצב הטיבעי. אני רק מקווה שהמכשיר הזה הוא מספיק חכם, שהוא לא עושה טעויות, וידוע מתי לתת מכת-חשמל ומתי לתת קיצוב-לב.

או זה היה עדיין בשלבים התח- לתיים, וההיכרות שלנו עם המכשיר היא תיאורטית. אין לנו ניסיון מעשי איתו בפעולה בשטח. אנחנו לא צריכים להיות הקופצים הראשונים לכל מכ- שיר. שמעתי שבינתיים נרכש ניסיון, אבל אין לנו, לי עצמי, הוכחות בשטח. לא ראיתי את המכשיר בפעולה ולא קיבלתי תוצאות ממקור ראשון.

"הרעיון הוא מצויין — לעזור למפעלים ולמישפחות שבהן יש

הברית מוכיחה שחיים רבים ניצלו תודות למכשיר. וכך מתגלגל העניין כבר חמש שנים. קיימת הסכמה כללית בין הרופ- אים (אלה אשר יודעים על המכשיר) לגבי חשיבותו, אבל, כפי שאמרתי, אף אחד מהם אינו לוקח יוזמה ואינו נותן את ברכתו."

ומה אומרים הרופאים?

פרופ' שלמה לאניאדו, מנהל המח- לקה הקרדיולוגית במרכז הרפואי בתל-אביב: "המכשיר הוכיח את עצמו כמאוד אמין. הוא נמצא בשימוש בהרבה מקומות בארצות-הברית. צוות ללא רופא, וגם אדם אחד, יכול להפ- עילו. בינתיים הצליחו היצרנים למוצר אותו, והוא נוח יותר לשימוש. המכשיר חשוב במקומות שבהם עובר הרבה קהל, כמו נמלי-תעופה, שבהם יש סיכוי שיהיה מיקרה של דום-לב. אבל כמו כל דבר חדש, כניסתו לשימוש

המכשיר כבר נוסה ואושר לשימוש בארצות-הברית, על-ידי מינהל המזון והתרופות האמריקאי, והוא נרכש על- ידי חברות ידועות, כמו נ'נרל מוטורס. שרכשה 40 יחידות עבור מנהליה הבכירים, ואימנה את נהגיהם האישיים בהפעלה המכשיר, וחברת בואי-ו- שהכניסה שבע יחידות כאגפי הייצור השונים. המכשיר נמצא גם בבית-הלב- ככמה שדות-תעופה וביחידות מישטרה בערים שונות — זאת, אחרי שהוכח שניידות מגיעות למקומות האירוע מהר יותר מאמבולנס."

מחיר המכשיר נע, בהתאם לסוגיו השונים, בין 14,000 עד 20,000 דולר. "אני נתקל בארץ במילכוד בהשגת הכרת הרופאים במכשיר", מתלונן ארד. "הרי כל השומע על המכשיר ותכונותיו מכיר בחשיבותו הגדולה למרות זאת, אין בנמצא קונה פוטנ- ציאלי, אשר ירכוש את המכשיר לפני

פוחת

קרן-השפע

נפטר ♦ בוושינגטון, מהתקפי-לב, בגיל 83, **סיי קנן**, מייסד השדולה הישראלית (אייפאק), הוועדה האמרי-

קאית-ישראלית לעניינים מדיניים, בקונגרס האמריקאי ואביו של אחד הכלכלנים הנודעים בארצות-הברית, פרופסור אוניברסיטת-היוקרה פרינס- טון, פיטר קנן. קנן האב, עיתונאי יהודי יליד קנדה, נודע לראשונה כדובר

מישלת הסוכנות היהודית לכנסת-הי- סוד של ישראל, אותה המאחרות בי- 1945 בסן פרנציסקו. לאחר מכן היה קנן דוברת הראשון של מישלחת יש- ראל לאו"ם ולמייסד השדולה, שהפכה לאחר המריצים הנכבדים בפתיחת

חולה-לב. אבל משום-מה זה עדיין לא קיבל פירסום. אני מניח שהמכשיר הולך ומשתכלל כל הזמן. ומה בעניין "ברכת-הרדף"? פרופ' שלזינגר: "אם יהיה כנס נוסף, לאנשי מרד ורפואה, שבו יובאו נתונים שישכנעו אותנו, הצלחות, סטטיס- טיקות, עבודות-מחקר רציניות — אנו בהחלט עשויים להשתכנע." "ד"ר אריה רוט, קרדיולוג בבית- חולים איכילוב: "אני תומך גלבה בהארטי-איד. יש רק דרך אחת להפסיק את פירפור-החרים (שהוא מצב של מוות) — לתת הלב חשמלי. אפס מעבירים את הלב למצב של אפס פעילות, ואז יש סיכוי שהקוצב הטיבעי של הלב יתאושש, ויתפוס פיסקר. "הייתי נוכח בנובמבר האחרון בכנס קרדיולוגים באנהיים, קליפורניה. זה תוצאות בנושא המכשיר היו מרשימות מאוד. זהו מכשיר חכם, הידוע בדיוק מה לעשות. והוא גם פשוט מאוד — יש רק כפתור אחד שעליו צריך ללחוץ. המכשיר מציל חיים במיקרים של דום-לב והתקפי-לב, שהם רוב המיקרים בבעיות-לב, למעלה מ-60 אחוז, וזה הרבה מאוד." ומה בעניין ברכת-הרופאים? "ד"ר רוט: "קשה לי לענות על זה. אני לא מייצג אף אחד, אלא רק מבין את השקפתי בנושא. אני את ברכתי נתתי. לרעתי, המכשיר צריך להיות בכל מוסד ציבורי, בבתי-הקלנוע, ב- סופרמרקטים. יש צורך בתחיקה על כך. אולי צריך שיהיה גוף כלשהו, אשר יורה על חיוניות המכשיר."

קני-השפע האמריקאית במיליון ובמ- ענקים לישראל, אותה גמלו שות- בגליון-העובדות החורשי שהציא לי- אור, דוח המיזרח הקרוב, ובספרה, אגרות ועובדות, בו הגן על עצמותיה הרשמיות של ישראל.

גוט קס

gottex

דגש

העולם הזה

אמנים: "תת־רבות! שיר גרוע!"

גברי מזור: "שיפסיקו לנבוח!"

הקרב

סביב

ירדנה

בית המישפט קבע: אם אשה אינה מתנגדת בתוקף,

זה לא אונס!